tr-un raport de interdependență. Acest concept de interdependență implică, bineînțeles, o egalitate efectivă în ceea ce privește raporturile politice și economice, în cadrul unei cooperări realiste, care să respecte suveranitatea, egalitatea, neamestecul în afacerile interne și care să ducă la avantaje reciproce.

Dar, pentru a se ajunge la această nouă situație, ministrul peruan a arătat că este necesar ca țările producătoare de materii prime să folosească împreună noua și crescînda lor putere de negociere, înființînd asociații de țări producătoare și exportatoare de materii prime, care, desfășurîndu-și eforturile într-un front unic, să fie capabile să deplaseze balanța puterii economice, care încă se înclină atît de nedrept împotriva țărilor în curs de dezvoltare.

În lumina acestor considerații, propunerea peruană de a se stabili un nou sistem de relații economice între „lumea a treia" și țările industrializate constituie o chemare la o cooperare matură și nu la confruntare, care, așa cum spunea ministrul de la Flor, ar afecta foarte mult și pe unii și pe alții.

Neue Zürcher Zeitung

LONDRA: ALEGERI ANTICIPATE?

DE CE PREMIERUL Wilson n-a anunțat încă noi alegeri legislative ? Guvernul său minoritar a suferit, în ultima vreme, mai mult de șase înfrîngeri ; dintre acestea, două sînt mai importante, pentru că s-au produs în Camera Comunelor. Totuși, pentru moment, sondajele de opinie dau laburiștilor mai multe șanse decît conservatorilor, iar premierul Wilson se dovedește a fi cel mai popular om politic din țară. Mulți dintre partizanii săi din partid și chiar unii colegi din cabinet îl presează pe Wilson să folosească acest moment, care pare să-i fie propice, pentru a declara alegeri anticipate. Mulți membri de rînd ai partidului împărtășesc, și ei, opinii asemănătoare.

Stă însă în deplinele puteri ale premierului britanic să aleagă clipa potrivită pentru a hotărî noi alegeri. Iar, pentru aceasta, nimic nu-l obligă să se consulte cu cineva. Este clar stabilit că o legislatură nu poate dura mai mult de cinci ani, iar, între data la care se anunță noi alegeri și cea la care se consumă actul electoral, trebuie să existe un interval de cel puțin trei săptămîni.

Luarea hotărîrii de a se trece la noi alegeri este determinată, de regulă, de data la care primul ministru crede că are cele mai mari șanse electorale. Cele cîteva eșecuri în Camera Comunelor par să-i facă pe liderii fracțiunii parlamentare guvernamentale să considere noile alegeri ca urgent necesare. Totuși, un șef de guvern are în vedere și alte probleme decît cele parlamentare, iar, în cadrul unei analize mai cuprinzătoare, s-ar putea ca aceste cîteva eșecuri în Camera Comunelor să nu-i fi apărut ca semnificative și surprinzătoare.

Ce stă, în optica premierului, în favoarea unor urgente noi alegeri ? Mai întîi, sondajele de opinie. Totuși, acestea și-au dovedit de atîtea ori fragilitatea ; este cunoscută instabilitatea alegătorului britanic, atît de sensibil iritat de pronosticurile electorale, încît, în răstimpul celor trei săptămîni între anunțul și data alegerilor, să facă totul pentru a le contrazice, înclinînd balanța de partea cealaltă.

Care sînt, însă, factorii care par să-l facă pe Wilson să stea în expectativă cel puțin pînă la sfîrșitul lunii septembrie ? În primul rînd — chiar incertitudinea sondajelor de opinie, incertitudine cu atît mai mare cu cît ultimele alegeri, din februarie, s-au soldat cu un rezultat indecis. În acest caz, liberalii se arată mult mai prudenți în a se lăsa antrenați într-o coaliție exclusivă cu conservatorii. Liderii lor — care, în februarie, bătătoriseră drumul spre o alianță cu ei — se arată, astăzi, înclinați să deschidă, tactic, toate porțile unei coaliții — fie ea cu laburiștii, fie cu conservatorii.

Pe de altă parte, nesiguranța privind rezultatul unor eventuale alegeri determină sindicatele să facă serioase presiuni asupra premierului Wilson, astfel încît acesta să nu declanșeze o nouă consultare electorală pînă nu se execută întreaga procedură parlamentară de abrogare a legii anti-sindicale, promulgată de cabinetul Heath. Pentru sindicate, abolirea acestei legi trebuie să fie obiectivul prioritar și urgent al actualului guvern. În virtutea acestui „acord" — a cărui existență este, totuși, controversată între diverși lideri sindicali —, sindicatele ar putea să-și modereze cererile de sporire a

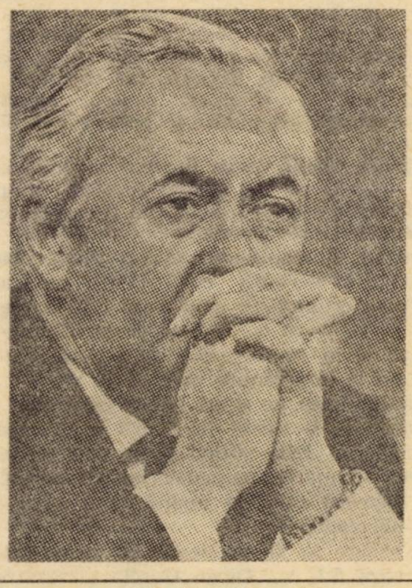

Harold Wilson

salariilor în schimbul realizării de către guvern a unor măsuri dorite de ele. Între acestea, abolirea legii anti-sindicale are întîietatea ; urmează, apoi, înghețarea chiriilor și alte măsuri de stabilizare a conjuncturii financiare și economice. Cabinetul Wilson a îndeplinit o parte din sarcinile asumate prin acest „acord social", dar nu același lucru s-ar putea spune și despre sindicate.

Liderii influenți ai uniunii sindicale (T.U.C.) sînt, de altfel, convinși că, cel puțin în parte, rezultatele viitoarelor alegeri depind de dispoziția sindicatelor de a participa la lupta antiinflaționistă a guvernului. În consecință, ei vor apela la sindicate, întemeindu-și apelul mai puțin pe factori ce țin de situația economiei britanice și mai mult pe argumentul potrivit căruia muncitorilor britanici le este necesară o victorie laburistă în alegeri, rațiune care trece înaintea tuturor altora.

Dacă, în lunile viitoare, sindicatele vor fi cu adevărat sensibile la asemenea argumente, Wilson ar putea spera, cu șanse sporite, la o victorie în alegeri, la toamnă sau chiar la iarnă.

eliminarea importurilor de petrol pînă în 1980—1985".

Principalul obstacol în calea realizării proiectului „Independență" constă în faptul că noile resurse pe care Statele Unite intenționează să le valorifice (șisturi bituminoase, carburanți sintetici) vor continua să fie încă multă vreme mai scumpe decît petrolul importat.

(După agenția **France Presse**)

Inundații

Mai mult de 520 milimetri precipitații — de 2,5 ori peste norma obișnuită — au căzut în iunie și în prima decadă a lui iulie în regiunea Primorie. Ploile continuă.

În multe regiuni din această zonă au început inundațiile. Pentru lupta împotriva lor a fost creată o comisie specială.

„Ca urmare a ploilor puternice — a spus președintele comisiei, K. Kravcenko, vicepreședinte al Sovietului regional din Primorie, — pe multe rîuri nivelul apelor a crescut brusc. Un teritoriu vast, pe care se află 100 de puncte populate, a fost inundat. Au suferit de pe urma revărsării apelor economia orașelor Ussurisk, Lesozavodsk, Spassk, Partizansk, bunurile și atelajele agricole".

Situația a fost agravată de taifunul „Gilda" : în prima decadă a lunii iulie, în regiunea Vladivostok au căzut 121 milimetri precipitații, norma lunară fiind de 111 mm.

Organizațiile locale, cu ajutorul populației, desfășoară o luptă activă împotriva consecințelor inundațiilor.

Se urmărește permanent nivelul apelor rîurilor, au fost luate din timp măsuri pentru evacuarea populației din locurile afectate de inundații, au fost duse la adăpost vitele, utilajele, materialele. Legătura cu punctele populate, care sînt izolate de căile de transport, se menține cu ajutorul elicopterelor. Acestea aduc locuitorilor tot ce au nevoie. Au fost organizate lucrări de refacere a drumurilor, podurilor, legăturilor de comunicație, întreprinderilor comerciale.

(După agenția **TASS**)

jeune afrique

PROIECTUL „DIEGO GARCIA"

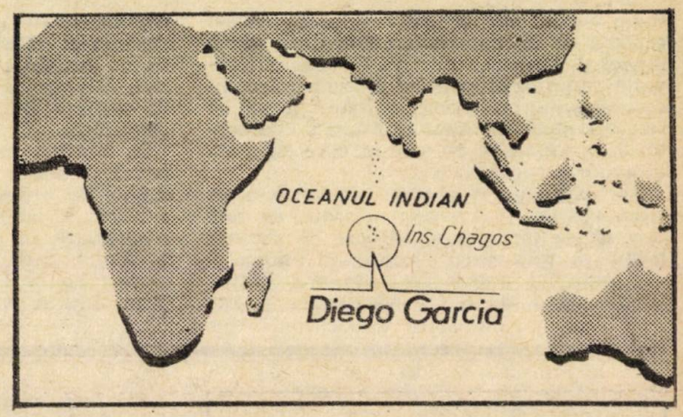

La Diego Garcia, o insulă de 28,5 kmp., și care se găsește la 2 200 km, depărtare de țărmul sudic indian, Statele Unite își propun să stabilească o mare bază navală și aeriană cu instalații nucleare

MĂ ÎNTREB cîte persoane știu ce este Diego Garcia, această insulă de numai 28,5 kmp și care se găsește la 2 200 km depărtare de țărmul sudic indian. Nu are populație indigenă și nici o trăsătură aparte.

Atunci, de unde importanța insulei Diego Garcia ? Ea nu se găsește pe nici unul din marile drumuri comerciale. N-a fost niciodată un paradis pentru turiști. Subsolul său nu ascunde nici magneziu, nici petrol, nici vreo altă bogăție dintre acelea de care lumea se teme că se vor epuiza. Acest punct minuscul, aproape pierdut în mijlocul unui vast ocean, este încă, politic, sub control britanic, iar militarii americani îl utilizează pentru anumite comunicații secundare și pentru aprovizionare.

Dacă, totuși, între Bombay și Melbourne întrebi pe un asiatic oarecare despre proiectele americane privind Diego Garcia, răspunsul este prompt : Statele Unite își propun să stabilească aici o mare bază navală și aeriană cu instalații nucleare. Pentru ce această nouă bază ? Este, oare, ea în legătură cu redeschiderea Canalului Suez și în ce măsură contribuie Statele Unite la importanța care se dă știrii ? Această bază ar oferi ea o garanție de securitate în cazul izbucnirii unui mare conflict ? Este dificil să se dea un răspuns afirmativ, pentru că insula ar putea fi distrusă chiar și numai de o mică rachetă nucleară.

Oricare ar fi explicația pe care o furnizează S.U.A., Diego Garcia simbolizează cel mai recent exemplu de intervenție de dragul intervenției în Asia. Pentru asiatici, ceea ce se petrece cu Diego Garcia nu este ameliorarea, minoră, a unei baze militare îndepărtate, în scopuri defensive. Ci este o nouă incursiune a Statelor Unite în ape de care ele nu au nevoie și pe care ele nu pot să le protejeze, o inițiativă a cărui raport cost-beneficiu este exorbitant, într-o zonă în care forțele armate sînt din ce în ce mai prost privite.

Ostilitatea la proiectul Diego Garcia (un comitet senatorial a reușit să amîne acceptarea creditului de 20 milioane de dolari cerut de Administrația Nixon) nu se limitează la cazul țărilor neutre sau ostile, în genere, politicii americane. Australia, Noua Zeelandă, Malayezia, Indonezia au lansat și ele avertismente Statelor Unite.

În întreaga regiune, Diego Garcia trezește amintiri neplăcute, care datează din 1971. În acea perioadă, în golful Bengal, portavionul „Enterprise" se îndrepta spre Chittagong. Era un moment critic în istoria sudului asiatic. Se știe că imaginile politicii tunurilor impresionează neplăcut.

În ceea ce privește India, momentul este cum nu se poate mai prost ales. Acum, cînd relațiile americano-indiene păreau, în sfîrșit, să iasă dintr-un punct mort, cînd, de cele două părți, gesturile de prietenie începuseră să se înmulțească, problema Diego Garcia oferă un motiv celor care ar vrea să vadă perpetuîndu-se înghețul relațiilor dintre cele două țări.

Dacă Statele Unite vor să impresioneze prin această desfășurare de forță, gestul lor este complet derizoriu. Dacă au intenția să dovedească interesul lor pentru Asia implantînd noi centre militare pe pămîntul asiatic, S.U.A. ar trebui să mediteze mai mult la neajunsurile pe care i le-au adus, în trecut, gesturi asemănătoare efectuate în acest spațiu.

Primele discuții asupra importanței în creștere a insulei Diego Garcia au avut loc la sfîrșitul anului 1960. Desigur că, în unele cercuri ale aparatului nostru militar, ideea unei întăriri a insulei Diego Garcia a fost mereu prezentă. Un asemenea proiect are motive serioase să satisfacă pe cei care doresc cu orice preț demonstrarea puterii americane, dar consecințele politice și psihologice au fost, desigur, subestimate. Stabilirea unei mari baze navale și aeriene la Diego Garcia nu are deloc șanse să devină o problemă arzătoare pentru Statele Unite. În schimb, Diego Garcia este o problemă arzătoare a Asiei. Și ar trebui evitată. Nimic nu poate justifica acest acces de febră, mai ales, de cînd atîtea motive militează în favoarea ameliorării relațiilor Statelor Unite cu această parte a lumii, rațiuni care sînt de o importanță vitală și pentru noi și pentru Asia. Mai este încă timp să reconsiderăm planurile noastre în ceea ce privește Diego Garcia.

Chester Bowles
fost ambasador al S.U.A. în India

Societate

Organizația țărilor arabe producătoare de petrol a hotărît la 11 iulie să înființeze o societate pentru investiții petroliere, a anunțat ministrul saudit al petrolului, A. Z. Yamani. Societatea, cu un capital de aproximativ 2 miliarde dolari, „va finanța proiecte comune atît pentru statele membre ale organizației, cît și în afara acesteia", a adăugat Yamani.

Cele 10 state membre ale Organizației țărilor arabe producătoare de petrol și-au încheiat conferința de două zile, la 11 iulie. Yamani a declarat că va fi dat publicității un comunicat asupra lucrărilor conferinței. Ministrul saudit al petrolului a afirmat că problema înființării unei societăți pentru servicii petroliere, pentru explorarea și dezvoltarea terenurilor petrolifere în statele arabe a fost amînată „la o dată ulterioară", în vederea discutării ei. Următoarea întîlnire a reprezentanților țărilor arabe producătoare de petrol a fost programată pentru 30 noiembrie, la Bahrein.

Yamani a relevat că la conferință a fost dezbătut un raport asupra energiei, „raport care nu dă soluții, ci numeroase cifre. Situația energiei este încă neclară. Nu știm dacă omenirea va fi în stare să evite o criză severă sau dacă va găsi un înlocuitor pentru petrol. Arabia Saudită va colabora cu țările frățești arabe pentru a găsi o altă sursă de energie decît petrolul, dacă există vreuna".

(După agenția **United Press International**)

DIE WELTWOCHE

CONJUNCTURA CHILIANĂ

SE VA MAI VORBI încă mult despre adevăratele cauze ale înfrîngerii Unității Populare și ale morții lui Salvador Allende. Prezentul este clar : toată puterea aparține militarilor. Este de neînchipuit modul în care această armată, considerată — de altfel pe nedrept — cea mai apolitică și fidelă dintre armatele Americii Latine, a manifestat cu o repeziciune uluitoare nu numai dorința de a guverna, ci, de asemenea, un fel de certitudine că are de îndeplinit o misiune.

Partidele care au format Unitatea Populară sînt, în continuare, interzise și urmărite. Dar în această țară, unde nu există o constituție cu putere de lege, unde nu există parlament și libertate de

opinie, formațiunile nemarxiste sînt supuse și ele unor presiuni crescînde. Gruparea burgheză a creștin-democraților sub actualul ei președinte, P. Aylwin, și-a exprimat aprobarea față de lovitura de stat de la 11 septembrie și s-a pregătit să participe la formarea unui nou guvern. Creștin-democrații sînt astăzi profund dezamăgiți, dar ei pot continua să existe ca partid, fără a desfășura, totuși, o activitate oarecare. Fostul președinte, Eduardo Frei, se învăluie în tăcere și evită junta. Singurii politicieni de odinioară care mai pot fi găsiți astăzi în anticamera puterii aparțin Partidului Național, de nuanță conservatoare. Dacă, astăzi, la Santiago sau în provincie se mai găsește cîte un civil într-o funcție publică se poate spune aproape cu certitudine că el face parte din Partidul Național, care a apărat interesele marilor latifundiari, ale capitalului și burgheziei și care reprezenta, probabil, maximum 20 la sută din electoratul chilian. În cercurile din apropierea juntei evoluează un grup de tineri tehnocrați, de factură conservatoare, simpatizanți ai Partidului Național, desemnați sub numele de „Chicago boys", pentru că au fost educați la Institutul Friedman din Chicago, devenind adepți ai economiei de piață. Influența exercitate de aceștia i se datorește în parte faptul că astăzi se practică în Chile o liberalizare a economiei (în acest cadru se înscrie și ridicarea restricțiilor asupra alimentelor). Acest liberalism lovește cel mai greu păturile cele mai sărace ale populației. În „poblaciones" (cartierele muncitorești), venitul unui muncitor abia ajunge pentru a plăti pîinea familiei sale. Chiar și adepții regimului recunosc că nivelul de trai al omului simplu a scăzut, astăzi, atingînd nivelul cel mai redus din 1964 încoace, adică înainte de președinția lui Frei.

Este adevărat că militarii nu au anulat nici reforma agrară și nici naționalizarea întreprinderilor străine. De fiecare dată, însă, cînd disputa juridică în legătură cu naționalizarea sau despăgubirile de plătit nu ajunge la o soluționare, se oferă foștilor patroni posibilitatea de a reinstaura relațiile lor de proprietate. De pe acum, unii membri ai oligarhiei mizează pe faptul că parcelarea, hotărîtă de junta în legătură cu cooperativele agricole, va duce la falimentul noilor țărani cooperatori neexperimentați și la reinstaurarea latifundiilor. Totodată, inflația, care în primele două luni ale anului 1974 se cifra la 40 la sută, crește într-un ritm amețitor, deși numai în cazul minerilor din minele de cupru se asigură o creștere corespunzătoare a indicelui de salarizare.

Cît timp vor mai putea rămîne la putere militarii ? Se răspunde : atîta timp cît vor fi uniți. Ministrul de interne chilian, generalul Bonilla, cel mai înțelept și capabil din noul regim, consideră că adversarul cel mai serios este partidul comunist, care are o puternică organizație ilegală și în jurul căruia s-ar putea grupa într-o măsură tot mai mare celelalte forțe ale opoziției, inclusiv creștin-democrații progresiști. Bonilla și-a adunat primele experiențe politice în calitate de aghiotant personal al președintelui Frei. Ca și Pinochet, el este considerat un simpatizant al creștin-democraților și a acționat relativ deschis față de grupările conservatoare extremiste, ai căror purtători de cuvînt sînt generalul Leigh și amiralul Marino, ambii membri ai juntei. Încordările din interiorul juntei constituie un lucru cunoscut. În mod cu totul ciudat, carabinierii, cel de-al patrulea serviciu armat din Chile, împreună cu unele sectoare ale forțelor terestre, se mențin în limitele unei oarecare moderații.

Este inevitabil ca, în condițiile oprimării politice și lipsurilor economice crescînde, personalitatea lui Salvador Allende, atît de disputată în timpul vieții, să fie luminată de aureola unei noi legende. Cel care a pierit în Palatul La Moneda a corespuns în cea mai mare măsură, prin moartea sa eroică, noțiunii latino-americane de „bărbăție". Cuvintele Annei Seghers — „Morții rămîn tineri" — sînt valabile și în Chile.

Peter Scholl-Latour

PROFIL

SIAKA STEVENS

președintele Republicii Sierra Leone

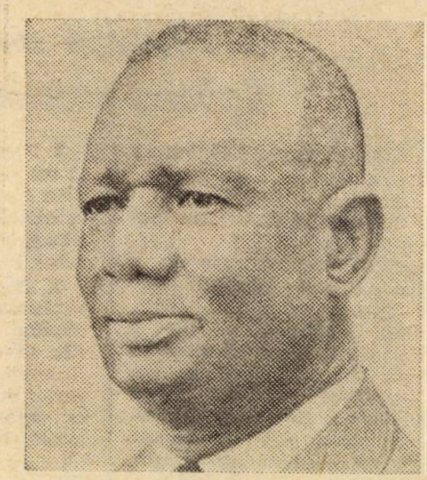

Născut la 24 august 1905, în districtul Moyamba, Siaka Stevens absolvă Academia Albert din Freetown, după care își continuă studiile la Ruskin College din Oxford — Anglia. Studiază, de asemenea, relațiile industriale și sindicale la Congresul sindicatelor britanice — Trade Union Congres. Revenit în țară, în anul 1923, se angajează în cadrul poliției judiciare din Sierra Leone, apoi, pentru o mai lungă perioadă, 1931-1946, lucrează în sectorul căilor ferate. Este ales membru al Consiliului districtului Moyamba, apoi reprezentant al muncitorilor în Adunarea Protectoratului (teritoriul propriu-zis al Sierrei Leone era pe atunci divizat în două părți cu statut colonial diferit : unul era protectorat, iar celălalt colonie) și membru al Consiliului orașului Freetown.

Între 1948 și 1960, dr. Siaka Stevens a deținut funcții în mai multe comitete guvernamentale, fiind, de asemenea, secretar al Congresului sindicatelor din Sierra Leone. În anul 1951, este ales în Adunarea Protectoratului și în Consiliul legislativ, devenind apoi, pentru o perioadă de cinci ani, ministru al domeniilor, minelor și muncii. Din anul 1958 și pînă în 1960, dr. Siaka Stevens este conducător adjunct al Partidului național al poporului, acum dizolvat, și face parte din delegația Frontului Unit la tratativele constituționale de la Londra

În 1962, la un an după ce Sierra Leone își proclamă independența, dr. Siaka Stevens devine liderul opoziției pînă în martie 1967 cînd, partidul pe care-l întemeiase — Congresul întregului popor —, cîștigă alegerile.

În aprilie 1971, cu cîteva zile înaintea aniversării primului deceniu de la dobîndirea independenței, în postul de președinte al țării a fost ales dr. Siaka Stevens.

Dr. Siaka Stevens este căsătorit și are trei copii.

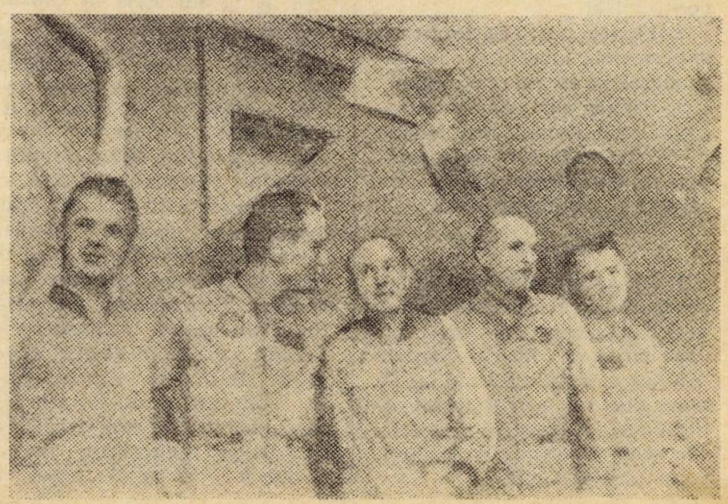

Echipajele misiunii spațiale sovieto-americane „Soiuz"-„Apollo", din 1975, la un centru de antrenament din U.R.S.S. De la stînga la dreapta: Valeri Kubașov, Donald Slayton, Alexei Leonov, Thomas Stafford și Vance Brand

POSTA REDACȚIEI

Tratatul sovieto-american privind limitarea experiențelor nucleare subterane

P. Nicoară. Iași. Iată textul tratatului despre care ne întrebați :

„U.R.S.S. și S.U.A., mai jos denumite părți,

exprimîndu-și intenția de a realiza cît mai curînd posibil încetarea cursei înarmărilor nucleare și de a întreprinde măsuri eficiente în direcția reducerii armamentelor strategice, a dezarmării nucleare și a dezarmării generale și totale, sub un riguros și eficient control internațional,

reamintind hotărîrea exprimată de participanții la tratatul privind interzicerea experiențelor nucleare în atmosferă, în spațiul cosmic și sub apă din 1963 și în preambulul acestuia, năzuiesc să realizeze încetarea pentru totdeauna a tuturor exploziilor experimentale cu arma nucleară și de a continua convorbirile în acest scop,

subliniind că adoptarea de măsuri vizînd limitarea în continuare a experiențelor cu arma nucleară ar contribui la înfăptuirea acestor țeluri și ar corespunde intereselor consolidării păcii și destinderii continue a încordării internaționale,

reafirmîndu-și fidelitatea față de scopurile și principiile tratatului privind interzicerea experiențelor cu arma nucleară în atmosferă, în spațiul cosmic și sub apă și ale tratatului de neproliferare a armei nucleare,

au convenit asupra următoarelor :

Articolul I

1. Fiecare parte se angajează ca, începînd de la 31 martie 1976, să interzică, să prevîntîmpine și să nu efectueze nici un fel de experiențe subterane cu arma nucleară cu o putere de peste 150 kilotone, în nici un loc aflat sub jurisdicția sau controlul ei.

2. Fiecare parte își limitează experiențele subterane cu arma nucleară la un număr minim.

3. Părțile vor continua tratativele în scopul soluționării problemelor legate de încetarea tuturor experiențelor subterane cu arma nucleară.

Articolul II

1. În scopurile asigurării certitudinii că se respectă prevederile prezentului tratat, fiecare parte va folosi mijloacele tehnice naționale de control de care dispune, astfel încît aceasta să corespundă principiilor general acceptate ale dreptului internațional.

2. Fiecare parte se angajează să nu împiedice mijloacele tehnice naționale de control ale celeilalte părți care își exercită funcțiile corespunzător punctului 1 al prezentului articol.

3. Pentru a contribui la înfăptuirea scopurilor și prevederilor actualului tratat, părțile se vor consulta reciproc, în caz de necesitate, vor formula întrebări și vor prezenta o informare în legătură cu aceste întrebări.

Articolul III

Prevederile prezentului tratat nu se extind la exploziile nucleare subterane efectuate de părți în scopuri pașnice. Exploziile nucleare subterane în scopuri pașnice vor fi reglementate printr-un acord asupra căruia părțile vor duce tratative și care va fi încheiat cît mai curînd posibil.

Articolul IV

Prezentul tratat va fi supus ratificării în conformitate cu procedurile constituționale ale fiecărei părți. Prezentul acord intră în vigoare în ziua schimbului instrumentelor de ratificare.

Articolul V

1. Prezentul tratat va rămîne în viguoare timp de cinci ani. Dacă el nu va fi înlocuit înaintea acestui termen printr-un acord privind înfăptuirea scopurilor definite la punctul 3 al articolului I al prezentului tratat, el va fi prelungit pe perioade de cinci ani, dacă una din părți nu notifică celeilalte rezilierea lui cel tîrziu cu șase luni înainte de expirarea valabilității tratatului. Pînă la expirarea acestui termen, părțile, în măsura necesităților, vor proceda la consultări pentru analizarea situației legate de esența prezentului tratat, precum și introducerea de eventuale corective în textul tratatului.

2. Fiecare parte, în virtutea exercitării suveranității sale de stat, are dreptul să se retragă din prezentul tratat, dacă ea consideră că împrejurări excepționale legate de conținutul lui îi periclitează interesele supreme. Ea notifică celeilalte părți hotărîrea ei cu șase luni înaintea retragerii din prezentul tratat. Această notificare trebuie să cuprindă o declarație asupra împrejurărilor excepționale pe care partea în cauză le consideră ca periclitîndu-i interesele supreme.

3. Prezentul tratat va fi înregistrat conform articolului 102 al Cartei O.N.U.

Încheiat la 3 iulie 1974, în orașul Moscova, în două exemplare, fiecare în limbile rusă și engleză, ambele texte avînd aceeași valabilitate".

Pentru U.R.S.S.
LEONID BREJNEV
secretar general al C.C al P.C.U.S.

Pentru S.U.A.
RICHARD NIXON
președinte

Populația lumii

N.I., Giurgiu. 1. Cel mai lung pod din Franța se află în construcție în estuarul fluviului Loara, la Saint-Nazaire, și va avea 3 356 metri. Darea în serviciu este prevăzută pentru 1975. În **fotografie** — aspect din timpul lucrărilor la pod.

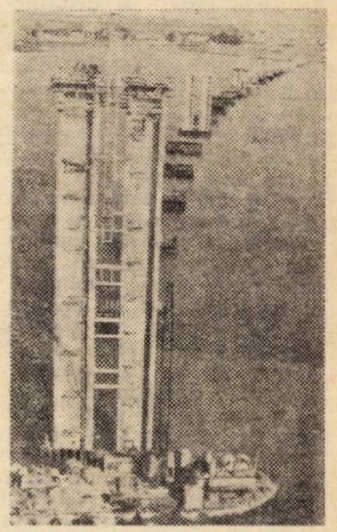

2. În anul 1973, populația globului era repartizată în felul următor : Asia de sud — 29,1 la sută ; Asia de est — 25,8 la sută ; Europa — 13,9 la sută ; Africa — 9,2 la sută; U.R.S.S. — 7,6 la sută ; America Latină — 7,4 la sută ; America de Nord — 6,6 la sută ; Oceania — 0,5 la sută. (Aceste opt regiuni sînt cele folosite de Națiunile Unite pentru clasificările socio-economice). Dacă ritmurile de sporire a populației se mențin aceleași pentru fiecare din cele opt regiuni, în anul 2 100 situația ar arăta în felul următor : Asia de sud — 41,2 la sută ; Asia de est — 23,2 la sută ; Africa — 11,8 la sută ; America Latină — 10,3 la sută ; Europa — 6,2 la sută ; America de Nord — 3,6 la sută ; U.R.S.S. — 3,5 sută ; Oceania — 0,4 la sută.

Mihai Nueleanu, com. Aninoasa, jud. Gorj ; Dan Lucian Picu, Brașov. 1. Despre împrejurările în care a fost asasinată mama lui Martin Luther King am scris în cadrul acestei rubrici (nr. 29).

2. Cîteva sute de persoane au căzut victime ale surpării de teren produsă la Quebadablanca, la est de Bogotă. A fost citată cifra de 500 morți sau dispăruți și 300 de răniți. Potrivit știrilor oficiale, în urma surpării de teren au fost îngropate numeroase vehicule, între care autobuze și mașini particulare care circulau pe șoseaua Villavicencio. Muncitori care lucrau la deblocarea acestui tronson al șoselei, acoperite de alunecări anterioare de teren, au căzut, de asemenea, victime ale noii surpări.

3. Despre tulburările intervenite în vremea din urmă în Etiopia, vom scrie mai amănunțit într-un viitor număr al revistei. Vom publica, de asemenea, și un profil al noului președinte al Republicii Argentina, Maria Estela Martinez de Peron.

Viorel Petcu, com. Costești, Buzău. 1. Angela Davis continuă să activeze ca membră a Partidului Comunist din S.U.A. Recent, a ținut un discurs la o demonstrație organizată în Carolina de nord, orașul Raleigh, de către Alianța națională împotriva rasismului și represiunii politice.

2. „Cele trei Marii", autoarele romanului „Noile scrisori portugheze", au fost eliberate din închisoare, imediat după instalarea guvernului Spinola.

N. Roșca, Craiova. Cei opt membri ai organizației „Septembrie negru" care, la 1 martie 1973, au atacat ambasada Arabiei Saudite din Khartum, au fost condamnați, la 24 iunie a.c., la închisoare pe viață. Pedeapsa le-a fost redusă apoi la șapte ani închisoare de către șeful statului sudanez.

L. Stoiculescu, Rm. Vilcea. După ce a fost depus cîteva zile în capela reședinței prezidențiale de la Olivos (20 km de Buenos Aires), sicriul cu rămășițele pămîntești ale fostului președinte Juan Peron a fost coborît într-un cavou construit special. Provizoriu, căci, potrivit unei legi promulgate la 8 iulie de guvernul argentinian, va fi ridicat un panteon național în memoria eroilor Argentinei, unde, alături de Juan Peron, vor fi înmormîntați Evita (cea de-a doua soție a fostului președinte, înmormîntată în Spania), San Martin — eroul independenței Argentinei — și Juan Manuel de Rosas — fost președinte. Construcția panteonului va începe în termen de 60 de zile și va fi plasat în nordul capitalei argentiniene. În **fotografie**, un aspect de la înmormîntarea fostului președinte : lîngă doamna Maria Estela Martinez de Peron se află Lopez Rega, secretar la președinție și ministru cu problemele sociale, una din personalitățile-cheie ale politicii argentiniene.

Familia Kennedy (I)

Sergiu Tofan, Galați ; Aura Dinescu, Brașov ; Nicolae Stoica, Tecuci ; Viorica Neagoe, Adriana Mironescu, București. Interesului pe care-l manifestați atît dv. cît și alți cititori ai revistei noastre în legătură cu mult încercata familie Kennedy, încercăm să-i răspundem în acest număr și în cele care urmează, prin publicarea cîtorva informații mai noi despre membrii încă în viață ai „clanului". Este adevărat că, deși nu au adus prea multe date necunoscute, memoriile publicate în iarna acestui an la New York și, apoi, simultan, la Paris, Londra și Bruxelles de către doamna Rose Kennedy, decanul de vîrstă al familiei, s-au vîndut foarte repede. Rose Kennedy care, astăzi, are respectabila vîrstă de 84 de ani, pare să merite în continuare titlul pe care i-l acordă mulți ziariști, de „șefă de familie", întrucît continuă să fie foarte activă, să se ocupe de problemele politice și de viitorul copiilor, nepoților și strănepoților săi. Scria în „Vremuri de neuitat" : „Am avut cele mai mari nenorociri, dar și cele mai mari bucurii și prefer să-mi amintesc doar de momentele bune pe care le-am trăit. Am și eu, ca oricine, anumite principii și valori, care au ocupat o poziție dominantă în felul în care am abordat viața și problemele cu care sîntem confruntați în trăirea la maximum a capacităților de care dispunem. Acum, cînd mă apropii de 84 de ani — cifra mi se pare atît de mare cînd o văd tipărită ! — descopăr că este interesant să reflectez asupra a ceea ce am făcut ca viața mea, chiar cu momentele ei de durere, să fie, în esență, fericită". Rose Kennedy își păstrează optimismul, buna dispoziție, dorința de a fi activă. În fiecare dimineață, se scaldă în apele Oceanului Pacific („în afara zilelor cînd temperatura coboară sub 6 grade" — declară dînsa). Apoi, nu uită de problemele politice cu care este confruntat singurul fiu rămas în viață.

Într-adevăr, potrivit sondajelor efectuate în ultimele săptămîni, în cazul în care ar avea loc alegeri prezidențiale și ar candida Edward Kennedy, din partea Partidului democrat, și Gerald Ford, actualul vicepreședinte, din partea Partidului republican, Kennedy ar ieși învingător cu aproximativ 50 la sută din voturi, în timp ce adversarul său ar obține sub 40 la sută. Avînd în vedere această tendință, Rose Kennedy a și început să pregătească discursurile pe care le va pronunța pentru a-l susține pe Ted în campania sa. Faptul este relevat de întreaga presă americană și prezentat ca „momentul strîngerii rîndurilor clanului", deși senatorul de Massachusetts nu s-a pronunțat încă ferm asupra poziției sale. Se știe că, mult timp, Edward Kennedy a declarat că refuză să candideze în 1976. În ultimele luni, însă, a fost remarcată o oarecare schimbare în atitudinea sa, evidentă în declarațiile recente în care anunța că va lua o hotărîre definitivă — să candideze sau nu — abia în lunile următoare. „Este posibil — spune doamna Rose Kennedy — ca, într-o zi, Ted să se decidă să încerce obținerea președinției. Cînd momentul și împrejurările vor fi potrivite, mi-ar plăcea să-l văd președinte, deoarece știu că posedă calitățile necesare pentru această înaltă funcție și ar face lucruri minunate pentru țară". Nu este de mirare, prin urmare, că săptămînalul francez „Paris Match", scriind despre doamna Rose Kennedy, își intitulează articolul „La 84 de ani, extraordinarul șef al familiei decimate se bate încă o dată". Vom reveni în numerele următoare ale revistei cu informațiile solicitate privind relațiile dintre Rose Kennedy și nurorile sale.

O. R. T. F.

Vasile Popa, București. „Operațiunea O.R.T.F." a început în urma dezvăluirilor făcute de „raportul Chinaud" asupra gestiunii financiare a televiziunii franceze. Către sfîrșitul anului trecut, o comisie parlamentară a fost însărcinată cu studierea gestiunii O.R.T.F. Comisia era condusă de un deputat U.D.R., Robert André Vivien, care l-a desemnat pe Roger Chinaud cu întocmirea raportului (Chinaud, om apropiat actualului președinte Valéry Giscard d'Estaing, era secretar politic al republicanilor independenți și, recent, a fost ales deputat în arondismentul parisian XVIII). Comisia a lucrat timp de patru luni, a avut 150 de ore de audiențe ultra-secrete, a pregătit o mulțime de documente înaintea raportului final de 350 de pagini. La 4 aprilie, două zile după moartea președintelui Pompidou, raportul era gata și înaintat președintelui Adunării Naționale, iar, la 20 iunie, raportul a fost dat publicității.

Ce conține „raportul Chinaud" ? În primul rînd, dezvăluie o serie de grave nereguli în cadrul gestiunii televiziunii franceze. Dintre ele, „perla" raportului : istoria realizării emisiunii „Frumoasa din pădurea adormită", pe care direcțiunea O.R.T.F. o programase pentru sărbătorile de sfîrșit de an 1973. Bugetul inițial al emisiunii fusese fixat la 1 600 000 de franci, dar suma prevăzută a depășit curînd două milioane, ajungînd, în faza finală, la 2 775 000 de franci, adică cu peste un milion mai mult decît prevederile inițiale. Emisiunea fiind gata, este programată, însă, în același timp cu un episod de aventuri polițiste derulat pe un alt canal și, drept rezultat, indicele de audiență n-a fost decît 26 la sută. Suma uriașă cheltuită, care, în cele din urmă nu a dat rezultatele scontate, s-a datorat mai multor nereguli pe parcursul pregătirii ei : scenariul prea lung și prezentat cu întîrziere ; scene romantice filmate în castelele Neuchwanstein și Linderhof, în Bavaria, cu uriașe prețuri de închiriere ; decoruri foarte costisitoare ; redistribuirea în mai multe reprize a actorilor angajați inițial care, datorită întîrzierilor, nu mai erau liberi în momentul filmării — rezultat, alte costume, la fel de costisitoare, pe măsura noilor actori ; turnarea a durat 43 de zile în loc de 30 ; finisarea (montaj și sonorizare) a durat 80 de zile în loc de 60.

„Raportul Chinaud" se mai ocupă de alte emisiuni aproape la fel de costisitoare, care nu au adus nici un profit televiziunii franceze. Vom reveni.

V. Victor, Timișoara. În raportul prezentat în cadrul celei de-a XII-a plenare a C.C. al P.S.U.G. de către Hermann Axen se arată că R.D. Germană întreține în prezent relații diplomatice cu 109 state.

POSTA REDACȚIEI

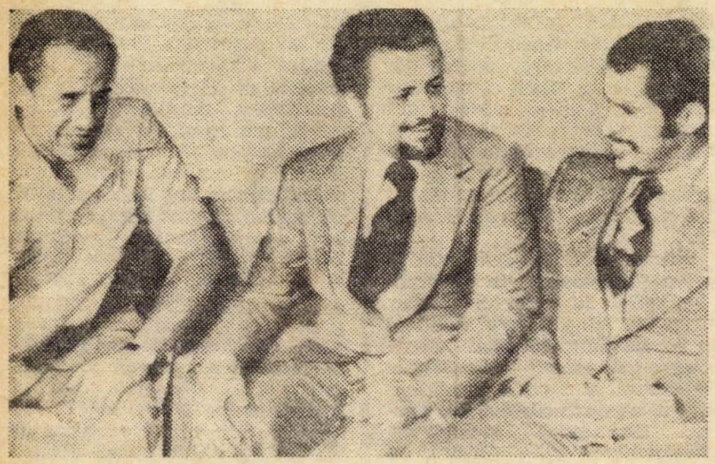

A. Neagu, București. Embargoul asupra produselor petroliere a fost impus Olandei cu nouă luni în urmă (17 octombrie 1973), cînd aceeași măsură a fost adoptată de către Organizația țărilor arabe exportatoare de petrol — O.A.P.E.C. (Organization of Arab Petroleum Exporting Countries) — și împotriva S.U.A., Africii de Sud, Portugaliei și Rhodesiei. Încă de la 2 iunie a.c., Algeria propusese la o reuniune a O.A.P.E.C. ridicarea embargoului impus Olandei, cu atît mai mult cu cît majoritatea țărilor arabe producătoare de petrol renunțaseră, între timp, la embargoul instituit împotriva Statelor Unite. Propunerea algeriană a fost sprijinită de Libia și Bahrein, dar a întîmpinat opoziția Arabiei Saudite și a altor țări arabe. Egiptul acceptase principiul, cu unele rezerve. În cele din urmă, la 2 iunie, membrii O.A.P.E.C. au hotărît menținerea embargoului, cu excepția Algeriei. La actuala reuniune a O.A.P.E.C., desfășurată la Cairo, decizia de a ridica embargoul impus Olandei a fost adoptată în unanimitate. (Egipt, Arabia Saudită, Libia, Siria, Bahrein, Emiratele Arabe Unite, Kuweit, Algeria și Qatar). Într-un comunicat publicat la Cairo se subliniază că miniștrii arabi au luat această măsură pentru „a manifesta importanța acordată de țările arabe entității europene și relațiilor lumii arabe cu comunitatea vest-europeană". **În fotografie,** trei dintre miniștrii participanți la sesiunea O.A.P.E.C. de la Cairo : de la stînga la dreapta — Ahmed Hilal (Egipt) , Ahmed Zaki Yamani (Arabia Saudită) și Said El Eteiba (Abou Dhabi).

Plenara C.C. al P.C. Bulgar

P. Ungureanu, București. Plenara C.C. al P.C. Bulgar care a avut loc la 3 iulie a dezbătut informarea prezentată de B. Velcev cu privire la activitatea Biroului Politic și a Secretariatului C.C. al P.C. Bulgar și hotărîrile mai importante adoptate de acestea în perioada iulie 1973 — iunie 1974. Plenara a adoptat în unanimitate informarea și a aprobat activitatea Biroului Politic și a Secretariatului C.C. al P.C. Bulgar în perioada menționată, informează B.T.A. Plenara a ales ca membri ai Biroului Politic al C.C. al P.C. Bulgar pe G. Filipov și A. Lilov, secretari ai C.C. al P.C. Bulgar.

Plenara i-a eliberat pe : I. Abadjiev, membru supleant al Biroului Politic și secretar al C.C. al P.C. Bulgar ; V. Kotev, membru supleant al Biroului Politic, și a propus Adunării Populare a R.P. Bulgaria să-l elibereze din funcția de vicepreședinte al Consiliului de miniștri ; K. Ghiaurov, membru supleant al Biroului Politic, și a propus C.C.S. să-l elibereze din funcția de președinte al C.C.S., iar Adunării Populare să-l excludă din componența Consiliului de Stat al R.P. Bulgaria.

Au fost aleși ca membri supleanți ai Biroului Politic : D. Djurov, ministrul apărării naționale ; D. Vîlcev, prim-secretar al Comitetului județean de partid Plovdiv ; P. Mladenov, ministrul afacerilor externe ; T. Stoicev, prim-secretar al Comitetului județean de partid Varna.

Paul-Cezar Popovici, com. Berca, jud. Buzău. Veți găsi amănunte despre demiterea lui Jean-Jacques Servan-Schreiber din funcția de ministru al reformelor în nr. 25 a.c.

E. Manole, Craiova. Henry Kissinger s-a întors la 9 iulie la Washington, după turneul întreprins într-o serie de capitale ale țărilor membre ale N.A.T.O. **Fotografia** de mai jos îl înfățișează pe secretarul de stat american în timpul escalei sale de la Madrid, împreună cu ministrul de externe spaniol, Pedro Costina Mauri, după semnarea unei declarații de principii în care se menționează, între altele, că guvernele Statelor Unite și Spaniei „constată că cooperarea, care datează din 1953, a fost în avantajul ambelor țări". Declarația menționează, de asemenea, că „relațiile de prietenie dintre Statele Unite și Spania nu sînt îndreptate împotriva nici unei terțe țări".

Niculaie I. Bilciu, Mangalia, jud. Constanța. Din lucrarea „România socialistă — factor activ al vieții internaționale contemporane", de George G. Potra, apărută în Editura Politică — 1973 (p. 114-115) puteți afla numele a 110 state cu care țara noastră întreține relații diplomatice și consulare. După apariția lucrării, România a mai stabilit relații diplomatice cu următoarele state : în 1973 cu Tailanda (iunie) ; Guyana (iunie) ; Honduras (iulie) ; Guineea-Bissau (septembrie) ; în 1974 : Libia (februarie) ; Oman (mai) ; Portugalia (mai) ; Mauritius (iunie).

Radu Scarlat, str. Matei Basarab, nr. 59, Tîrgoviște vinde colecția revistei „Lumea" pe anii 1966—1974 și numere disparate din 1963—1966; **Simion Lașcu, str. Vasile Alecsandri, nr. 13, Simeria, jud. Hunedoara** vinde colecția completă pe anii 1968—1973; **Rubin Herșcovici, str. Cameliei, nr. 20, Bloc Nord 22 A, scara C, ap. 46, Ploiești** vinde colecția revistei pe anii 1964—1969 și 1971—1974.

M. C. Pavel, Craiova. Noul prim-ministru al Republicii Arabe Yemen, Mohsen Al Aini, deține și funcția de ministru de externe în cabinetul format, la sfîrșitul lunii trecute, din însărcinarea Consiliului Comandamentului, care a preluat puterea în țară după evenimentele de la 13 iunie. Anterior acestei date, Mohsen Al Aini ocupa postul de ambasador la Londra. El a mai deținut funcția de premier în cîteva rînduri ; în această calitate, a semnat acordurile de la Cairo și Tripoli privind unificarea cu R.P.D. a Yemenului, în decembrie 1972. De altfel, în declarația de politică internă și externă a noului cabinet, Mohsen Al Aini reafirma dorința cabinetului său de a continua convorbirile angajate cu R.P.D. a Yemenului în scopul realizării proiectului de unificare a celor două state yemenite.

LUMEA

Redactor-șef
Ion Cârje

Redacția și administrația : București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.10. Internațional 18.50.81. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. Abonamentele pentru străinătate : prin întreprinderea „ROMFRESFILATELIA" — serv. Import-Export Presă — București, Calea Griviței nr. 64-66, P.O.B. — 2001, telex 011631.

C.P.C.S.

COMBINATUL DE PIELĂRIE
ȘI ÎNCĂLȚĂMINTE
Cluj — Piața 1 Mai nr. 4-5

Clujana

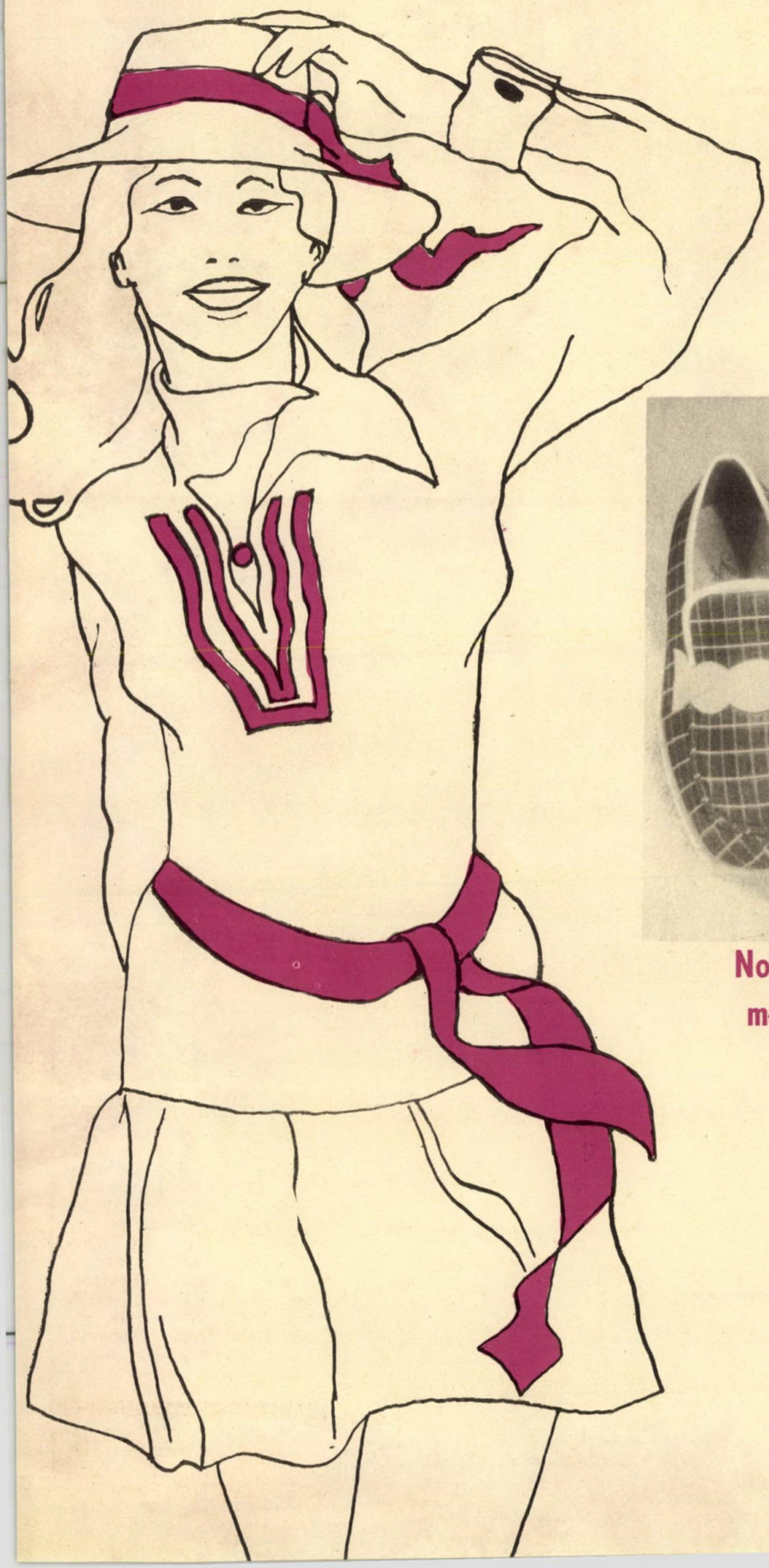

Procedee tehnologice
și utilaje înnoite
în permanență
pentru fiecare sezon

Noile modele de încălțăminte și marochinărie moderne, elegante, durabile — sînt apreciate atît în țară cît și în străinătate, reușind să satisfacă cele mai exigente cerințe

lei 2

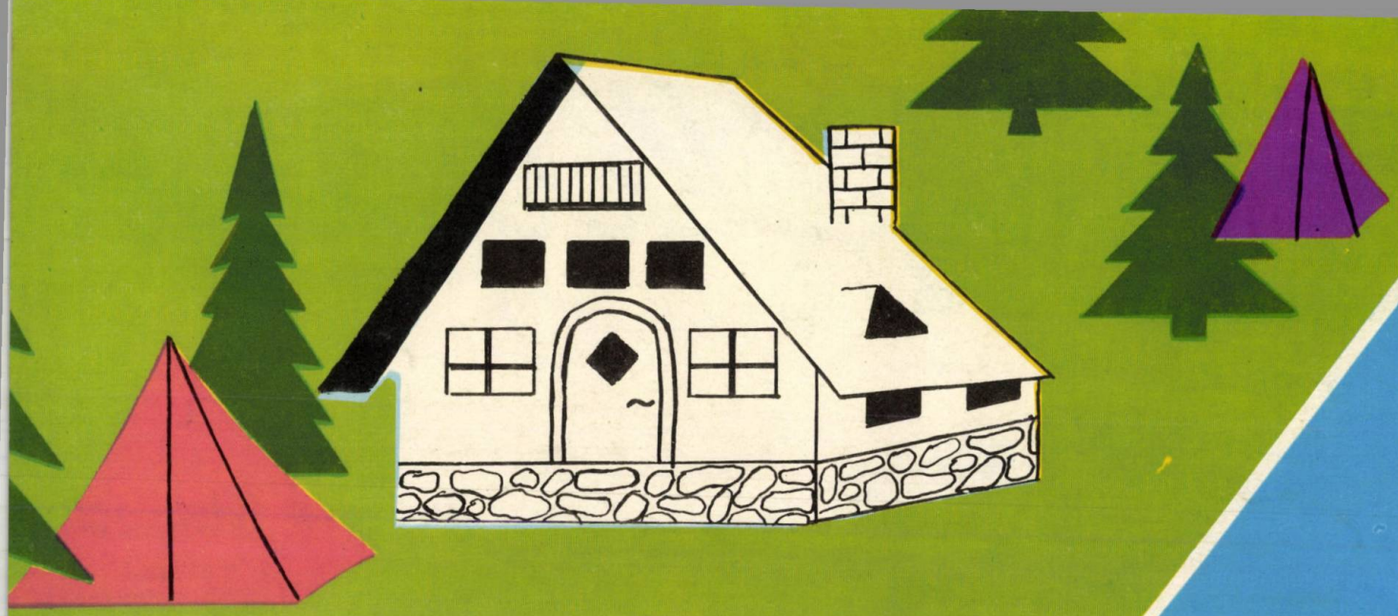

autoturismul DACIA 1300

formula autoturismului modern:

- *siguranță*
- *rezistență*
- *eleganță*
- *stabilitate*

Întreprinderea autoturisme — Pitești

anchetă internațională

ROMÂNIA ÎN CONȘTIINȚA LUMII

LUMEA

SĂPTĂMÎNAL DE POLITICĂ EXTERNĂ

Nr. 31 — 25 iulie 1974

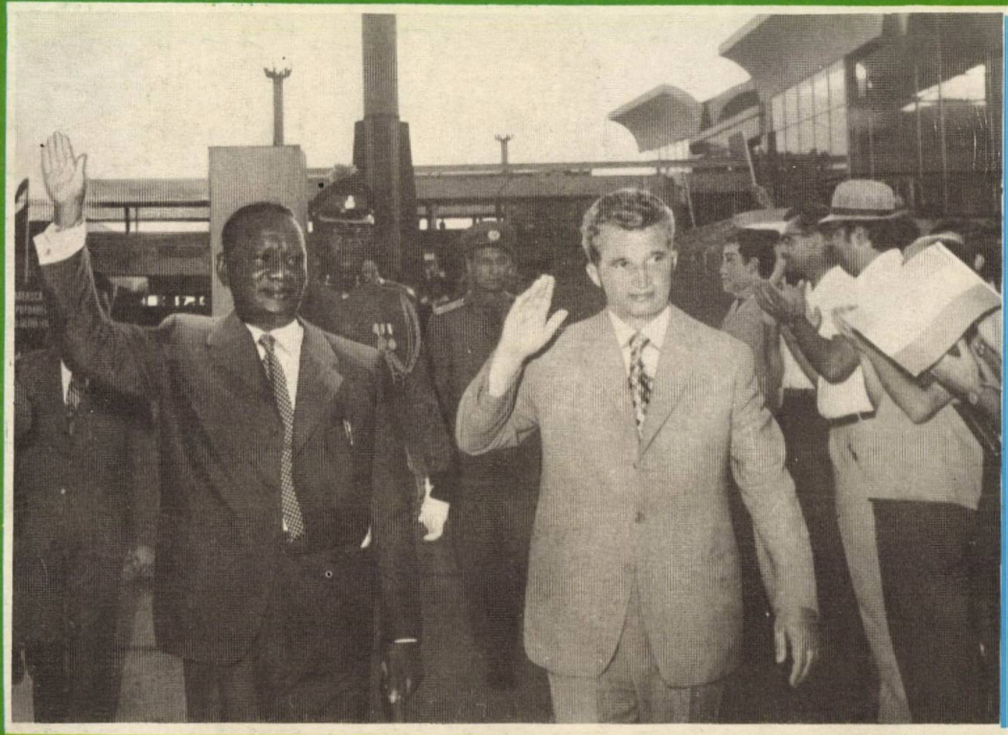

EVENIMENT IMPORTANT ÎN RELAȚIILE DINTRE ROMÂNIA ȘI SIERRA LEONE

Evoluția situației din Cipru

reportaj pe glob

CAIRO

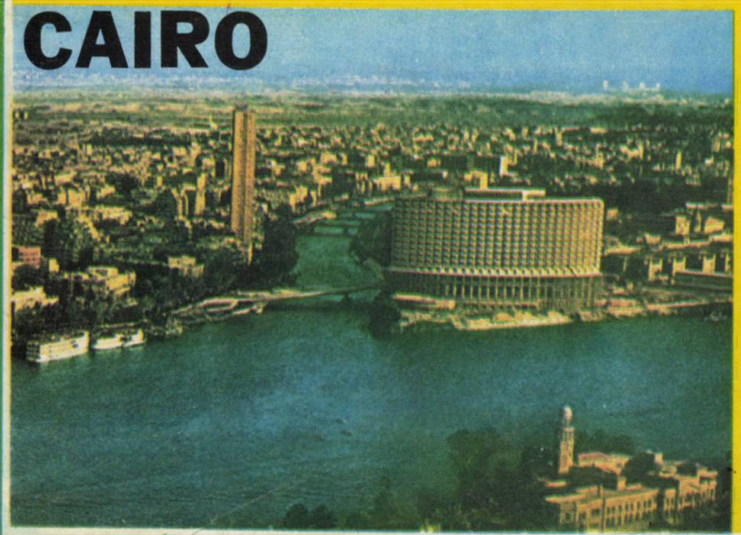

LIMA

EVENIMENT IMPORTANT ÎN RELAŢIILE DINTRE ROMÂNIA ŞI SIERRA LEONE

La invitaţia preşedintelui Republicii Socialiste România, Nicolae Ceauşescu, a sosit în ţara noastră, într-o vizită oficială, preşedintele Republicii Sierra Leone, dr. Siaka Probyn Stevens. În imagine : cei doi preşedinţi trec în revistă garda de onoare aliniată pe aeroportul internaţional Otopeni

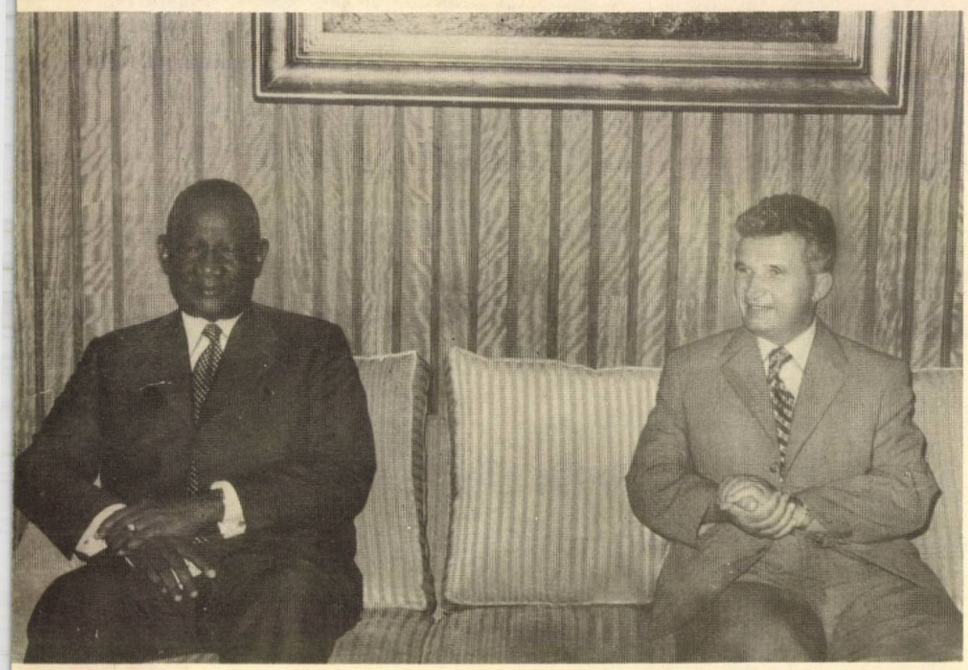

Preşedintele Nicolae Ceauşescu şi preşedintele Siaka Stevens în timpul întrevederii de la reşedinţa rezervată înaltului oaspete

Mii de bucureşteni aclamă pe cei doi şefi de stat

LUMEA

Săptămînal de politică externă editat de Uniunea Ziariștilor din Republica Socialistă România

31 (561)

25 iulie 1974

ARTICOLE, CORESPONDENȚE

„Sînt fericit că pot cunoaște direct România". Interviu cu Siaka Probyn Stevens 2

Moment semnificativ în dezvoltarea relațiilor dintre România și Sierra Leone. 3

Cînd vorbesc armele... Ion Cârje 7

Evenimentele din Cipru. Cronologie. Liana Enescu 7

Lupta Partidului Comunist Român pentru organizarea și dezvoltarea mișcării de rezistență antifascistă. Dr. Maria Covaci 12

Pauză în desfășurarea negocierilor de la Viena. Corneliu Vlad 14

ROMÂNIA ÎN CONȘTIINȚA LUMII

Nicolae Ceaușescu: „Scrieri alese". „O lucrare deosebit de interesantă pentru cititorii iugoslavi" 4

Interviuri cu: William Eteki Mboumoua, Adam Malik 5–6

REPORTAJ PE GLOB

Cairo. Rodica Georgescu 15

Lima. Anca Voican 16

Monrovia. Iosif Socaciu 24

SINTEZE

Apropierea și egalizarea nivelurilor de dezvoltare economică a țărilor socialiste – cerință obiectivă a colaborării frățești, a dezvoltării sistemului mondial socialist (II). Prof. univ. dr. Gheorghe Crețoiu 18

DIN ȚĂRILE SOCIALISMULUI

Moscova. „Saliut-3" – bilanț preliminar. Laurențiu Duță 20

Las Villas – contururi noi. Mihai Fabian 21

1 000 + 1 22–23

PUNCTE DE VEDERE DIN PRESA STRĂINĂ

Afrique-Asie, Rinascita, Le Monde, Jenminjibao, El Moudjahid 25–28

PROFIL

Jacques Chirac, primul ministru al Franței 28

POȘTA REDACȚIEI 29–32

SĂPTĂMÎNA

17 — 23 iulie 1974

miercuri

– Președintele Ciprului, arhiepiscopul Makarios, a avut la Londra întrevederi cu primul ministru britanic, Harold Wilson, în legătură cu probleme privind situația din Cipru.

– În cadrul vizitei oficiale de trei zile pe care o întreprinde în Egipt, regele Hussein al Iordaniei a avut o primă rundă de convorbiri cu președintele Anwar Sadat.

– Președintele Portugaliei, Antonio de Spinola, a anunțat componența noului guvern provizoriu, condus de colonelul Vasco dos Santos Gonçalves. Între cele 15 personalități alese de noul premier figurează 8 militari, precum și liderii partidelor comunist și socialist.

– În capitala Austriei s-au încheiat lucrările celei de-a treia runde a negocierilor privind reducerea trupelor și armamentelor și măsuri adiacente în Europa centrală. Participanții au convenit asupra luării unei pauze în desfășurarea lucrărilor, ședințele plenare urmînd să fie reluate în săptămîna care începe la 16 septembrie a.c.

joi

– Președintele Makarios a sosit la New York, pentru a prezenta, în fața Consiliului de Securitate al O.N.U., situația din Cipru.

– Subsecretarul de stat al S.U.A. pentru problemele Orientului Apropiat, Joseph Sisco, a avut, la Londra, convorbiri cu oficialități britanice, precum și cu primul ministru al Turciei, Bülent Ecevit, consacrate examinării problemelor privind situația din Cipru.

– Noul premier al Portugaliei a subliniat într-o declarație **că obiectivul fundamental al guvernului său este „de a dota țara cu instituții cu adevărat democratice, alese în mod liber de către poporul portughez".**

vineri

– A început vizita în țara noastră, la invitația președintelui Republicii Socialiste România, Nicolae Ceaușescu, a președintelui Republicii Sierra Leone, Siaka Probyn Stevens – vizită ce marchează un moment de seamă în dezvoltarea pe multiple planuri a relațiilor dintre cele două țări, în interesul reciproc, al cooperării internaționale.

– Consiliul de Securitate al Organizației Națiunilor Unite s-a întrunit pentru a lua în discuție situația din Cipru, în urma loviturii militare.

– La Bonn a avut loc schimbul instrumentelor de ratificare ale Tratatului dintre R.F. Germania și R.S. Cehoslovacă. Schimbul a fost efectuat de Bohuslav Chnoupek, ministrul de externe al Cehoslovaciei, și Hans-Dietrich Genscher, ministrul vest-german al afacerilor externe.

simbătă

– Forțele armate ale Turciei au întreprins o amplă operațiune militară terestră, navală și aeriană asupra teritoriului cipriot, vîrfurile atacului fiind îndreptate împotriva coastei de nord a Ciprului și a capitalei, Nicosia.

– Consiliul de Securitate a adoptat în unanimitate o rezoluție care cere „să înceteze imediat intervenția militară străină în Republica Cipru".

– Președintele Ciprului, arhiepiscopul Makarios, a declarat la New York că este satisfăcut de rezoluția Consiliului de Securitate, afirmînd că acest document conține multe prevederi constructive.

– Marea Britanie a acceptat deschiderea, la Londra, a unui birou independent al Organizației pentru Eliberarea Palestinei.

duminică

– Este dată publicității Declarația Guvernului Republicii Socialiste România în legătură cu evenimentele din Cipru. Guvernul român recunoaște și sprijină guvernul legal cipriot și pe șeful legitim al statului, președintele Makarios. Guvernul român consideră necesar să se înceteze imediat orice acte militare din partea oricărui stat pe teritoriul Ciprului, să fie retrase neîntîrziat trupele străine din insulă și să fie reinstaurat guvernul legal, condus de președintele Makarios, se arată în Declarație.

– Secretarul general al O.N.U., Kurt Waldheim, a lansat din nou un apel la încetarea luptelor în Cipru. O declarație difuzată de purtătorul de cuvînt al secretarului general al O.N.U. solicită tuturor părților implicate să pună capăt imediat luptelor și să înceapă negocieri pentru o reglementare pașnică, în spiritul rezoluției Consiliului de Securitate.

– Cabinetul turc s-a întrunit la Ankara pentru examinarea situației din Cipru și a rezoluției Consiliului de Securitate privind încetarea focului în această țară.

– Președintele Franței, Valéry Giscard d'Estaing, a avut o întrevedere cu șeicul Khalifa Bin Hamad Al Thani, emirul Qatarului.

– La încheierea vizitei oficiale în Argentina, **președintele Mexicului, Luis Echeverria, și președintele țării-gazdă, Maria Estela Martinez de Peron, au semnat o Declarație comună.**

luni

– Guvernele Turciei și Greciei au anunțat încetarea focului în Cipru, începînd cu ora 14 (G.M.T.)

– Împăratul Etiopiei, Haile Selassie, a acceptat demisia primului ministru, Endalkachev Makkonen. În locul acestuia a fost desemnat Michael Imru, care în vechiul guvern deținea funcția de ministru al problemelor sociale și economice.

marți

– Oficialități ale Națiunilor Unite – citate de agenția U.P.I. – au anunțat că negocierile tripartite privind reglementarea situației din Cipru urmează să înceapă în Sala Consiliului a Palatului Națiunilor din Geneva, miercuri, 24 iulie, ora 13 (G.M.T.). Conferința tripartită se va desfășura la nivelul miniștrilor de externe ai țărilor semnatare ale acordului din 1960 privind statutul Ciprului.

– Guvernul grec a demisionat

În exclusivitate pentru „Lumea"

Siaka Probyn Stevens

președintele Republicii Sierra Leone

În timpul convorbirilor oficiale

„Sînt fericit că pot cunoaște direct România"

– Ce așteptați, domnule președinte, de la această vizită în România? Care sînt perspectivele relațiilor dintre cele două țări?

– Am fost invitat de președintele Nicolae Ceaușescu să vizitez România. Am acceptat cu plăcere invitația, pentru că, din cele citite, din cele cunoscute despre țara dumneavoastră îmi formasem o părere deosebit de bună. Am fost, deci, cu atît mai fericit să am ocazia de a veni aici, cu colaboratorii mei, pentru a cunoaște direct România.

În general, noi, cei din Sierra Leone, credem că nici o țară nu are monopolul înțelepciunii și este politica noastră de mai mulți ani să stabilim contacte cu cît mai multe țări posibil, cu convingerea că putem învăța din experiența fiecărei țări și că sînt lucruri pe care alții le pot afla de la noi. Pornind de la această convingere de bază, am întreprins această călătorie știind că sînt multe lucruri pe care le putem învăța de la români. De pildă, agricultura joacă un rol important pentru Sierra Leone : nivelul de dezvoltare a României în acest domeniu este mai ridicat, astfel că, prin cooperare, am putea spori producția noastră, nivelul cunoștințelor noastre în acest domeniu. Un alt exemplu este acela al mineritului. Aveți o țară cu tradiții în acest domeniu. Noi avem unele resurse – am exportat diamante și fier de vreo patru decenii, iar, de curînd, am început să exportăm și bauxită – dar resursele noastre au fost pînă acum prea puțin puse în valoare și credem că am putea exporta mai mult. Avem nevoie de o explorare geologică a țării pentru a stabili rentabilitatea unor zăcăminte, resursele pe care putem conta. Este încă un domeniu în care cooperarea României ne interesează.

În general, încercăm să învățăm de la o țară ca România, din experiența ei de secole de istorie frămîntată și sper că vom putea coopera.

– Care sînt impresiile dv. după convorbirile cu președintele Nicolae Ceaușescu?

– Din toate punctele de vedere, convorbirile dintre președintele Ceaușescu și mine s-au bucurat de un succes remarcabil. Au existat evidente apropieri de opinii, precum și o deplină identitate de vederi într-o serie de probleme privind comunitatea internațională. De pildă, faptul că ne-am întîlnit în timpul crizei cipriote explică de ce această problemă de mare actualitate a ocupat un loc deosebit în cadrul discuțiilor noastre, așa cum, de altfel, se subliniază și în Comunicatul comun. În centrul convorbirilor noastre au stat însă relațiile bilaterale, acestea beneficiind de un puternic impuls pe calea dezvoltării lor, în viitor. Am fost profund impresionat de atmosfera sinceră în care s-au purtat discuțiile, de atașamentul președintelui Ceaușescu față de sarcina pe care și-a asumat-o – înainte de toate, deplina emancipare economică și politică a poporului român pe calea făuririi propriului destin, în conformitate cu interesele sale, făcîndu-și prieteni, trăind în prietenie cu toate țările și popoarele care doresc această prietenie.

România își aduce, astfel, în mod consecvent, contribuția sa specifică la cauza păcii și securității internaționale. Doresc, în acest sens, să remarc amprenta pe care președintele Ceaușescu o imprimă vieții și gîndirii internaționale contemporane.

– Cum ați defini, domnule președinte, principiile de bază ale politicii externe a țării dumneavoastră?

– În politica externă, cred că există mari asemănări între noi și români. Ne străduim să ne asigurăm independența, inclusiv în domeniul economic. Încercăm să stabilim contacte cu cît mai multe țări, pentru a face schimb de experiență. Nu acceptăm intervenția în afacerile interne. Acesta este un principiu important : dorim ca politica noastră să o facem noi și nu alții, după cum noi nu încercăm să intervenim în afacerile altora. Mi se pare o poziție similară cu aceea a României.

– Care este poziția Republicii Sierra Leone în contextul politic african în activitățile Organizației Unității Africane?

– Mi se pare cît se poate de avantajoasă posibilitatea de consultări pe care o creează O.U.A. Există posibilitatea de a reuni șefii de state – o astfel de întîlnire a fost aceea de la Mogadiscio, cu cîteva săptămîni în urmă – iar aceste consultări sînt foarte utile. În principal, Sierra Leone se străduiește să promoveze cooperarea regională. Dezvoltăm o astfel de cooperare cu vecinii noștri din Liberia și Guineea, iar, mai tîrziu, sperăm să ajungem la strîngerea legăturilor și cu Nigeria, cu Coasta de Fildeș și alte țări din regiunea vest-africană . Activăm cu convingere în cadrul O.U.A., dar credem, totodată, că servim cauza Africii dezvoltînd cooperarea regională mai ales în ce privește comerțul și, în general, domeniul economic.

– Cum priviți, domnule președinte, rolul O.N.U. în asigurarea păcii și relațiilor echitabile între state, precum și principiul participării tuturor țărilor la soluționarea problemelor internaționale?

– Sîntem activi la O.N.U., ne consultăm cu alte țări vest-africane, acționăm în coordonare și cu alte țări prietene. Cred că toate țările, mari sau mici, au un rol de jucat în viața internațională. Țările mai mici au și ele un astfel de rol și, uneori, rolul lor poate fi decisiv. Îmi place să reamintesc povestea cu leul prins într-o cursă și salvat din această grea situație de un șoarece. Există o morală în poveste și această morală ar trebui înțeleasă de toți. Țările mari, oricît de puternice ar fi, nu pot reglementa totul în lume. Trebuie luate în considerare interesele fiecăruia. Acest lucru a fost recent verificat, de exemplu, în domeniul relațiilor internaționale pe plan monetar. Țările bogate și puternice, care au crezut că pot rezolva totul, au ajuns la constatarea că este necesar să fie consultate și alte țări. În ansamblul relațiilor internaționale, cu cît se vor efectua mai multe consultări și cu cît se va coopera mai mult, cu atît va fi mai bine. Aceasta, îndeosebi pentru că, în condițiile create și prin progresul tehnologic, lumea în care trăim a devenit mai mică. Situația unei țări afectează și alte

țări. Este o lume a interdependențelor, așa cum ne-o demonstrează numeroase domenii de interes general și, cu cît acest lucru va fi înțeles mai repede, cu atît va fi mai bine. Este încă unul dintre motivele pentru care călătoresc și efectuez schimburi de vederi cu alți șefi de stat.

— V-aș ruga să vă referiți, domnule președinte, la principalele probleme care afectează în etapa actuală țările în curs de dezvoltare.

— O problemă a țărilor în curs de dezvoltare este aceea că multe dintre ele s-au aflat, decenii sau secole în șir, sub tutela colonială. Apare uneori, ca urmare, o atitudine de indiferență, de neîncredere în propriile forțe. O țară în curs de dezvoltare trebuie să înțeleagă că, în prezent, problemele ei nu mai sînt administrate de alții. Am luptat pentru independență și am cîștigat această independență. Acum, trebuie să fim conștienți, să știm să ne dezvoltăm bizuindu-ne pe forțele și resursele proprii. Este utilă, firește, asistența din exterior, dar nimeni nu este în măsură să ajute o națiune care nu arată dorința de a se ajuta singură; sau, cum se spune, nici providența nu poate ajuta pe aceia care nu se ajută singuri. Este una dintre preocupările noastre aceea de a dezvolta un spirit nou de încredere, de independență. Este o problemă de mare actualitate aceasta. Se mai pun uneori și alte probleme. Se întîmplă să apară din anumite direcții presiuni externe sau presiuni datorate conjuncturii economice. Trebuie să avem o economie stabilă pentru a rezista presiunilor, pentru că, fără independență economică, nu este posibilă independența pur și simplu. În această privință, joacă un rol pozitiv consultările și coordonarea dintre țările africane și cu alte țări.

Mai există și alte probleme, dar am menționat, în primul rînd, bizuirea pe forțele proprii, pentru că de aici pornește totul. Trebuie să crezi în tine, în cauza ta și, atunci, poți realiza ce-ți propui ; iar dacă ești ajutat, ajutorul este de două ori mai eficient dacă, în același timp, te ajuți singur.

Interviu realizat de
Mihai Matei

Moment important în dezvoltarea relațiilor dintre România și Sierra Leone

În aceste zile, la invitația președintelui Nicolae Ceaușescu s-a aflat în vizită oficială în țara noastră președintele Republicii Sierra Leone, dr. Siaka Probyn Stevens. Constituind un moment de vîrf în relațiile dintre România și Sierra Leone, această vizită reprezintă și o nouă dovadă a importanței pe care țara noastră o acordă dezvoltării relațiilor sale cu statele continentului african, atît în domeniul economic cît și în contextul luptei generale împotriva politicii imperialiste, colonialiste și neocolonialiste. Totodată, vizita la București a președintelui Sierrei Leone și convorbirile oficiale prilejuite se înscriu în șirul de contacte la nivel înalt purtate, atît pe continentul african cît și în țara noastră, de președintele Nicolae Ceaușescu cu conducători de stat și lideri ai mișcărilor de eliberare națională din Africa. Toate acestea au fost posibile întrucît, așa cum arăta recent șeful statului român, în interviul acordat revistei „Jeune Afrique", practic, România întreține relații cu toate statele africane, cu excepția acelora unde există regimuri rasiste. Consecința acestor relații și contacte o constituie semnarea a peste 90 de acorduri și declarații solemne, inclusiv Tratatul de prietenie și cooperare cu Republica Guineea. În ultimii doi ani, schimburile economice ale României cu statele africane s-au dublat existînd perspectiva ca, pînă în anul viitor, ele să se dubleze din nou. Incontestabil, toate acestea așează relațiile dintre țara noastră și statele africane pe principii noi și exercită o puternică influență în afirmarea pe plan internațional a noilor principii ale relațiilor dintre state.

Circumscrisă deci acestui context, vizita în România a președintelui Republicii Sierra Leone a debutat și s-a desfășurat sub cele mai bune auspicii. Ne referim în acest sens, în primul rînd, la documentele semnate : Declarația solemnă comună, un Acord general de cooperare și alte acorduri, la Comunicatul comun parafat de cei doi șefi de stat, toate acestea atestînd caracterul fructuos al convorbirilor oficiale dintre președinții Nicolae Ceaușescu și Siaka Stevens.

Aceste documente — și, mai cu seamă, Declarația solemnă comună a Republicii Socialiste România și Republicii Sierra Leone, semnată de tovarășul Nicolae Ceaușescu și de președintele Siaka Stevens — prezintă o valoare istorică, deschid o nouă etapă în evoluția raporturilor de colaborare pe multiple planuri între cele două state, creează premise trainice pentru dezvoltarea, în continuare, a legăturilor dintre România și Sierra Leone.

În timpul dialogului lor, cei doi șefi de stat au abordat un larg cerc de probleme privind atît relațiile bilaterale cît și cele referitoare la viața politică internațională. S-a reliefat cu acest prilej voința comună de a dezvolta pe un plan superior și în multiple domenii colaborarea dintre România și Sierra Leone, precum și hotărîrea de a se valorifica posibilitățile existente în acest sens.

Schimbul de vederi referitor la probleme internaționale contemporane a relevat necesitatea întăririi continue a solidarității militante a statelor din Africa și din alte părți ale lumii, care au pășit pe calea unei dezvoltări economico-sociale independente, a mișcărilor de eliberare națională, a tuturor forțelor care luptă împotriva imperialismului, colonialismului și neocolonialismului, politicii de apartheid și discriminare rasială, pentru dreptul popoarelor de a decide singure și în deplină libertate asupra destinelor lor.

Vizita președintelui Republicii Sierra Leone în țara noastră constituie o expresie elocventă a voinței comune de adîncire a prieteniei, de intensificare a colaborării dintre România și Sierra Leone. În acest sens, președintele Nicolae Ceaușescu arăta: **„Doresc, în încheiere, să-mi exprim încă o dată convingerea că vizita pe care o faceți în România va marca un moment important în evoluția relațiilor dintre țările și popoarele noastre în întărirea colaborării economice, tehnico-științifice și culturale, în dezvoltarea raporturilor bilaterale, cît și în lupta generală pentru o politică nouă în viața internațională, pentru înfăptuirea idealurilor de progres și pace ale omenirii, pentru o lume mai bună și mai dreaptă".**

La rîndul său, președintele Republicii Sierra Leone, Siaka Stevens, declara : **„Am speranța că această vizită, pe lîngă faptul că va consolida și întări legăturile ferme și cordiale de prietenie deja existente între guvernele și popoarele celor două țări ale noastre, va duce, de asemenea, la o creștere și lărgire semnificativă a domeniilor de contact, înțelegere și cooperare prietenească cu statele socialiste din această parte a lumii, state cu care, în conformitate cu politica noastră de nealiniere, noi depunem eforturi sporite pentru adîncirea relațiilor".**

Prin documentele încheiate, prin întreaga sa desfășurare, vizita în România a președintelui Republicii Sierra Leone a conferit valențe substanțiale dialogului la nivel înalt româno-leonez, spiritului de deplină înțelegere reciprocă care l-a caracterizat, a dat glas dorinței comune a celor două țări și popoare de a dezvolta relații tot mai bune între ele, de a se cunoaște mai bine și de a colabora fructuos în interesul dezvoltării fiecăruia dintre ele, al cauzei păcii și cooperării internaționale.

NICOLAE CEAUȘESCU: „Scrieri alese"

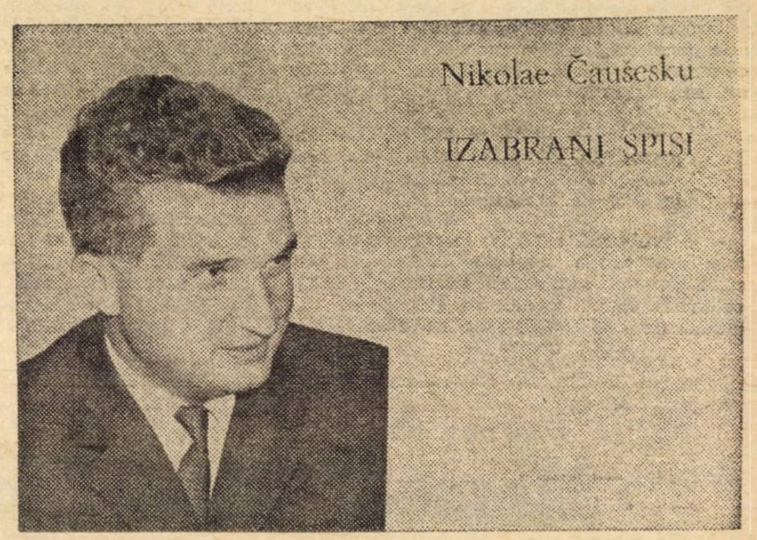

„O lucrare deosebit de interesantă pentru cititorii iugoslavi"

Corespondență de la Simion Morcovescu

David Atlagici, redactorul șef și responsabilul Centrului editorial „Komunist", sub îngrijirea căruia a apărut volumul „Scrieri alese", a făcut următoarea declarație în legătură cu tipărirea volumului de selecțiuni din lucrările tovarășului Nicolae Ceaușescu :

„Cartea președintelui Nicolae Ceaușescu – «Scrieri alese» – editată de Centrul editorial «Komunist», apare pentru prima dată într-un asemenea volum și selecție în limba sîrbo-croată. Sîntem convinși că pentru cititorii iugoslavi această ediție va fi deosebit de interesantă, deoarece în volum se află relatate și structurate în mod cuprinzător fragmente din lucrări, sau lucrări întregi ale președintelui Ceaușescu.

O valoare deosebită o are ampla biografie a președintelui Nicolae Ceaușescu inserată la începutul volumului.

Atît din biografie cît și din celelalte texte publicate în volum, cititorii iugoslavi vor putea să ia cunoștință despre viața și activitatea revoluționară a președintelui Ceaușescu, din tinerețe și pînă în prezent, cînd Republica Socialistă România joacă un rol important pe arena internațională, datorită orientării Partidului Comunist Român. În acest context, pentru noi o însemnătate deosebită o constituie colaborarea fructuoasă cu R.S.F. Iugoslavia.

Cititorii vor putea găsi, de asemenea, lucrări deosebit de interesante despre sistemul relațiilor politice, economice și sociale din România socialistă, despre rolul Partidului Comunist Român și al celorlalte organizații politice și obștești, despre problemele statului și democrației, despre problema națională".

De cîtva timp, publicul cititor iugoslav a luat cunoștință de o nouă lucrare consacrată vieții și personalității șefului partidului și statului român. Este vorba de volumul „Scrieri alese", editat sub egida Centrului editorial „Komunist", ce cuprinde o bogată selecție din expunerile, cuvîntările și interviurile tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România.

Volumul, editat în condiții grafice deosebite – el se adaugă celui publicat în 1970 de editura „Medunarodna Politika" –, este astfel structurat încît, din lectura textelor, cititorul se poate informa despre aria largă a preocupărilor pe diverse planuri ale tovarășului Ceaușescu, a cărui activitate de elaborare și înfăptuire practică a politicii interne și externe a României a devenit larg cunoscută dincolo de granițele țării.

În prima parte a cărții, intitulată „Calea istorică a Partidului Comunist Român", sînt grupate lucrări referitoare la activitatea de organizare a clasei muncitoare, de creare a partidului, la rolul jucat de partidul clasei muncitoare din România în marile bătălii de clasă ce au culminat cu victoria luptei de eliberare, precum și la activitatea desfășurată de partid în anii construcției socialiste.

În partea a doua – „Făurirea societății socialiste" – sînt cuprinse lucrări privind făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate în România. Aici, cititorul ia cunoștință de aspectele esențiale ale politicii partidului cu privire la dezvoltarea complexă și echilibrată a economiei naționale, munca de educație ideologică, dezvoltarea învățămîntului și cercetării științifice, creația literar-artistică pusă în slujba formării omului nou, dezvoltarea democrației și legalității socialiste, rolul partidului și statului în edificarea societății noi, înflorirea națiunii în condițiile socialismului.

În partea a treia – „Politica externă a Partidului Comunist Român" – sînt înmănunchеate texte care prezintă pe larg punctele de vedere ale partidului și statului nostru referitoare la raportul de forțe pe plan internațional, coexistența pașnică și normele relațiilor dintre state, relațiile României cu țările socialiste, cu țările în curs de dezvoltare, cu țările capitaliste dezvoltate, consolidarea cursului spre destindere, problemele europene și înfăptuirea securității pe continentul nostru, transformarea Balcanilor într-o zonă a păcii și colaborării, lichidarea focarelor de încordare internațională, întărirea rolului O.N.U., solidaritatea internaționalistă a P.C.R. cu partidele comuniste și muncitorești, cu toate forțele democratice, antiimperialiste și progresiste din lumea întreagă.

Ultima parte a volumului este consacrată relațiilor de strînsă prietenie și colaborare dintre România și Iugoslavia. Aici sînt inserate lucrări care pun în evidență cu pregnanță prietenia tradițională de bunăvecinătate și conlucrare dintre popoarele celor două țări, conținutul nou și linia ascendentă a colaborării frățești româno-iugoslave, ca momente de mare importanță în evoluția de ansamblu a relațiilor detașîndu-se întîlnirile și convorbirile dintre conducătorii partidelor și statelor noastre.

Volumul este prefațat de o detaliată biografie ce evocă pe larg etapele cele mai importante ale vieții și activității revoluționare a tovarășului Nicolae Ceaușescu, într-o strînsă conexiune cu momentele cele mai semnificative ale mișcării muncitorești din țara noastră, ale procesului de dezvoltare politică, economică și socială din România, atît în anii premergători eliberării țării noastre, cît și în perioada făuririi socialismului.

„Spirit lucid și clarvăzător – se scrie referitor la activitatea tovarășului Ceaușescu în ilegalitate – el a putut întrevedea un alt destin și un viitor nou al țării pentru a cărui înfăptuire și-a consacrat întreaga viață". În ce privește activitatea desfășurată în anii imediat următori după eliberare, se relevă că „talentul, calitățile organizatorice excepționale și energia inepuizabilă, eficiența în îndeplinirea misiunilor concrete l-au recomandat pentru funcții de conducere de o mare răspundere", iar alegerea în fruntea partidului și statului constituie „realizarea destinului unei personalități care s-a consacrat în întregime ridicării poporului român, afirmării lui multi-

laterale pe scena istoriei". Biografia pune în evidență faptul că, în viața țării, personalitatea tovarășului Ceaușescu a adus un suflu nou, a instaurat o atmosferă și un stil nou de muncă, ceea ce a produs schimbări profunde în concepția și aprecierea valorilor, schimbări în care „cetățenii României recunosc amprenta adîncă a personalității secretarului general al partidului". „Realismul lucid și îndrăzneala vizionară, personalitatea specifică a președintelui Ceaușescu — se evidențiază în biografie — s-au încorporat în mod fericit în programul de educație ideologică, ce pune accentul pe omul prezentului socialist și al viitorului comunist".

În ceea ce privește politica externă a partidului și statului român, se subliniază că aceasta „a găsit în Nicolae Ceaușescu omul neobosit, activ, deosebit de dinamic, strălucitor și pasionat". „Politica externă și relațiile internaționale sînt unul dintre principalele domenii ale interesului președintelui Nicolae Ceaușescu atît pe plan teoretic, cît și pe planul elaborării și promovării acțiunilor practice". Scoțîndu-se în evidență activitatea neobosită a conducătorului partidului și statului român, se relevă că acesta „a avut numeroase întîlniri cu conducătorii țărilor socialiste, în cursul cărora a exprimat poziția Partidului Comunist Român privind necesitatea luării tuturor măsurilor posibile pentru depășirea divergențelor existente între țările socialiste, pentru întărirea colaborării și unității lor. Nicolae Ceaușescu a exprimat interesul permanent pentru crearea unui nou tip de relații între țările socialiste, care să ofere un adevărat model al relațiilor viitoare dintre toate statele lumii, ca state independente și egale în drepturi".

„Nicolae Ceaușescu a devenit cunoscut ca unul dintre exponenții și apărătorii pasionați ai dreptului fiecărui popor de a-și hotărî singur viitorul, ca unul dintre luptătorii activi împotriva politicii imperialiste de dominație și dictat, pentru democratizarea relațiilor internaționale. Participînd direct la realizarea politicii externe a României, la afirmarea unei noi politici în viața internațională, Nicolae Ceaușescu a vizitat aproximativ 50 de țări din Europa, Asia, Africa, America de Nord și America Latină. De cînd se află în fruntea statului, a avut, în România, precum și în străinătate peste 100 de întîlniri la cel mai înalt nivel". „Este greu de găsit o problemă mai importantă a vieții internaționale care să nu-și fi găsit locul în sfera preocupărilor conducătorului partidului și statului român", se relevă în continuare, menționîndu-se, apoi, opiniile tovarășului Nicolae Ceaușescu cu privire la securitatea în Europa, relațiile dintre țările balcanice, precum și în alte probleme internaționale majore.

Referitor la dezvoltarea puternică în toate domeniile a colaborării dintre Iugoslavia și România, se arată că „la aceasta au contribuit numeroasele întîlniri dintre președinții Iosip Broz Tito și Nicolae Ceaușescu, ce se înregistrează ca momente importante ale evoluției relațiilor frățești dintre țările noastre socialiste și ca evenimente care, prin larga lor însemnătate internațională, întăresc și mai mult edificiul solid al prieteniei și colaborării româno-iugoslave, în interesul cauzei generale a socialismului și păcii".

„În cursul frecventelor întîlniri cu conducătorii partidelor frățești, secretarul general al P.C.R. a militat, prin poziția sa fermă, în favoarea dezvoltării relațiilor de solidaritate în cadrul mișcării comuniste internaționale, pe baza principiilor autonomiei fiecărui partid, a făuririi independente a liniei politicii interne și externe, a neamestecului în treburile interne, în spiritul respectului reciproc, premisa necesară pentru o nouă legătură trainică a mișcării comuniste internaționale".

„Personalitate proeminentă, care s-a reliefat prin meritele sale deosebite în cursul luptei de peste patru decenii în rîndurile mișcării revoluționare, președintele Ceaușescu și-a consacrat întreaga viață și activitate luptei pentru răsturnarea regimului burghezo-moșieresc, cauzei eliberării naționale și sociale a poporului român", se scrie în continuare, menționîndu-se, apoi, că, în funcțiile de cea mai mare răspundere pe linie de partid și de stat, tovarășul Ceaușescu „ a demonstrat calități importante de conducător indisolubil legat de masele largi populare, devotat țării și poporului, plin de dinamism și spirit inovator, cu un larg orizont de cunoaștere și profund umanism".

„În deplină putere creatoare, în țară și în afara granițelor ei — se relevă în încheiere — înconjurat de respect, încredere și prietenie, Nicolae Ceaușescu contribuie, prin energia și talentul său, la crearea unei lumi mai bune, la prosperitatea ei, la dreptate și pace".

„Un argument incontestabil al bunelor relații dintre România și Africa"

William Eteki Mboumoua

secretar general ales al Organizației Unității Africane

La Palatul Poporului din Mogadiscio, în care domnea agitația specifică marilor reuniuni politice internaționale, l-am cunoscut pe William Eteki Mboumoua, ales, de reuniunea africană la nivel înalt, secretar general al O.U.A. Domnia-sa a avut amabilitatea de a răspunde la cîteva întrebări pentru cititorii revistei „Lumea".

— Cum apreciați raporturile dintre Africa și România ?

— Vizitele pe care le-a efectuat președintele Nicolae Ceaușescu într-un număr impresionant de țări africane reprezintă, înainte de toate, un argument incontestabil al bunelor relații dintre România și Africa. De altfel, nu întîmplător, aceste raporturi și, în special, evoluția lor sînt urmărite cu vizibilă satisfacție nu numai în țările africane vizitate de distinsul președinte al României sau în țările ai căror conducători au venit în țara dumneavoastră. Pentru că ne aflăm la a Conferință a O.U.A., aș dori să arăt că mesajul adresat Organizației de Excelența Sa președintele Nicolae Ceaușescu a fost primit cu multă satisfacție de participanți, întrucît, prin conținutul său, prin ideile și principiile reafirmate, el coincide cu preocupările și obiectivele noastre. Era firesc să fie astfel, pentru că în această sesiune — a 11-a — în care unul din punctele principale ale dezbaterii a fost problema eliberării totale de sub colonialism a continentului nostru, președintele României a reafirmat, printre altele, profunda solidaritate a poporului român cu lupta noastră împotriva imperialismului, colonialismului și neocolonialismului, a tuturor formelor de dominație și asuprire, întregul său sprijin politic, diplomatic, moral și material mișcărilor de eliberare națională din teritoriile aflate încă sub dependența colonială.

Întrucît noul secretar general al O.U.A. este camerunez, i-am solicitat părerea în legătură cu relațiile dintre țările noastre :

— Sînt convins că relațiile româno-camerunneze vor evolua. Am întreprins deja unele măsuri concrete, începînd de la stabilirea relațiilor diplomatice (acum 4 ani — n.n.) ; există, apoi, o conlucrare bună între delegațiile română și camerunneză în diverse foruri internaționale. Cred, în concluzie, că există

bune posibilități de adîncire și diversificare a raporturilor româno-cameruneze.

– Deși vă ocupați cu problemele externe, vă solicit și cîteva amănunte privind prioritățile interne și externe ale țării dv.

– Da, cu plăcere. Chiar recent, președintele Ahidjo a arătat că obiectivele principale sînt continuarea procesului de consolidare a unității naționale, întărirea independenței și mobilizarea eforturilor poporului camerunez în vederea dezvoltării țării. Astfel, cifrele de buget pe anul următor sînt sensibil mărite, iar investițiile publice vor crește substanțial față de perioada anterioară.

Ne aflăm în etapa a doua a aplicării celui de al treilea plan de dezvoltare a economiei naționale. Primul și cel de al doilea plan au favorizat realizarea unei prime faze de industrializare, constînd, în special, în crearea unor industrii producătoare de bunuri menite să se substituie importurilor. Nu ascundem că această primă fază era cea mai ușor de realizat. A devenit necesar ca, înainte de încheierea celui de-al treilea plan, să fie create noi tipuri de obiective industriale, capabile să asigure ritmul preconizat pentru creșterea economiei. Totodată, se are în vedere crearea așa-numitelor industrii de transfer, care vor prelucra semiproduse importate și destinate apoi exportului, sub formă de produse finite. În acest sens, cel de-al treilea plan camerunez își îndreptățește numele care i s-a dat de „plan al producției și productivității".

În încheiere, noul secretar general al O.U.A. ne-a vorbit despre eforturile pe care le va depune pentru ca Organizația Unității Africane să devină și mai eficientă, în vederea promovării și asigurării unui climat de deplină solidaritate frățească între țările Africii, pentru îndeplinirea obiectivelor majore privind dezvoltarea și ascensiunea multilaterală a statelor continentului și, cred, a conchis el, că în această operă vom conta, ca și pînă acum, și pe sprijinul României.

Interviu realizat de trimisul nostru special Dumitru Constantin

„Este necesar și posibil ca România și Indonezia să coopereze"

Adam Malik

ministrul afacerilor externe al Republicii Indonezia

Personalitate marcantă a vieții politice indoneziene (diplomat, ministru al comerțului în perioada 1963–1966, ministru de externe începînd din 1966), dl Adam Malik a făcut o vizită în țara noastră în intervalul 15–17 iulie. La solicitarea revistei „Lumea", ministrul de externe indonezian a avut amabilitatea de a acorda un interviu redactorului nostru, MIHAI MATEI.

– Cum vedeți, domnule ministru, la încheierea acestei vizite în România, perspectivele relațiilor româno-indoneziene?

– În urma vizitei – și îndeosebi după convorbirea avută cu președintele Nicolae Ceaușescu – a rezultat că există posibilități sporite de dezvoltare a relațiilor între Indonezia și România. Există, de altfel, un context general favorabil dialogului și cooperării. Mă refer la destinderea apărută în Europa, la ameliorarea situației din Orientul Apropiat, la evoluția spre destindere în lume, incluzînd și dialogul marilor puteri care sînt U.R.S.S. și S.U.A. Tot în favoarea cooperării a influențat și recenta reuniune O.N.U. consacrată materiilor prime și energiei, care a ajutat, cred, țările dezvoltate să înțeleagă necesitatea unor relații comerciale echitabile și a cooperării cu țările în curs de dezvoltare.

Sînt optimist în ce privește posibilitățile de cooperare cu România. În climatul de destindere și, în plus, datorită unor conjuncturi concrete, favorabile – mă gîndesc, de exemplu, la apropiata redeschidere a Canalului Suez – există perspectiva extinderii schimburilor comerciale. De asemenea, sîntem interesați să cooperăm cu România, să beneficiem de experiența românească, în unele domenii, dintre care voi cita petrochimia. Există, deci, ocazii bune – și mi se pare necesar și posibil să cooperăm, în interesul ambelor țări.

– Indonezia fiind angajată într-un proces de dezvoltare, care este locul cooperării internaționale în ansamblul politicii economice?

– După cum se știe, în Indonezia se depun eforturi pentru îndeplinirea celui de-al doilea plan de dezvoltare economică a țării. Aceasta presupune accelerarea procesului de industrializare, în mai multe domenii, presupune, considerăm noi, nu numai investiții, dar și acțiuni de cooperare cu diferite țări ale lumii. România este o țară socialistă cu care dorim să cooperăm; una dintre resursele noastre naționale fiind petrolul, privim cu interes posibilitățile industriei petrochimice din țara dv.

– Cum ați defini, Excelență, orientarea de principiu a politicii externe indoneziene?

– Ne preocupă, ca obiectiv general, pacea în lume. Dorim dezvoltarea relațiilor între state pe baza principiului neintervenției în problemele interne. Ne preocupă, de asemenea, dezvoltarea – mai precis, lichidarea subdezvoltării unor țări. Nu aparținem și nu dorim să aparținem nici unui bloc militar; sîntem o țară nealiniată și am optat pentru o politică de deschidere spre lume.

– Vă rog să formulați, domnule ministru, poziția guvernului dv. față de evenimentele din Cipru.

– Poziția guvernului indonezian este clară: este necesar ca fiecare țară să se dezvolte pe calea independenței ei, fără intervenții externe. Ciprul este, ca și Indonezia, o țară nealiniată. Ne preocupă cu atît mai mult cele întîmplate și dorim ca poporul cipriot să decidă asupra destinelor sale în mod liber, fără nici un fel de presiuni din afară.

– Cum apreciați rolul jucat de Națiunile Unite în asigurarea păcii și relațiilor echitabile între state și cum ar putea fi consolidat acest rol?

– Principala funcție a O.N.U. o constituie asigurarea păcii în lume. O analiză realistă arată, totuși, că, în ultimii ani, negocieri importante s-au desfășurat în afara cadrului O.N.U. Chiar dacă, uneori, se ajunge mai simplu la reglementări prin negocieri între cîteva puteri, cadrul firesc al activităților privind asigurarea și consolidarea păcii continuă să-l constituie Națiunile Unite, iar aceasta pentru că acest cadru este de natură să asigure participarea tuturor țărilor la soluționarea problemelor ce le interesează.

Principiul participării tuturor țărilor l-am regăsit, de altfel, și în orientarea politicii României. Revin, în acest fel, la constatarea că dialogul politic între Indonezia și România se desfășoară armonios, contactele directe contribuind la confirmarea și consolidarea bunelor relații bilaterale.

Lumea văzută de la București

Cînd vorbesc armele...

Evenimentele din Cipru readuc cu o mare forță în actualitate urgența făuririi unei noi ordini politice internaționale, în favoarea căreia țara noastră și alte țări militează energic și constant. Să reamintim că, în concepția partidului și statului nostru, această nouă ordine politică internațională trebuie întemeiată pe respectarea riguroasă, plenară a principiilor noi ale relațiilor între state — independența și suveranitatea națională, neamestecul în treburile interne, egalitatea în drepturi, avantajul reciproc, nerecurgerea la forță și la amenințarea cu forța —, că ea trebuie să creeze condițiile corespunzătoare care să permită fiecărui popor să fie la adăpost de orice act de presiune, dictat ori intervenție, să se dezvolte liber și suveran, în conformitate cu interesele și aspirațiile sale naționale.

Țara noastră a demonstrat în mod convingător că instaurarea unui nou tip de relații între state este necesară și posibilă, că ea constituie calea cea mai sigură pentru edificarea unei lumi mai bune și mai drepte, inspirate de idealurile de colaborare, progres și pace între toate națiunile lumii. Totodată, România a avertizat în repetate rînduri că încălcarea acestor principii, indiferent în ce împrejurare, sub ce formă și sub ce pretext, aduce daune grave popoarelor, primejduiește pacea și securitatea lumii. Problemele deschise, oricît de complexe și dificile, pot și trebuie să fie soluționate pe calea tratativelor, apelîndu-se la înțelepciune și rațiune, metodă ce corespunde și este, totodată, reclamată de gradul de maturizare politică a lumii contemporane, verificată pe deplin de viață ca fiind deosebit de utilă și eficace.

Este în afară de orice îndoială că instaurarea unei asemenea ordini politice internaționale, inspirate de normele eticii și dreptului internațional, respectarea strictă a principiilor relațiilor între state ar fi exclus posibilitatea declanșării tragicelor evenimente din Cipru, determinate de lovitura de stat reacționară organizată de forțe militare grecești aflate în această țară. În spiritul poziției sale de principiu, țara noastră s-a pronunțat împotriva acestui amestec flagrant în treburile interne ale unui stat suveran, membru al Organizației Națiunilor Unite. Nici un argument valabil și logic nu putea fi invocat pentru violarea ordinii constituționale a Republicii Cipru. Este inadmisibil ca forțe străine să răstoarne guvernul legal al unei țări, să modifice ordinea ei constituțională. Este de reținut că Rezoluția Consiliului de Securitate al O.N.U. se pronunță pentru restabilirea păcii în zonă și a guvernului constituțional al Ciprului, relevă necesitatea restabilirii structurii constituționale a Republicii Cipru, structură stabilită și garantată prin acorduri internaționale. În viziunea țării noastre, orice soluție privind problema Ciprului trebuie să se bazeze integral pe respectarea independenței, suveranității și integrității statului cipriot, pe respectarea normelor dreptului internațional, a dreptului poporului cipriot de a se dezvolta liber și de a-și decide singur soarta, fără nici un amestec din afară, principii incluse și în Rezoluția Consiliului de Securitate, chiar la primul ei punct.

Recurgerea la arme a creat în Cipru și în regiune o stare de mare tensiune, a adus daune poporului cipriot, s-a soldat cu pierderi umane și distrugeri materiale. Recurgerea la arme constituie o nouă confirmare a adevărului că forța este un instrument nefast și primejdios, că ea trebuie complet și definitiv eliminată din sfera relațiilor dintre state. Acest fapt a fost dovedit și de reacția promptă și severă a opiniei publice internaționale față de intervenția în Cipru, de reacția majorității covîrșitoare a țărilor lumii, care au cerut curmarea confruntării militare, au îndemnat la reținere, înțelepciune și răspundere pentru restabilirea păcii și securității în Cipru și în zonă. În viziunea țării noastre, singura alternativă rezonabilă o constituie instaurarea unui climat de pace și bună vecinătate între toate popoarele din această zonă și din regiunea Balcanilor.

Desigur, încetarea focului intervenită luni și amorsarea negocierilor de la Geneva permit omenirii să răsufle ușurată, dar nu o scutesc de emoții și griji. Esențială pentru repararea daunelor aduse poporului cipriot, pentru restabilirea păcii în Cipru și în zonă este aplicarea unui ansamblu de măsuri care să ducă la retragerea neîntîrziată a trupelor străine din insulă, la reinstaurarea guvernului legal, condus de președintele Makarios, la crearea tuturor condițiilor pentru garantarea independenței și suveranității naționale a Ciprului, pentru asigurarea unei conviețuiri pașnice între ciprioții greci și turci, pentru dezvoltarea democratică și pașnică a țării.

Încetarea focului — declara președintele Makarios — reprezintă o realizare importantă, dar ea constituie doar primul pas către reîntoarcerea la o situație normală. „Ceea ce este important — menționa șeful statului cipriot — este ca Rezoluția Consiliului de Securitate să fie transpusă în viață, în întregime, de către toate părțile interesate". Totodată, Comitetul Central al Partidului Progresist al Oamenilor Muncii din Cipru (A.K.E.L.) a dat publicității o declarație în care se subliniază că Rezoluția Consiliului de Securitate este pozitivă și constructivă. C.C. al A.K.E.L. a salutat hotărîrile guvernelor Turciei și Greciei privind încetarea focului și a declarat că va depune toate eforturile pentru instaurarea păcii și normalizarea situației din țară, pentru reîntoarcerea ei la ordinea de drept constituțională.

Prin poziția principială adoptată, prin aprecierile făcute cursului evenimentelor, prin mijloacele propuse pentru soluționarea conflictului din Cipru, țara noastră și-a manifestat încă o dată înalta răspundere față de soarta păcii, voința fermă de a contribui la eliminarea tuturor surselor de încordare și război, spiritul de solidaritate cu un popor greu încercat, prezența activă și aportul constructiv la reglementarea marilor probleme ale vieții internaționale. Poziția față de evenimentele din Cipru decurge din aprecierile și principiile care călăuzesc întreaga politică externă a țării noastre, aprecieri și principii a căror justețe este constant confirmată de desfășurarea vieții internaționale.

Ion Cârje

Evenimentele din Cipru

— cronologie —

La 15 iulie, Cipru trăia momentele dramatice ale loviturii de stat întreprinse de ofițerii greci din Garda națională. În noaptea de 19 spre 20 iulie, Turcia debarca trupe în insulă, atacînd pozițiile juntei nicosiene. Continuăm, în acest număr, relatarea evenimentelor din spațiul cipriot.

16 IULIE

— Agenția română de presă Agerpres publică o declarație în care condamnă intervenția din Cipru și cere restabilirea ordinii și legalității în insulă.

— Secretarul general al O.N.U., Kurt Waldheim, deschide dezbaterile din Consiliul de Securitate întrunit pentru a studia situația din Cipru. În cuvîntul său, Kurt Waldheim subliniază că forțele O.N.U. din insulă au ca misiune să evite o înfruntare între comunitățile greacă și turcă și, în consecință, nu pot acționa într-un conflict care este rezultatul rivalităților din sînul comunității grecești. Totuși, arată secretarul general al O.N.U., dacă acest conflict s-ar transforma într-o înfruntare între cele două comunități rivale din Cipru, aceasta ar avea ca rezultat o amenințare directă la adresa păcii și securității internaționale. Kurt Waldheim arată că autoritățile O.N.U. din Cipru au insistat pe lîngă conducătorii comunității cipriote turcești pentru ca aceasta să-și păstreze sîngele rece.

— Guvernul bulgar, într-o declarație oficială, solicită Consiliului de Securitate să ia de urgență măsurile necesare pentru a fi oprită „intervenția în treburile interne ale Ciprului".

— Premierul libanez Takieddine Solh declară că evenimentele din Cipru au „o extremă importanță, căci orice schimbare care ar interveni în insulă ar avea consecințe strategice asupra regiunii mediteraneene și a ansamblului Orientului Apropiat".

17 IULIE

— Sub pretextul înlocuirii soldaților și ofițerilor contingentului național grec „Eldîk" (aflat pe insulă potrivit acordului din 1960) din Atena sînt trimiși la Nicosia aproximativ 300 militari.

— Arhiepiscopul Makarios sosește la baza militară Lyneham din vestul Marii

Britanii. După ce spune că a părăsit Cipru, deoarece nu a vrut să cadă în mîinile juntei, specifică : „Am considerat că, din afara Ciprului, voi putea ajuta mai eficient poporul meu. Nu sînt preocupat de suferinţele mele personale, dar sînt foarte îngrijorat de situaţia poporului din Cipru".

— Luptele din insulă s-ar fi soldat cu aproximativ 300 de morţi din rîndul forţelor militare care se înfruntă (Garda naţională şi poliţia de rezervă sau auxiliară) — transmite agenţia France Presse, preluînd surse din Atena.

— Arhiepiscopul Makarios soseşte în Downing Street pentru o primă întrevedere cu premierul britanic, Harold Wilson. În timpul convorbirilor, Marea Britanie îşi reafirmă „sprijinul ferm" faţă de dispoziţiile tratatului din 1960 garantînd independenţa insulei cipriote.

18 IULIE

— „În prezent controlăm întreaga insulă, iar viaţa revine la normal", declară şeful juntei militare cipriote, N. Sampson, în cursul unei conferinţe de presă, ţinute la Centrul de informare din Nicosia, în prezenţa a 100 de ziarişti.

— Premierul turc, Bülent Ecevit, acuză Grecia că trimite întăriri militare în Cipru, pe calea aerului şi pe mare, apreciind situaţia ca fiind „foarte gravă". Ecevit face această declaraţie în faţa reporterilor, după convorbirile pe care le-a avut la Londra cu Harold Wilson şi subsecretarul de stat american, Joseph Sisco. El subliniază că Turcia cere îndeplinirea a trei condiţii pentru o soluţionare diplomatică a problemei cipriote : 1) cei aproape 650 de ofiţeri greci din Garda naţională a Ciprului — acuzaţi de Makarios de a fi executat lovitura împotriva lui — trebuie să fie retraşi ; 2) pe insulă trebuie instalat un echilibru militar echitabil ; 3) trebuie să fie asigurată securitatea celor 110 000 membri ai minorităţii turce.

Ecevit specifică, de asemenea, opoziţia hotărîtă a Turciei faţă de noul regim al lui Nicolaos Sampson. „Minoritatea turcă nu poate accepta să trăiască sub un aşa-numit guvern care nu are o bază legală", a spus el.

— Potrivit ştirilor sosite din Cipru, puciştii conduşi de ofiţerii greci se dedau la represiuni împotriva partizanilor preşedintelui legal Makarios. Au fost arestate peste 1 000 de persoane, printre care şi directorul Biroului guvernamental de informaţii, Miltiadis Hristodulu, adversar convins al guvernului de la Atena. La Nicosia se fac percheziţii din casă în casă.

— Turcia a masat trupe, tancuri şi nave militare de-a lungul coastei sale sudice ; mii de soldaţi, tancuri şi artilerie au fost instalaţi între Iskenderun, în est, şi Anamor, în vest, afirmă martori oculari. Nave militare şi amfibii sînt ancorate în largul coastei. În acelaşi timp, Parlamentul turc s-a întrunit la Ankara într-o sesiune de urgenţă la orele 15,00 (12.00 GMT), şi după 45 minute de dezbateri publice a intrat în sesiune secretă.

— Peste 2 000 de persoane şi-au pierdut viaţa în luptele din Cipru, informează staţia de radio clandestină a ciprioţilor turci „Bayrak" (Steag).

— Într-o declaraţie a guvernului R.D. Germane, se spune : Guvernul R.D. Germane aşteaptă ca în cadrul Consiliului de Securitate — pornind de la înaltele principii şi ţeluri ale Cartei O.N.U. — să se adopte, fără întîrziere, măsuri eficiente pentru oprirea intervenţiei şi pentru sprijinirea guvernului legal al Ciprului, pronunţîndu-se pentru apărarea acestui stat şi a suveranităţii sale.

— La Nicosia şi în alte oraşe, primele bilanţuri ale distrugerilor sînt însemnate. Palatul prezidenţial din Nicosia este complet distrus. O parte a clădirii Ministerului de interne este în ruine. A fost grav avariată mînăstirea Kikko unde s-a aflat, la începutul rebeliunii, preşedintele Makarios. Pe străzile principale şi la intersecţii se află tancuri. Legătura telefonică în oraş este suspendată. Toate căile de acces din Nicosia sînt baricadate şi păzite de Garda naţională.

— Arhiepiscopul Makarios soseşte la New York, venind de la Londra. Într-o scurtă declaraţie el subliniază că doreşte să informeze Consiliul de Securitate asupra situaţiei din Cipru.

— În Cipru este impusă o cenzură strictă.

— Lucrările Parlamentului turc, întrunit în sesiune secretă în legătură cu criza din Cipru sînt întrerupte şi amînate pentru două zile. Trupe turceşti sînt deplasate spre regiunile de coastă situate în faţa insulei cipriote.

19 IULIE

— Îndată după întoarcerea sa de la Londra, în primele ore ale zilei, premierul turc, Ecevit, convoacă o şedinţă a guvernului. Cu puţin înainte, el are o întrevedere cu generalul Semih Sancar, şeful Statului major general, şi cu comandanţii celor trei armate.

— J. Sisco, subsecretar de stat american, soseşte la Atena. La preşedinţia Consiliului de Miniştri încep convorbiri cu A. Androutsopoulos, şeful guvernului grec.

În momentul în care la Atena încep convorbirile dintre J. Sisco şi liderii greci, surse demne de încredere atribuie subsecretarului de stat american următorul plan : N. Sampson, desemnat preşedinte al Ciprului după lovitura de stat a Gărzii naţionale, ar urma să fie „invitat să se retragă, cedînd locul unui guvern prezidat de o personalitate de o mai mare anvergură şi a cărei moderaţie nu ar putea fi pusă la îndoială". În acest context este citat numele lui Glafkos Clerides, preşedintele Camerei cipriote şi principal negociator grec cipriot la convorbirile intercomunitare.

— Guvernul britanic cere guvernului de la Atena să trimită „imediat" reprezentanţi la Londra, în vederea unor consultări în problema Ciprului.

— O formaţie navală turcă — 17 nave de desant şi 3 crucişătoare — părăseşte portul Mersin, aflat la o distanţă de 100 km de Cipru — informează agenţia U.P.I. Agenţia Reuter adaugă : Navele turceşti se îndreaptă spre Cipru, dar nu există indicii concrete că un atac ar fi iminent.

— Joseph Sisco soseşte la Ankara. Observatorii din capitala turcă vorbesc despre un ultim demers al subsecretarului de stat american pe lîngă guvernul Turciei.

— Turcia respinge cererea britanică privind o conferinţă tripartită care să grupeze reprezentanţi ai Londrei, Atenei şi Ankarei — relatează agenţia turcă Anatolia. În cursul consultărilor de la Londra, premierul turc Ecevit declarase că, după părerea sa, Grecia şi-a pierdut sta-

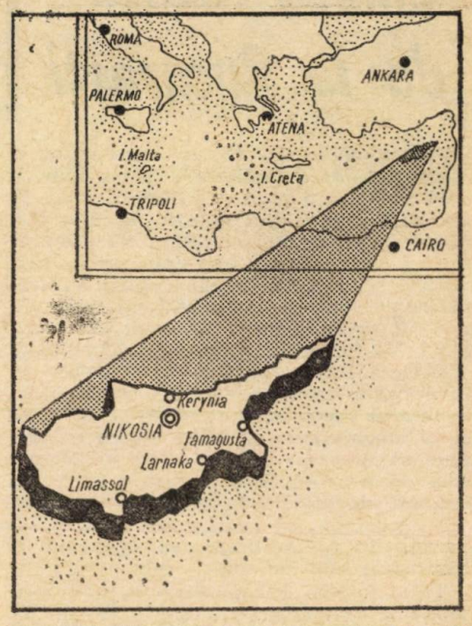

Cipru — a treia insulă din bazinul mediteranean ca suprafaţă (9 251 km²) şi ca număr de locuitori (650 000) — este situată la intersecţia tuturor drumurilor maritime ale Orientului Apropiat şi Mijlociu

tutul de stat garant, după lovitura de stat din 15 iulie.

— Noul „regim" cipriot al lui Nicolaos Sampson îşi masează forţele în extremitatea nordică a Ciprului, parte a insulei care este cea mai apropiată de Turcia.

— Trupele turceşti continuă să se deplaseze spre coasta de sud opusă Ciprului, iar unităţile navale îşi continuă manevrele de-a lungul coastei. Surse de la Ankara au afirmat că navele îndeplinesc patrulări de rutină. Guvernul Ecevit anunţă că va cere Parlamentului în curînd împuterniciri extraordinare pentru a avea mînă liberă în cadrul crizei.

— Liderul ciprioţilor turci, Rauf Denktaş, îşi exprimă speranţa că Marea Britanie şi Turcia vor acţiona pentru a garanta independenţa Ciprului. Denktaş, care este, de asemenea, vicepreşedinte al statului insular, a spus unui grup de ziarişti că numărul „luptătorilor turci" din insulă s-a dublat recent ajungînd la 20 000. Această cifră nu include şi miliţia sătească, a adăugat el.

„Noi nu vom accepta răsturnarea de guvern, a adăugat Denktaş. Şi avem de gînd să apărăm drepturile noastre şi statutul nostru, precum şi independenţa Ciprului, cum vom putea mai bine. Aşteptăm ca garanţii noştri — Marea Britanie şi Turcia — să ne ajute în acest sens".

20 IULIE

— La orele 03,00 GMT trupele turceşti au invadat Cipru pe mare şi din aer, declară primul ministru Bülent Ecevit. El adaugă că această hotărîre a fost luată după ce Turcia a explorat toate căile diplomatice, încercînd astfel să soluţioneze criza din Cipru.

— În Turcia este decretată legea marţială în 14 provincii.

— Primele focuri de arme se fac auzite la Nicosia la ora 4,00 GMT şi, un sfert de oră mai tîrziu, rafalele au fost auzite în diferite cartiere ale oraşului. Aviaţia turcă bombardează oraşul.

— Portavionul „Forrestal" şi mai multe nave de război americane din Mediterana au primit ordinul să se îndrepte spre Ci-

din Cipru

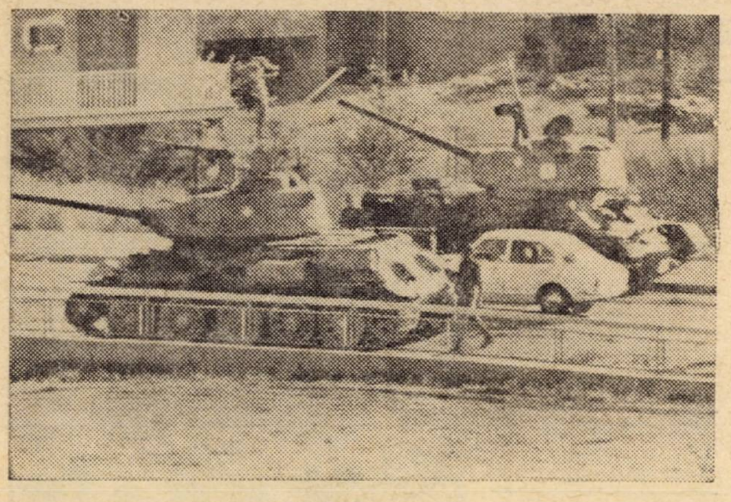

Tancuri aparţinînd Gărzii naţionale în apropiere de hotelul Hilton din Nicosia

New York, sediul Naţiunilor Unite. Secretarul general al O.N.U., Kurt Waldheim, îl întîmpină pe arhiepiscopul Makarios

pru, pentru a evacua pe cetăţenii americani din Cipru în caz de nevoie.

— J. Sisco, subsecretarul de stat al S.U.A., care sosise la Ankara în fruntea unei delegaţii şi care a avut întrevederi cu Bülent Ecevit, premierul turc, a părăsit Ankara la ora 6,45 (ora locală) la bordul unui avion special al forţelor aeriene, cu destinaţia Atena.

— Trupe greceşti avîndu-şi baza la Kavala, Grecia de nord, încep să efectueze mişcări spre frontiera turcă.

— Zborurile civile deasupra Ciprului şi Turciei au fost interzise pe timp nelimitat, s-a anunţat la aeroportul din Beirut.

— În legătură cu evenimentele din Cipru, secretarul general al O.N.U., Kurt Waldheim, dă publicităţii următoarea declaraţie : „Secretarul general este profund neliniştit în faţa acestor evenimente, care sînt extrem de grave pentru menţinerea păcii şi securităţii internaţionale. De îndată ce a aflat despre debarcare, secretarul general a dat imediat instrucţiuni reprezentantului său special în Cipru, ambasadorul Weckmann Munoz, şi comandantului forţei O.N.U., generalul Pram Chand, să transmită de urgenţă toate informaţiile necesare lucrărilor Consiliului de Securitate. Secretarul general a luat imediat contact cu preşedintele Consiliului de Securitate şi cu membrii Consiliului pentru a stabili acţiunea pe care urmează să o ia Naţiunile Unite".

— Forţele armate turceşti debarcate în Cipru începînd de la orele 6,00 dimineaţa au ocupat oraşul Kyrenia şi se îndreaptă acum spre Paphos — informează surse turceşti. Au fost debarcate cîteva mii de militari şi operaţiunile de debarcare continuă.

— Potrivit postului de radio al forţelor britanice din Cipru, portul Kyrenia este bombardat şi mitraliat de nave de război şi avioane cu reacţie turceşti. Instalaţii-cheie din Nicosia au fost, de asemenea, bombardate. Bombe au căzut şi pe aeroportul din Nicosia. În capitală, între ciprioţii greci şi turci au izbucnit lupte.

— Legăturile telefonice dintre Atena şi Cipru sînt întrerupte.

— Şeful Statului major al armatei turceşti, S. Sencar, a anunţat că „un al doilea val de paraşutişti de-ai noştri au început debarcarea în Cipru". Unităţi-amfibie de debarcare au acostat în apropiere de Kyrenia, iar comandouri subacvatice au „curăţat" rezistenţa forţelor greceşti de pe coastă.

— Trupe şi armament au fost aduse pe poziţii, de-a lungul frontierei care separă Grecia de Turcia. Guvernul grec decretează mobilizarea generală.

— Cei 15 ambasadori ai Consiliului N.A.T.O. s-au întrunit sîmbătă ora 08,00 G.M.T. pentru a examina situaţia rezultînd din debarcarea forţelor turceşti în Cipru.

— Naţiunile Unite încearcă să aranjeze o încetare a focului între forţele turceşti şi forţele cipriote greceşti în insulă, anunţă postul de radio al forţelor britanice din insulă. Postul de radio mai arată că luptele din jurul Nicosiei continuă.

— Radio Ankara semnalează că trupele turceşti avansează spre Nicosia. Au loc lupte îndîrjite între forţele turceşti şi cele greceşti şi greco-cipriote de pe insulă.

— Radio Ankara a dezminţit comunicatele greceşti potrivit cărora patru avioane turceşti ar fi fost doborîte deasupra insulei.

— Cartierul turc din oraşul Limassol este atacat de Garda naţională cipriotă.

— Un purtător de cuvînt al Foreign Office-ului declară că ministrul de externe James Callaghan, acţionînd în strînsă consultare cu secretarul de stat al S.U.A., Henry Kissinger, a cerut Greciei şi Turciei să trimită la Londra reprezentanţi la nivel înalt pentru convorbiri urgente.

— Joseph Sisco se reîntoarce la Ankara, venind de la Atena. Potrivit unei surse bine informate, Sisco ar fi convins autorităţile de la Atena să nu între în război cu Turcia. Sisco ar fi obţinut acest rezultat asigurînd Atena că Turcia nu va depăşi „linia verde".

— Potrivit unei ştiri comune a corespondenţilor de presă din Cipru, un nou val de paraşutişti turci au aterizat între centrul oraşului Nicosia şi aeroport. Potrivit estimărilor unor surse militare neutre, Turcia a debarcat pînă în prezent circa 6 000 oameni pe calea aerului şi maritimă, precum şi pînă la 40 tancuri.

— Polonia va sprijini O.N.U. în eforturile sale de a reinstaura guvernul legal

Puncte de reper

FEBRUARIE 1959 — *la Conferinţa de la Zürich, premierii şi miniştrii de externe ai Greciei şi Turciei cad de acord asupra viitorului statut al Ciprului, care devine independent. Acordurile vor fi semnate, cîteva zile mai tîrziu, la Londra, de prim-miniştrii Marii Britanii, Greciei şi Turciei şi de liderii celor două comunităţi cipriote. Marii Britanii i se recunosc drepturile asupra a două baze militare. Anglia, Grecia şi Turcia se constituie în puteri garante ale independenţei şi drepturilor Ciprului, al cărei preşedinte — se stabileşte — va fi un cipriot grec, iar vicepreşedintele — un cipriot turc.*

DECEMBRIE 1959 — *arhiepiscopul Makarios, întors din exil, e ales preşedinte. Liderul comunităţii turce, Fazil Kutchuk, devine vicepreşedinte.*

APRILIE 1960 — *este semnată de către reprezentanţii guvernelor grec şi turc şi de cei ai celor două comunităţi cipriote schema noii Constituţii, care prevede : în ce priveşte* preşedinţia Republicii — *Ciprul este o republică prezidenţială, condusă de un preşedinte (cipriot grec) şi de un vicepreşedinte (cipriot turc), aleşi prin vot universal pe 5 ani, ambii avînd drept de veto şi putere de a revoca la nevoie Camera reprezentanţilor ;* puterea executivă : *este exercitată de guvern, compus din preşedinte, vicepreşedinte şi 10 miniştri (7 ciprioţi greci, 3 ciprioţi turci)* ; puterea legislativă : *este înfăptuită de Camera reprezentanţilor, unde grupările etnice vor apare în proporţiile 70 la sută (ciprioţii greci) şi 30 la sută (ciprioţii turci) ;* administraţia de stat : *se păstrează o proporţie de 70/30 la sută, în vreme ce pentru armată şi poliţie proporţia e de 60/40 la sută. Înţelegerile semnate interzic explicit unirea insulei cu alte state.*

AUGUST 1960 — *se proclamă independenţa Ciprului. Marea Britanie păstrează cele două baze militare (la Dhekelia şi la Akrotiri).*

SEPTEMBRIE 1960 — *Cipru devine al 99-lea membru al O.N.U. (Cipru face parte, de asemenea, din Commonwealth şi Consiliul Europei Occidentale).*

DECEMBRIE 1963 — IANUARIE 1964 — *între cele două comunităţi au loc ciocniri cauzate de neînţelegerile cu privire la drepturile juridice şi politice.*

MARTIE 1964 — *Consiliul de Securitate al O.N.U. hotărăşte trimiterea în Cipru a unui contingent internaţional pentru menţinerea ordinii.*

IULIE 1970 — *se desfăşoară alegeri generale, încheiate cu victoria preşedintelui Makarios.*

FEBRUARIE 1973 — *arhiepiscopul Makarios este reales în funcţia de preşedinte.*

Nicosia sub fumul exploziilor

Clădiri avariate de bombardamente în capitala cipriotă

în Cipru și de a garanta pacea în insulă, se afirmă, printre altele, într-o declarație a guvernului polonez dată publicității la Varșovia.

— Un purtător de cuvînt al O.N.U. a anunțat că Națiunile Unite au refuzat să accepte acreditarea lui Loukis Papafilippou numit de către noul guvern cipriot ca reprezentant al Ciprului la O.N.U.

— Declarația Agenției Române de Presă în legătură cu evenimentele din Cipru, dată publicității la 17 iulie 1974, este difuzată la Națiunile Unite ca document de lucru al Consiliului de Securitate la punctul „Situația din Cipru".

— Forțele turcești au capturat principalul oraș de pe coasta de nord a Ciprului, Kyrenia, afirmă guvernul turc.

— Ministrul grec al afacerilor externe, Kypraios, invită pe ambasadorul turc în Grecia, Gürun, declarîndu-i că guvernul grec ia act de faptul că trupele turcești au atacat unitatea militară greacă, aflată în Cipru în virtutea acordurilor de la Zürich și Londra. El arată că guvernul grec insistă asupra încetării de urgență a tuturor acțiunilor ostile din partea Turciei.

— Forțele armate turcești deschid un al treilea front la Limassol — Ciprul de sud.

— Din surse informate se află că 10 000 de cetățeni ciprioți turci și membri ai miliției din Limassol s-au predat, după-amiază, Gărzii naționale cipriote.

— Sub președinția lui I.B. Tito, a avut loc ședința Prezidiului R.S.F. Iugoslavia, în cadrul căreia a fost examinată evoluția evenimentelor din Cipru și în această lumină situația din regiunea mediteraneană, cu eventuale consecințe asupra relațiilor internaționale în ansamblu.

— Într-un document, difuzat de agenția T.A.S.S., guvernul sovietic adresează Consiliului de Securitate al O.N.U., precum și tuturor statelor și guvernelor „cărora le sînt scumpe pacea și independența popoarelor" apelul de a-și aduce „sprijinul lor ferm poporului cipriot și guvernului său legal în lupta lor pentru independența și suveranitatea republicii" și pentru a asigura retragerea din insulă „a tuturor trupelor străine".

21 IULIE

— **Ședința Consiliului de Securitate** prevăzută pentru sîmbătă, ora 13,30, apoi pentru ora 19,30 G.M.T., **se deschide la ora 20,53 G.M.T.** pentru a dezbate evenimentele din Cipru.

Consiliul de Securitate adoptă o rezoluție (publicăm alăturat textul integral n.r.) **care cere tuturor părților aflate în conflict să înceteze focul și, ca prim pas, solicită tuturor statelor să dea dovadă de extremă reținere.**

Iau cuvîntul : Kurt Waldheim, secretarul general al O.N.U. ; reprezentantul S.U.A. în Consiliul de Securitate, J. Scali, care afirmă că este în interesul tuturor ca Ciprul să nu devină cîmp de luptă în Mediterana ; reprezentantul U.R.S.S., V. Safronciuk, care menționează că rezoluția adoptată de Consiliul de Securitate satisface două principale cerințe pe care guvernul sovietic le-a formulat încă de la început : sprijinirea guvernului lui Makarios și restabilirea guvernului constituțional ca și oprirea intervenției militare străine ; reprezentantul Greciei, C. Panayotacos, care afirmă că pacea omenirii se află în prezent în mare primejdie „datorită agresiunii turcești" ; reprezentantul Marii Britanii, I. Richard, care spune că este încurajator faptul că luptele nu s-au

Rezoluția Consiliului de Securitate al O. N. U.

— text integral —

„Consiliul de Securitate,

Luînd în considerare raportul prezentat de secretarul general la cea de-a 1779-a ședință a sa în legătură cu recentele evenimente din Cipru,

Ascultînd declarațiile făcute de președintele Republicii Cipru și de reprezentanții Ciprului, Turciei, Greciei și altor țări membre,

Luînd în considerare la actuala sa ședință noile evenimente din insulă,

Deplîngînd profund dezlănțuirea violenței și vărsarea de sînge care continuă,

Profund îngrijorat în legătură cu situația care a dus la o amenințare gravă la adresa păcii și securității internaționale și care a creat o situație dintre cele mai explozive în întreaga regiune a Mediteranei răsăritene,

De asemenea, preocupat de necesitatea restabilirii structurii constituționale a Republicii Cipru, structură stabilită și garantată prin acorduri internaționale,

Amintind rezoluția 1864 a Consiliului de Securitate din 4 martie 1964 și rezoluțiile ulterioare ale Consiliului de Securitate în această problemă,

Conștient de responsabilitatea sa primordială pentru menținerea păcii și securității internaționale în conformitate cu articolul 24 al Cartei O.N.U. :

1. Cere tuturor statelor să respecte suveranitatea, independența și integritatea teritorială a Ciprului.

2. Cere tuturor părților aflate în prezent în conflict, ca un prim pas, să înceteze focul și cere tuturor statelor să exercite o extremă reținere și să se abțină de la orice acțiune care ar putea să agraveze și mai mult situația.

3. Cere să înceteze imediat intervenția militară străină în Republica Cipru, intervenție care contravine primului paragraf al acestui document.

4. Cere retragerea neîntîrziată din Republica Cipru a întregului personal militar străin care se află acolo altfel decît potrivit autorității acordurilor internaționale, inclusiv personalul militar a cărui retragere a fost cerută de președintele Republicii Cipru, arhiepiscopul Makarios, în scrisoarea sa din 2 iulie 1974.

5. Cere Greciei, Turciei și Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord să angajeze imediat negocieri pentru restabilirea păcii în regiune și a guvernului constituțional al Ciprului și să-l informeze în legătură cu aceasta pe secretarul general.

6. Cere tuturor părților să coopereze pe deplin cu forțele Națiunilor Unite din Cipru pentru a le da posibilitatea să-și îndeplinească mandatul.

7. Hotărăște să mențină situația sub supraveghere permanentă și cere secretarului general să-i raporteze, în modul în care va considera necesar, în vederea adoptării de măsuri ulterioare pentru asigurarea restabilirii condițiilor de pace cît mai curînd cu putință".

din Cipru

Sub conducerea premierului Bülent Ecevit, Parlamentul turc a discutat planurile de debarcare în Cipru

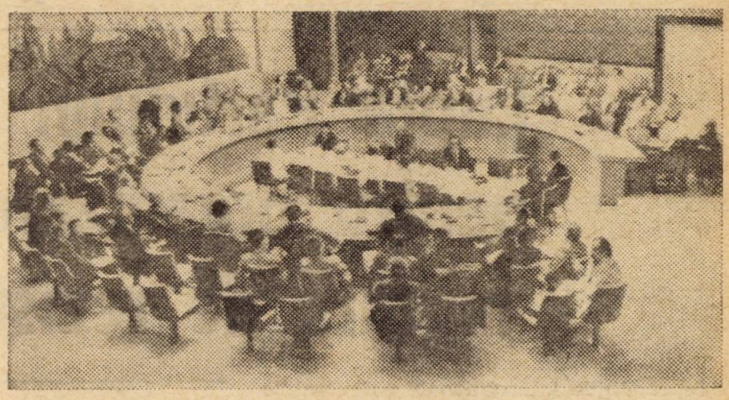

Consiliul de Securitate al O.N.U. în timpul discuțiilor care s-au finalizat prin adoptarea actualei rezoluții cu privire la Cipru

extins prea mult ; reprezentantul Franței, L. Guiringaud, care deplînge faptul că „a fost întîrziată o acțiune concertată a Consiliului, ceea ce a putut incita una din părți să reclame dispozițiile tratatului de garantare și să recurgă la forță pentru a apăra interese care trebuiau apărate pe cale pașnică" ; reprezentantul Turciei, O. Olcay, care specifică : Turcia și-a exercitat drepturile legale în conformitate cu tratatul din 1960 „cu singurul scop de a readuce insula la condiții constituționale și de a proteja drepturile comunității turcești în acest cadru" ; reprezentantul Chinei, care declară că țara sa sprijină ferm guvernul legitim al președintelui Makarios, deplînge intervenția forțelor militare străine în Cipru și se pronunță pentru restabilirea imediată a ordinii constituționale în insulă. Își expun, de asemenea, punctul de vedere reprezentanții Costa Ricăi, Indoneziei, Mauritaniei, Kenyei, Austriei, Perului, Australiei.

— Informat în legătură cu desfășurarea lucrărilor Consiliului de Securitate, arhiepiscopul Makarios declară : „Sînt mulțumit de rezoluția adoptată de Consiliul de Securitate în legătură cu situația din Cipru, după lovitura de stat și după invazia turcească. Rezoluția conține numeroase elemente pozitive și constructive".

— Regimentul grec staționat în Cipru a atacat, în cursul nopții de sîmbătă spre duminică, regimentul turc cu baza în insulă — anunță un comunicat al Statului major publicat la Ankara. Turcii au oprit ofensiva greacă și au trecut la contraatac.

— Postul de radio al forțelor armate grecești anunță în buletinul de informații că forțele turcești din Limassol și Paphos au început să se predea forțelor cipriote grecești. Potrivit aceluiași post, sectorul turc din Larnaca este încercuit de Garda națională, care a ocupat deja patru sate turcești.

— Într-o declarație, ministrul de externe al Franței, Jean Sauvagnargues, precizează că statele membre ale Pieței comune au întreprins demersuri pe lîngă guvernele de la Atena și Ankara, pentru a le recomanda să pună capăt escaladei violenței, să sisteze orice operațiune militară și să se revină la ordinea constituțională, așa cum a fost ea stabilită prin acordurile de la Londra și Zürich.

— Un comunicat anunță că unități de debarcare turcești au făcut joncțiunea cu comandourile parașutate la nord de Nicosia.

— Într-un mesaj adresat președintelui Makarios, șeful statului cubanez, Osvaldo Dorticos, îl asigură pe președinte de sprijinul și solidaritatea sa în aceste „momente dramatice".

— Din surse informate se află despre întrunirea Consiliul Securității Naționale al Turciei, pentru a examina condițiile unei posibile încetări a focului în Cipru. Anterior a avut loc o ședință a Cabinetului, care a durat cinci ore, pentru discutarea apelului la încetarea focului, lansat de Națiunile Unite.

— La cererea sa ambasadorul Turciei în U.R.S.S., I. Turkmen, este primit de A. Gromiko.

22 IULIE

— **„Turcia a hotărît să accepte hotărîrea Consiliului de Securitate privind încetarea focului în Cipru"** — declară la orele 7 GMT premierul turc Bülent Ecevit. **Încetarea focului va intra în vigoare începînd de la orele 14.00 G.M.T.**

— **La ora 09,30 GMT, radio Atena difuzează următorul comunicat : „Guvernul grec anunță că, potrivit hotărîrii Consiliului de Securitate, a intervenit un acord privind încetarea ostilităților în Cipru cu începere de la ora 16,00 (locală), respectiv 14,00 GMT.**

— Ministrul britanic al afacerilor externe, James Callaghan, a comunicat propunerea britanică privind o reuniune tripartită între Marea Britanie, Grecia și Turcia, care „ar putea să se țină într-un loc convenabil atît pentru Grecia cît și pentru Turcia".

— Sosește în Cipru un avion al Comitetului Internațional de Cruce Roșie (C.I.C.R.).

— **Postul de radio Nicosia**, controlat de autoritățile instalate după lovitura de stat, **transmite ordinul juntei militare către Garda națională privind încetarea focului în Cipru** începînd de la orele 14,00 GMT, în conformitate cu prevederile rezoluției Consiliului de Securitate al O.N.U.

— La cîteva ore după intrarea în vigoare a încetării focului, agențiile France Presse, United Press International, Reuter și Associated Press relatează, din Nicosia, că, atît în capitala cipriotă, cît și în alte localități din insulă, continuă lupte sporadice.

— Primul ministru al Turciei, Bülent Ecevit, declară în cadrul unei conferințe de presă, la Ankara, că „încetarea focului în Cipru este în vigoare în prezent". Premierul turc face apel la trupele Națiunilor Unite staționate în Cipru să prevină incidentele dintre ciprioții turci și cei greci, după încetarea focului.

— Arhiepiscopul Makarios sosește la Washington, unde are convorbiri cu secretarul de stat al S.U.A., Henry Kissinger, și cu membrii Comisiei pentru afaceri externe a Senatului american, în legătură cu reglementarea crizei din Cipru. La sosire, pe aeroportul din Washington, el declară că încetarea focului în Cipru reprezintă o realizare importantă, dar aceasta constituie „doar primul pas către reîntoarcerea la o situație normală".

— **Cu o întîrziere de cîteva ore, Consiliul de Securitate se întrunește pentru a examina problema cipriotă în lumina recentelor evenimente.** Secretarul general al O.N.U., Kurt Waldheim, cere guvernelor care au trupe în componența forțelor O.N.U. din Cipru suplimentarea acestor contingente. Marea Britanie și Finlanda își anunță acordul. (Știri ulterioare indică a fi vorba de o sporire a efectivului O.N.U. în Cipru de la 2 300 la 4 600—5 000 oameni. Cele 8 state care pun la dispoziția forțelor O.N.U. din Cipru contingente de soldați sînt : Australia, Austria, Anglia, Canada, Danemarca, Finlanda, Irlanda și Suedia).

— Expunîndu-și poziția în legătură cu situația din Cipru, guvernul R.S. Cehoslovace condamnă cu hotărîre încercările din afară de a lichida independența Ciprului și își exprimă solidaritatea și sprijinul față de guvernul legal al președintelui Makarios și eforturile acestuia în direcția menținerii independenței și suveranității Republicii Cipru, a politicii sale de nealiniere.

— Purtătorul de cuvînt al Oficiului O.N.U. din Geneva anunță că misiunea permanentă a Marii Britanii a informat, oficial, Națiunile Unite că **reuniunea tripartită în problema Ciprului va începe miercuri după-amiază, la Palatul Națiunilor.** După cum s-a anunțat, la conferința tripartită de la Geneva vor participa miniștrii de externe ai Marii Britanii, Greciei și Turciei — țări semnatare ale acordurilor de la Zürich și Londra privind statutul Ciprului.

23 IULIE

— În ciuda încetării focului, luptele continuă. După un răgaz de cîteva ore, tirurile de artilerie și schimburile de focuri au fost reluate la Nicosia.

— Bilanțul pierderilor suferite de forțele armate turcești în cursul intervenției în Cipru se ridică la 57 morți, 184 răniți, 242 dispăruți — anunță premierul turc, Bülent Ecevit, într-o cuvîntare rostită în fața Adunării Naționale.

— Agențiile de presă transmit știrea că Nicolaos Sampson a demisionat, fiind înlocuit de Glafkos Clerides, președintele Camerei reprezentanților din Cipru.

— Guvernul grec demisionează.

Cronologie realizată de Liana Enescu

Lupta Partidului Comunist Român pentru organizarea și dezvoltarea mișcării de rezistență antifascistă

Dr. Maria Covaci

În condițiile internaționale nefavorabile din toamna anului 1940, cînd, datorită înfrîngerilor provocate de hitleriști puterilor occidentale pe frontul de vest, iar țara noastră rămăsese complet izolată, a fost instaurată în România, sub presiunea directă a Germaniei hitleriste, dictatura fascistă, regim politic al celor mai reacționare grupări politice ale burgheziei și moșierimii române. Ultimele forme constituționale au fost suprimate, drepturile și libertățile cetățenești au fost lichidate, s-a trecut la militarizarea a numeroase întreprinderi și instituții. Pentru a înfrînge orice rezistență organizată din partea oamenilor muncii, legislația adoptată de guvernul dictatorial al generalului Antonescu prevedea măsuri aspre de reprimare : internarea în lagăre, domiciliul forțat, munca silnică și pedeapsa cu moartea împotriva acelora ce loveau în producția destinată războiului sau a celor care organizau acțiuni de sabotaj.

Forțele sociale și politice din acei ani au luat poziție — din motive diverse și cu intensități diferite — contra dictaturii antonesciene și a aservirii țării Reichului nazist organizînd, ca și în celelalte țări cotropite sau dominate de Germania, **mișcarea de rezistență antifascistă, antihitleristă.** Începută odată cu instaurarea regimului de dictatură fascistă și intrarea trupelor germane în România, rezistența antifascistă avea să se dezvolte odată cu împingerea țării în războiul împotriva Uniunii Sovietice, la 22 iunie 1941, cu punerea ei în stare de război cu Marea Britanie și Statele Unite ale Americii, cu marile înfrîngeri suferite pe fronturi și în spatele fronturilor de coaliția statelor agresoare.

Obiectivele mișcării de rezistență antifascistă din România au reflectat interesele și aspirațiile fundamentale ale poporului român în lupta pentru restabilirea și consolidarea independenței și suveranității naționale, pentru progres social ; încetarea războiului contra Uniunii Sovietice, precum și a stării de război cu celelalte state ale coaliției antihitleriste, eliberarea țării de sub dominația fascismului ; eliberarea părții de nord a Transilvaniei ; participarea la războiul antifascist, pînă la victoria finală ; pedepsirea exemplară a vinovaților de dezastrul țării și de crime împotriva umanității ; instaurarea unui regim de largi libertăți democratice. De înfăptuirea acestor obiective, depindeau înseși existența de sine stătătoare a națiunii române, dezvoltarea ei pe căile progresului și civilizației.

Exponent al intereselor naționale ale întregului popor, Partidul Comunist Român s-a ridicat de la început cu hotărîre împotriva dictaturii fasciste și a politicii promovate de aceasta pe plan intern și extern, a organizat mișcarea de rezistență antifascistă și lupta pentru răsturnarea regimului antonescian. În documentele și manifestele sale din septembrie 1940, P.C.R. dezvăluia caracterul fascist al dictaturii lui Ion Antonescu și a legionarilor, pericolul pe care îl reprezenta pentru independența țării, prevenea poporul că se pregătește ocuparea României de către armatele germane.

Prin ziarele sale, prin manifeste și apeluri, partidul comunist a chemat masele la lupta pentru răsturnarea dictaturii fasciste și instaurarea unui regim democratic, arătînd că o nimicitoare catastrofă amenință poporul muncitor dacă nu v-a fi doborîtă dictatura fascistă.

În documentele elaborate pînă la izbucnirea războiului împotriva Uniunii Sovietice, C.C. al P.C.R. a făcut aprecieri asupra situației politice interne și externe a României, a indicat sarcini privind activitatea comuniștilor în condițiile dictaturii militaro-fasciste și a prezenței trupelor hitleriste în țară. Totodată, partidul comunist a demascat caracterul antinațional al aderării guvernului militaro-fascist la pactul tripartit, acțiunea de transformare a țării într-un vasal al imperialismului german, ofensiva acestuia pentru acaparerea economiei românești. În același timp, masele erau chemate la luptă „împotriva prefacerii României într-o anexă a imperialismului german, pentru independența națională a poporului român", pentru drepturi și libertăți democratice.

Prin directivele date la începutul lunii mai 1941 organizațiilor locale, C.C. al P.C.R. a arătat pericolul iminent al unui atac contra Uniunii Sovietice din partea Germaniei hitleriste și a fixat sarcini organizațiilor de partid, în eventualitatea dezlănțuirii unui astfel de război. La 8 iunie 1941, Secretariatul C.C. al P.C.R. a adresat o scrisoare Comitetelor regionale, Comitetului Județean Ilfov, C.C. al U.T.C. și C.C. al Apărării Patriotice în care avertiza că „un atac contra Uniunii Sovietice s-ar putea ivi în cîteva zile..." și dădea organizațiilor de partid directive cu privire la sarcinile ce le reveneau într-o asemenea situație.

Supunînd unei analize atente situația politică și militară internă și externă, pătruns de dorința de a salvgarda ființa națională a poporului român, P.C.R. și-a propus ca sarcină primordială eliberarea patriei de sub dominația nazistă și trecerea ei de partea națiunilor luptătoare contra fascismului. Partidul comunist și-a expus punctul de vedere față de războiul antisovietic chiar din primele zile ale acestuia. În manifestul Comitetului Central din 27 iunie 1941, erau condamnate agresiunea hitleristă contra U.R.S.S., guvernul antonescian și guvernele altor state care s-au alăturat agresorilor germani. Poporul român era chemat să lupte pentru încetarea războiului, alungarea de pe pămîntul României a ocupanților fasciști germani, pentru răsturnarea guvernului de dictatură militară. În acest manifest, C.C. al P.C.R. a emis ideea făuririi „frontului unic de luptă al poporului român pentru pîine și pace, pentru independență și libertate națională".

În Circulara din 8 iunie 1941 și în Platforma-program din 6 septembrie 1941, intitulată semnificativ „Lupta poporului român pentru libertate și independență națională", C.C. al P.C.R. a stabilit tactica de luptă a partidului împotriva dictaturii militaro-fasciste și Germaniei naziste, pentru scoaterea României din războiul hitlerist și eliberarea ei de sub dominația fascistă.

Comitetul Central al P.C.R. a apreciat în mod realist și cu deplină justețe că greutățile războiului, creșterea stării de spirit antihitleriste a maselor și împotrivirii lor față de continuarea războiului hitlerist, închegarea și dezvoltarea alianței dintre U.R.S.S., Anglia, S.U.A. și alte state, amplificarea contradicțiilor dintre liderii partidelor burgheze, cercuri de industriași și financiari, pe de o parte, și Germania nazistă, pe de alta, vor duce la crearea unor condiții favorabile pentru coalizarea forțelor politice antihitleriste în vederea doborîrii dictaturii antonesciene și eliberarea patriei de sub dominația nazistă.

Sesizînd o astfel de situație, C.C. al P.C.R. arăta în Platforma sa din 6 septembrie 1941 că „...Gestapo-ul a început să-i bage și pe fruntașii acestor partide (burgheze — n.n.) în lagăre de concentrare. Formarea frontului unic al Uniunii Sovietice, Angliei, Statelor Unite, al țărilor democratice, al tuturor popoarelor iubitoare de libertate, împotriva tiraniei hitleriste, a contribuit la schimbarea atitudinii lor. Astfel, s-au creat condițiile pentru formarea Frontului unic național al întregului popor român împotriva ocupanților fasciști și agenților trădători de patrie...". În același document, C.C. al P.C.R. aprecia că : „...Prin aruncarea poporului român drept carne de tun contra U.R.S.S. de către banda trădătorului Antonescu în interesul fascismului german, s-au creat condițiile obiective pentru regruparea forțelor și în România".

Avînd în vedere realitățile vieții politice românești, cunoscînd starea de spirit a poporului și încrezător fiind într-o evoluție a războiului în favoarea țărilor ce luptau contra fascismului, P.C.R. a prevăzut în Platformă, ca obiective esențiale ale rezistenței, următoarele : răsturnarea regimului de dictatură fascistă, formarea unui guvern al independenței naționale compus din reprezentanții tuturor forțelor patriotice, ieșirea României din războiul antisovietic și alăturarea ei la coaliția Națiunilor Unite, alungarea trupelor hitleriste din țară și eliberarea părții de nord-vest a acesteia de sub ocupația horthystă (partea de nord a Transilvaniei), recucerirea libertăților cetățenești și democratice ș.a.

Obiectivele de mai sus denotă că în politica partidului pe prim plan au trecut în acea perioadă deziderateele de ordin național, ele constituind programul de luptă propus să stea la baza desfășurării activității Frontului unic național al poporului român, la care se preconiza să

August 1944. Început de istorie nouă

participe toate partidele și grupările politice nefasciste interesate în lupta pentru eliberarea țării de sub jugul fascist.

„Partidul Comunist Român — se arăta în Platformă — propune lupta comună a tuturor partidelor, grupărilor, persoanelor politice și a tuturor patrioților români, pentru realizarea FRONTULUI UNIC NAȚIONAL al poporului român contra ocupanților hitlerişti și a slugilor lor trădătoare din țară, pentru cucerirea cerințelor din PLATFORMĂ, care sînt cerințele cele mai arzătoare și comune ale poporului român. Partidul Comunist Român e gata să colaboreze cu toate partidele, grupările, persoanele politice și cu toți patrioții români, pentru realizarea oricărei revendicări din Platformă, punînd ca singurul criteriu al colaborării : atitudinea față de ocupanții hitlerişti, de slugile lor trădătoare de țară și de războiul criminal contra Uniunii Sovietice. ...Comuniștii, în interesul Frontului unic național pentru zdrobirea cotropitorilor, pentru cucerirea drepturilor și libertăților democratice și cetățenești, a independenței poporului român, renunță la orice lozincă sau acțiune care ar putea să-i despartă de celelalte partide și grupări politice, care sînt pentru dezrobirea națională a poporului român. Însă ei nu renunță la programul lor, la propagarea programului lor și a lozincilor finale".

În concepția P.C.R., baza Frontului unic național împotriva fascismului cotropitor și pentru eliberarea națională a poporului român trebuia să fie unitatea de acțiune a celor două partide ale clasei muncitoare — Partidul Comunist Român și Partidul Social-Democrat. „Fără unitatea clasei muncitoare — preciza Circulara C.C. al P.C.R. din iulie 1941 — nu se poate organiza cu succes nici unitatea de luptă pentru dezrobirea națională a poporului român". În același sens, Platforma-program din 6 septembrie 1941 a C.C. al P.C.R. sublinia : „Comuniștii trebuie să lucreze la crearea Frontului unic al clasei muncitoare în întreprinderi... Însă, în același timp, trebuie realizat Frontul unic și cu Partidul Social-Democrat, cu conducătorii săi centrali și locali împotriva fascismului, dușmanul comun".

Mobilizînd masele la acțiuni împotriva dictaturii militaro-fasciste, partidul comunist clarifica, în documentele și organele sale de presă ilegale, sarcinile ce reveneau fiecărei clase și pături sociale în lupta generală antifascistă a poporului român, subliniind rolul de avangardă pe care îl avea, în acest sens, clasa muncitoare. „Muncitorimea română rămasă în uzine și fabrici nu trebuie să rabde munca forțată istovitoare, foamea și teroarea sîngeroasă în interesul bandiților imperialiști și a clicii domnitoare trădătoare — se arată în Circulara C.C. al P.C.R. din 8 iulie 1941. Trebuie să pornească la luptă pentru revendicările sale arzătoare, pentru pîine, pace și libertate, pentru înfrîngerea năvălitorilor fasciști. Ea trebuie să se pună în fruntea întregului popor în lupta pentru alungarea ocupanților fasciști din țară și pentru doborîrea dictaturii antonesciene".

În documentele sale programatice, P.C.R. a acordat o atenție însemnată luptei antihitleriste a păturilor muncitoare neproletare — țărănimii, intelectualității, micilor meseriași, studenților, elevilor. De asemenea, a acordat atenție burgheziei nefasciste și exponenților politici ai acesteia, în vederea atragerii lor la lupta generală antifascistă a poporului român.

În Platforma-program de luptă din 6 septembrie 1941, C.C. al P.C.R. subliniază pentru comuniști necesitatea de a organiza lupta concretă împotriva fascismului, a hitlerismului, de a folosi forme de organizare și metode de luptă tot mai eficiente, izvorîte din condițiile concrete specifice ale României. Pe lîngă folosirea în continuare a grevelor, conflictelor de muncă și demonstrațiilor, Platforma stabilea și alte forme de luptă ca : sabotarea producției de război, a transporturilor militare, acțiuni de partizani împotriva ocupanților hitlerişti etc. Arătînd sarcinile ce reveneau patrioților din fabrici și uzine în cadrul mișcării de rezistență, Comitetul Central al P.C.R. sublinia în rezoluția din ianuarie 1942 : „E datoria fiecărui muncitor față de poporul român să lupte prin metodele sabotajului pasiv și activ, pentru dezorganizarea și oprirea producției de război a fascismului german".

Acționînd în cadrul liniei tactice stabilite de partid, organele de presă comuniste, manifestele și broșurile au publicat numeroase apeluri în care muncitorii din fabrici și uzine, în special cei din întreprinderile ce lucrau pentru front, erau chemați să saboteze producția de război. „Presa liberă" scria, la 1 ianuarie 1942, adresîndu-se muncitorilor ceferiști : „Distrugeți căile ferate, scoțînd șinele, incendiind vagoanele ! Nimiciți transporturile de aprovizionare destinate armatei fasciste ! Loviți în dușman așa cum puteți, acolo unde puteți și atunci cînd puteți ! Fiți demni de numele de român, de amintirea atîtor generații românești care au știut să-și apere libertatea față de cotropitori". „Muncitori de la «Malaxa», Pirotehnie, Arsenal, S.E.T. și de la toate întreprinderile de război ! Sabotați producția ! — îndemna un manifest din noiembrie 1943 al Comitetului județean Ilfov. — Nici un cartuș, nici un tun, nici un avion pentru războiul nemțesc".

În baza directivelor date de C.C. al P.C.R., organizațiile P.C.R. regionale și orășenești, din întreprinderi și sate au desfășurat o muncă susținută pentru demascarea politicii dictaturii fasciste și a războiului hitlerist, au organizat, condus și însuflețit mișcarea de rezistență a maselor.

Mișcarea de rezistență s-a extins continuu, în strînsă legătură cu dezvoltarea stării de spirit antihitleriste, cu evoluția războiului în ansamblul său. Din primii ani ai dictaturii militaro-fasciste și ai războiului antisovietic, au fost organizate demonstrații cu caracter economic și politic, au avut loc conflicte de muncă, greve și acțiuni de sabotare a producției de război. O parte din grevele și conflictele de muncă au fost organizate de către comuniști și social-democrați, acționînd pe bază de front unic muncitoresc la nivelul organizațiilor locale.

În noile împrejurări istorice, P.C.R. punea un accent deosebit pe sabotajul industrial. Aceasta a fost o formă de luptă caracteristică perioadei dictaturii militaro-fasciste și războiului hitlerist. În numeroase întreprinderi metalurgice, petroliere, miniere, maritime și de transport, muncitorii au trecut la încetinirea sistematică a ritmului de producție, la neexecutarea la timp a lucrărilor, au produs un mare număr de piese cu defecte, au deteriorat mașini și instalații.

Pentru a crea mari neajunsuri unităților militare hitleriste, a fost perturbată incontinuu rețeaua de transmisie a aviației și unităților de artilerie antiaeriană germane, prin tăierea firelor telefonice și a cablurilor electrice de la bateriile de reflectoare în zonele Constanța, Ploiești, Cîmpina, Brașov și altele. Acțiunile de sabotaj au contribuit la dezorganizarea și scăderea producției, au întărit încrederea proletariatului în forțele sale, au arătat necesitatea imperioasă a unirii tuturor muncitorilor în lupta antifascistă generală.

O deosebită atenție a acordat P.C.R., în anii celui de al doilea război mondial, țărănimii. În Circulara din 8 iulie și în Platforma-program din 6 septembrie 1941, C.C. al P.C.R. a elaborat sarcinile ce reveneau comuniștilor în rîndurile țărănimii în condițiile războiului. C.C. al P.C.R. considera că Frontul unic național al poporului român fără țărănime, aliatul principal al muncitorimii, nu este posibil și el va rămîne o simplă formulă. Pornind de la această stare de fapt, conducerea P.C.R. indica comuniștilor „să ducă o muncă zilnică sistematică pentru organizarea țărănimii. Sarcina comuniștilor era de a desfășura muncă politică și a mobiliza pe țărani la lupta împotriva concentrărilor, pentru apărarea grîului, contra blocării cerealelor și prețurilor maximale, împotriva culturii forțate a produselor prescrise de experții germani, a muncii forțate în folosul războiului hitlerist etc. Să ducă o activitate susținută pentru unirea luptei țărănimii cu lupta muncitorimii de la orașe". Ținînd seama de diversitatea problemelor pe care le punea lupta țărănimii, P.C.R. preconiza și forme de luptă foarte variate. Pentru reușita acțiunilor țărănimii în acea perioadă, P.C.R. insista asupra necesității ca organele luptei să fie delegații sau comitete sătești alese de toți țăranii pe bază de front unic, pentru cerințele lor vitale. Ceea ce este deosebit de valoros este faptul că P.C.R. cerea ca, în lupta împotriva hitleriștilor și a regimului antonescian, aceste delegații sau comitete țărănești să fie create pe baza frontului patriotic, la ele să ia parte reprezentanții tuturor partidelor, organizațiilor și ai celor fără de partid. În același timp, în Platforma-program a P.C.R. se sublinia necesitatea unei campanii susținute pe care comuniștii trebuiau să o ducă pentru organizarea luptei întregii țărănimi, pentru confiscarea pămîntului și inventarului moșierilor, care susțin regimul antonescian și alimentează pe hitleriști cu produse agricole. Linia tactică a P.C.R. în rîndul țărănimii, de atragere a acesteia la lupta antihitleristă, trebuia să ducă la o strînsă colaborare cu Partidul Național Țărănist, cu Partidul socialist țărănist, cu Partidul Național Liberal, țărănimea constituind marea majoritate a națiunii.

P.C.R. a făcut o largă propagandă în rîndul țărănimii prin presa ilegală cît și prin organele locale ale Frontului Plugarilor — organizație democratică a țărănimii, în vederea atragerii acestuia la lupta antihitleristă, la mișcarea de rezistență. În această perioadă, P.C.R. a chemat țărănimea la lupta pentru realizarea acelor obiective și sarcini care satisfăceau cerințele ei și o apropiau de lupta generală a întregului popor. Justețea acestei tactici și-a găsit expresia în dîrza împotrivire a țărănimii față de dictatura fascistă și războiul hitlerist. În numeroase localități, sătenii s-au împotrivit exproprierilor silite pentru armata germană, s-au sustras de la rechiziții și prestațiile obligatorii, au ascuns cerealele și vitele, au sabotat concentrările și mobilizările pentru front, au provocat defecțiuni la rețeaua de transmisiuni germană ; în repetate rînduri, ei au avut incidente cu trupele hitleriste.

Ținînd seama de caracterul larg național pe care trebuia să-l îmbrace Frontul

unic național antihitlerist al poporului român, P.C.R. a acordat o atenție deosebită organizării luptei intelectualilor și funcționarilor, pensionarilor, micilor meseriași, micilor comercianți etc., care au simțit din plin consecințele războiului. Aceste categorii sociale și-au adus o contribuție însemnată la mișcarea de rezistență. Însuflețiți de profunde sentimente patriotice, dîndu-și seama de catastrofa națională spre care regimul antonescian împingea țara, numeroși intelectuali au activat în organizații ca Uniunea Patrioților, Apărarea Patriotică, Madosz, Asociația refugiaților din Ardealul de nord, manifestîndu-și, în repetate rînduri, opoziția față de regimul fascist și războiul hitlerist. Expresie elocventă a voinței intelectualității românești de a se pune capăt războiului sînt cunoscutele memorii adresate mareșalului Antonescu, în primăvara și vara anului 1944.

P.C.R. s-a preocupat în permanență — în focul luptei împotriva dictaturii militaro-fasciste și hitleriștilor — de întărirea legăturilor frățești dintre poporul român și naționalitățile conlocuitoare, statornicite în lupta comună dusă de-a lungul secolelor împotriva asupririi sociale și naționale. La chemările P.C.R., muncitorii, indiferent de naționalitate, din întreprinderi din Brașov, Sibiu, Timișoara, Arad, Reșița, Iași, Bacău și din alte localități din țară au participat la conflictele de muncă, greve, acțiuni de sabotaj împotriva mașinii de război fasciste.

Desfășurarea și extinderea continuă a mișcării de rezistență din țara noastră în anii 1940—1944, formele concrete pe care le-a îmbrăcat lupta poporului, de la cele mai simple forme pînă la forma supremă, insurecția națională din august 1944, alianțele politice ce s-au realizat începînd din toamna anului 1943, sînt o expresie elocventă a justeței tacticii, stabilite de P.C.R. încă din anul 1941, de unire a întregului popor împotriva hitlerismului, a dictaturii militare fasciste, a războiului hitlerist.

Mobilizați de partidul comunist și de celelalte forțe democratice, la mișcarea de rezistență împotriva cotropitorilor hitleriști și a dictaturii militaro-fasciste au luat parte sub cele mai diferite forme, pînă la forma supremă de manifestare — insurecția națională —, cetățeni aparținînd celor mai diverse categorii sociale, de profesiuni și vîrste diferite, dar care erau însuflețiți de aceleași sentimente patriotice, de idealul luptei pentru alungarea de pe pămîntul patriei a cotropitorilor hitleristo-horthyști și eliberarea părții de nord a Transilvaniei, al redobîndirii independenței și suveranității naționale depline.

Sarcina de a uni toate forțele antihitleriste din țară într-un Front Național Antifascist și-a asumat-o Partidul Comunist Român, forța politică cea mai consecventă în lupta antifascistă. **„Este meritul istoric al Partidului Comunist Român** — arăta tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU — că în aceste împrejurări grave a reușit să găsească calea pentru colaborarea cu toate forțele antifasciste în vederea răsturnării dictaturii militaro-fasciste, scoaterii României din războiul antisovietic și alăturării sale coaliției antihitleriste, dezvoltării democratice a țării".**

Prin obiectivele propuse, prin forțele sociale și politice participante, prin rezultatele obținute, rezistența antifascistă din România a avut un caracter național antifascist. Ea a avut rădăcini istorice în lupta dusă de poporul român pentru apărarea independenței naționale și integrității teritoriale. În fruntea forțelor democratice și patriotice care au luat împotriva fascismului s-a situat proletariatul român, în frunte cu partidul său marxist-leninist, Partidul Comunist Român.

Pauză în desfășurarea negocierilor de la Viena

Corespondență de la Corneliu Vlad

Negocierile pentru reducerea trupelor și armamentelor și măsuri adiacente în Europa centrală cunosc, începînd de miercuri, 16 iulie, o pauză în desfășurarea lucrărilor. Convenind asupra pauzei estivale, participanții s-au înțeles, de asemenea, ca negocierile să fie reluate peste două luni, mai precis în săptămîna care începe la 16 septembrie. Ședința plenară din 16 iulie — ultima înainte de pauză — a fost a 43-a de la începutul tratativelor ; ea a încheiat cea de-a treia rundă de negocieri.

Întrucît, după cum se cunoaște, tratativele — găzduite de Sala redutelor a Palatului Hofburg — au loc cu ușile închise, principalul izvor de informații oficiale ale ziariștilor la încheierea actualei runde l-au constituit declarațiile făcute, în cadrul unor conferințe de presă sau cu alte prilejuri, de o serie de participanți.

În cadrul primei conferințe de presă, organizată după plenara din 16 iulie, șeful delegației Poloniei, Tadeusz Strulak, a evocat propunerile cuprinse în proiectul de acord înaintat la 8 noiembrie 1973 de delegația țării sale, împreună cu delegațiile Cehoslovaciei, R.D.G. și U.R.S.S., subliniind că în prezent se menține „aceeași poziție de bază", cuprinsă în documentul menționat. Este vorba — a reamintit el — de faptul că, ținînd seama de actuala situație din Europa centrală, autorii proiectului preconizează „o metodă pentru reduceri mutuale, echitabile și simultane de forțe armate și armamene din partea tuturor celor 11 state[1]) care au statut de participanți potențiali la viitoarele acorduri de reducere". Vorbitorul a adăugat că propunerea amintită preconizează „participarea la reducere a tuturor statelor care au teritorii și (sau) forțe armate în zona asupra căreia s-a convenit, cuprinzînd 7 state[2]), precum și includerea în reducere a tuturor principalelor tipuri de forțe armate și armamente, inclusiv a forțelor terestre, a aviației și a armelor nucleare". Privitor la modul de desfășurare a tratativelor, el a observat că, în prezent, nu se poate vorbi de „negocieri ușoare" sau de „o mare realizare", manifestîndu-se, în continuare, „foarte serioase deosebiri și dificultăți". Pe de altă parte, însă, vorbitorul a subliniat că „discuțiile au fost intense și detaliate", contribuind la „clarificarea în continuare și la mai buna înțelegere a pozițiilor".

În cadrul unei alte întîlniri cu ziariștii, șeful delegației Olandei, Kuarles Van Ufford, avea să se refere la cel de-al doilea document de lucru aflat în atenția participanților — schița de propunere prezentată de delegația țării sale împreună cu delegațiile Angliei, Canadei, Belgiei, R.F.G., Luxemburg și S.U.A. El a invocat din nou ceea ce țările occidentale numesc „actualul dezechilibru în ce privește forțele armate terestre" și „dezechilibrul în tancuri" care ar exista în Europa centrală, pentru a susține propunerea amintită, ce recomandă o reducere „echilibrată". În mod concret — a declarat vorbitorul — autorii acestui proiect propun : „un acord privind un plafon comun pentru toate forțele armate terestre ale părților, care să fie perfectat în două faze de negocieri". Reprezentantul Olandei a ținut să remarce și el „deosebita complexitate și dificultate a problemelor aflate în discuție", precum și faptul că pozițiile exprimate de delegațiile statelor prezente la negocieri „diferă considerabil".

Înainte de încheierea acestei prezentări succinte a două din pozițiile pe care se situează participanții la negocieri, să relevăm, comparînd aceste poziții, diferențele mari, divergențele existente între punctele de vedere ale participanților asupra problematicii în discuție, manifestate atît în ce privește optica actualei situații pe plan militar în Europa (și în Europa centrală), cît și propunerile concrete făcute în vederea realizării unor pași pe calea dezangajării militare și dezarmării în această regiune. Complexitatea problemelor militare și a implicațiilor lor asupra securității statelor, faptul că aceste chestiuni sînt examinate în mod concret pentru prima oară în perioada postbelică, la care se adaugă neîncrederea ce se manifestă încă, precum și alți factori explică atît dificultățile întîmpinate la negocieri în ce privește apropierea punctelor de vedere ale participanților, cît și numărul mare de ore acordat, în economia lucrărilor, argumentării ample a pozițiilor statelor care iau parte la tratative.

Înțelegînd să-și aducă o contribuție activă la buna desfășurare a negocierilor de la Viena, România consideră că tratarea aspectelor militare ale securității în Europa trebuie să pornească de la o idee unitară, de la necesitatea elaborării unui program complex și cuprinzător de măsuri de dezangajare militară și dezarmare, care să aibă în vedere atît întregul continent, cît și diferitele sale zone. **„În ce privește tratativele care au loc la Viena în legătură cu reducerea trupelor și armamentelor** — declara tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU — **România s-a pronunțat și se pronunță în mod consecvent pentru măsuri concrete de dezarmare. Considerăm că tratativele de la Viena, care se referă numai la Europa centrală, trebuie considerate ca o parte a luptei generale pentru dezarmare în Europa și în întreaga lume. De aceea, susținem realizarea unor măsuri concrete în Europa centrală, care însă să nu afecteze în nici un fel securitatea și interesele vreunui stat, nici ale celor participante la negocieri, dar nici ale celorlalte state europene. Apreciem că obținerea unor rezultate pozitive la aceste tratative va crea condiții pentru a se trece în continuare la abordarea altor probleme cu privire la dezarmarea în Europa".**

Prin prisma acestei concepții de ansamblu, România consideră negocierile de la Viena ca o etapă, ca un punct de plecare și o deschidere de perspectivă, spre țelul final — dezangajarea militară, dezarmarea pe continentul european și, în final, pe întreaga planetă. În baza acestor considerente, delegația română la tratative se pronunță și acționează pentru reflectarea corespunzătoare a acestei viziuni de ansamblu și în cadrul procesului de negocieri și în documentele ce urmează a fi încheiate, astfel încît măsurile asupra cărora se va conveni să nu constituie un scop în sine, ci pași reali spre atingerea obiectivului final.

[1]) Cele 11 state sînt : Anglia, Belgia, Canada, Cehoslovacia, R.D.G., R.F.G., Luxemburg, Olanda, Polonia, S.U.A. și U.R.S.S.

[2]) Cele 7 state sînt : Belgia, Cehoslovacia, R.D.G., R.F.G., Luxemburg, Olanda și Polonia.

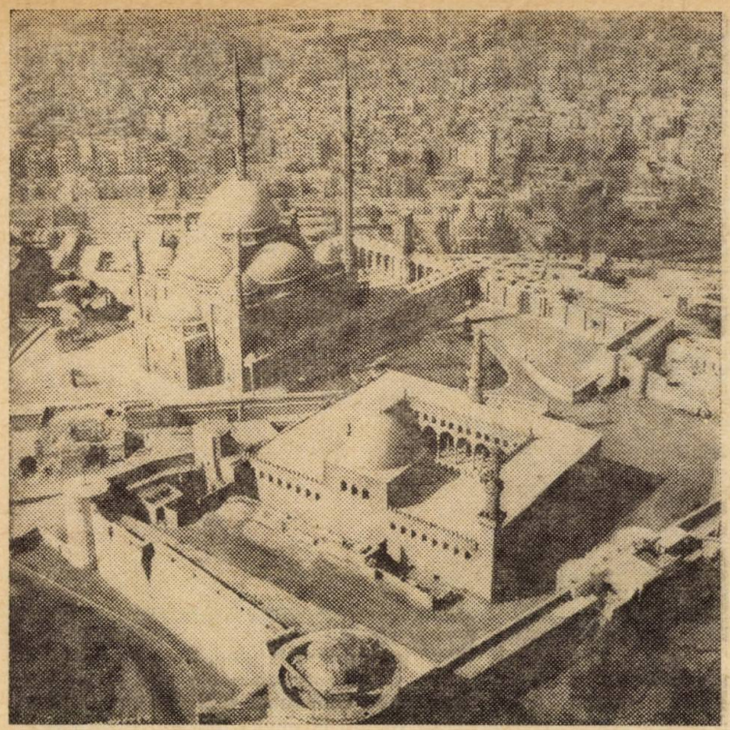

Panoramă aeriană a citadelei El-Kalaa ; în prim plan, moscheea El Naser Mohamed și moscheea Mohamed Ali

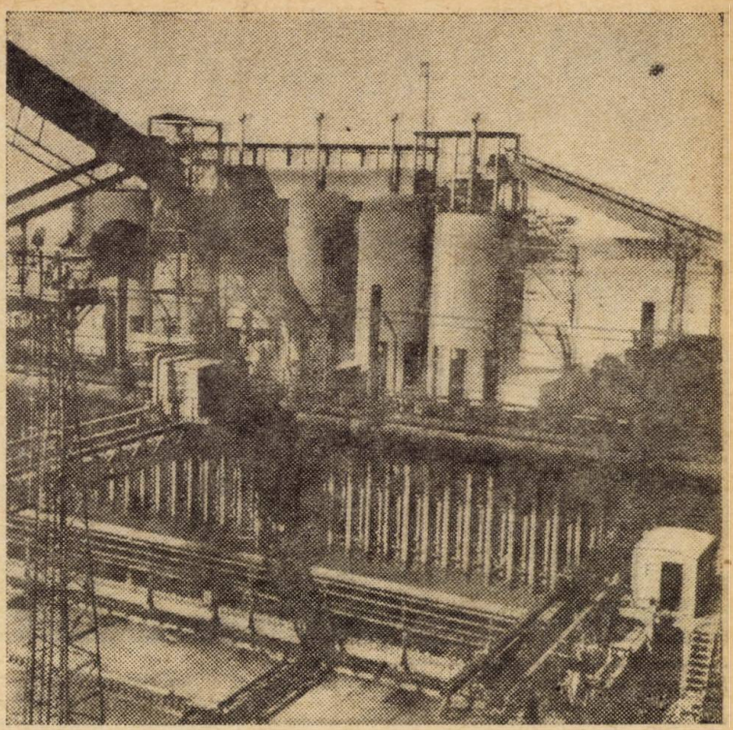

Districtul Heluan, suburbie a capitalei, s-a transformat, astăzi, într-un important centru siderurgic

REPORTAJ PE GLOB

CAIRO

Rodica Georgescu

Am sosit la Cairo într-o zi de început de vară, la amiază. Zile de caniculă, netulburate de nici un nor, parcă amenințate, dar niciodată bîntuite, de furtună, cînd peisajul devine tulbure, vag și aproape incolor sub razele necruțătoare ale soarelui. Dar, pe măsură ce amiaza se consuma, orașul răsărea din nou, își lepăda parcă anonimatul, căpătîndu-și din nou forma și viața. Și, pe măsură ce soarele scăpăta domol de-a lungul după-amiezei, viața lui devenea mai bogată, mai intensă cu fiecare clipă. Schimbător în frumusețea sa, acest vast peisaj își menținea o trăsătură constantă de umanitate care, cel puțin pentru mine, care am avut privilegiul de a locui lîngă bătrînul bazar Khan el-Khalily, deci în chiar miezul vechilor cartiere musulmane, a avut darul de a mă subjuga de la bun început. Într-unul din aceste cartiere, pe o stradă îngustă și cotită, umbrită de clădiri vechi am simțit cu toată presiunea vitalitatea acestui oraș, enormă aglomerare – aproape 7 milioane de locuitori, dacă includem și suburbiile.

Nu te poți obișnui ușor cu febra străzii, cu zgomotele ei specifice și cu agitația pe care nu o curmă nici măcar soarele dogoritor de la amiază. Spectacolul străzii începe, dimineața devreme, cu apariția unui băiat pe bicicletă care poartă în echilibru pe cap o tavă uriașă. Aveam să-l revăd puțin mai tîrziu, tot pe bicicletă, numai că acum avea pe tavă lipii aglomerate într-un vraf de o jumătate de metru înălțime. Și apoi, tot în zori, începi a fi învăluit treptat de zgomote multiple : vînzători cu glas de trîmbițe își încep activitatea, iar automobilele trepidează cu frenezia comună majorității marilor metropole. La amiază, străzile par blocate de mașini, camioane, autobuze, căruțe neverosimil încărcate, copii care bat strada în inimaginabile cîrduri migratorii. Seara, luminițele palide din dughene mărunte sau de pe cărucioare îți dezvăluie oameni care nu cunosc somnul ; pe niște plite prepară cu îndemînare bucate ce-și găsesc consumatori chiar la orele dinaintea ivirii zorilor. În aceste cartiere, meșteri împovărați de ani continuă să migălească arama sau lemnul, ori mînuie mașinile de cusut sfidînd minutarele ceasornicului.

La orice oră, pitorescul bazar Khan el-Khalily este invadat de turiști, de multe ori numai pentru a se plimba sau a sta de vorbă cu vînzătorii. La prima vedere, nu remarci decît stîngace copii ale comorilor faraonice, copte sau musulmane. Dar, cu fler și răbdare, reușești să descoperi și piese rare : pietre prețioase, bijuterii, covoare vechi și lambriuri.

Părăsești această lume pentru a te îndrepta spre „orașul european". Căci, Cairo este o lume cu mai multe orașe, cu multe cartiere copleșite sub soare, sub lumină, sub greutatea unei civilizații multimilenare. În noile cartiere, buildingurile ultramoderne și zgîrie-norii fac acum concurență minaretelor și cupolelor ; vilele sînt luxoase, arterele sînt largi, grădinile sînt încîntător de verzi și răcoroase. Modernul Cairo se dezvoltă în sensul viitorului, așa cum o demonstrează amploarea mișcării de construcții de noi clădiri și întreprinderi industriale care înconjoară parcă această capitală, ajunsă acum pe locul zece în șirul marilor orașe ale lumii.

Cairo este una din cele mai generoase teme gazetărești. Desigur, nu întîmplător, fiindcă orașul are permanent ceva de spus vizitatorului său. Tot ce s-a scris despre Cairo, toate adjectivele cu care a fost împodobit, toate epitetele alese de călători dezvăluie legăturile afective și adesea profunde ce se stabilesc de la început între această așezare milenară și cel ce calcă pe pămîntul ei. Cairo nu este oare în ochii milioanelor de egipteni și arabi „matca lumii", „orașul protejat", iar pentru Ibn Khaldum – cel mai mare filozof arab – „orașul orașelor" ?

Cairo are o personalitate incontestabilă ce izvorăște, înainte de toate, din autenticitatea sa. Impresia aceasta ți-o dă poate satisfacția provocată de amintirile Orientului sau, poate, de admirația pentru străduințile sincere ale egiptenilor de a contribui la salvgardarea civilizației, de a păși pe calea progresului prin menținerea, însă, a acelui caracter propriu egiptean în curentul unei vieți ale cărei origini se află, undeva, la răsăritul istoriei omenirii.

Importanța și influența sa, Cairo nu le datorează numai faptului că s-a aflat la încrucișarea marilor civilizații ale lumii. Așezarea lui pe locurile unde s-au ridicat capitalele Egiptului în epocile anterioare consacră voința de a contopi diferitele regiuni ale țării într-o unitate stabilă, ce s-a menținut timp de aproape cinci mii de ani.

Cairo posedă și o situație geografică excepțională. Înconjurat de noblețea Mokattamului – colină de calcar de unde Keops și Kefren au luat material pentru construirea piramidelor –, de măreția întinderilor de nisip, de verdele bogat al Deltei și frumusețea magică a Nilului, orașul se întinde la limita deșertului și la marginea văii fluviului.

Fără îndoială, există nenumărate frumoase așezări unde fiecare pas îți readuce în memorie un trecut glorios, dar parcă în nici una din ele perspectiva timpului nu pare atît de îndepărtată și atît de evocatoare. Nu există oraș fără amintiri, se spune frecvent. Cairo, cu istoria lui multimilenară, are poate prea multe. În limba arabă, Egipt se traduce prin Misr. Și, de secole, Misr este numele popular dat atît țării, cît și capitalei sale. Firesc, cînd ne gîndim că în acest oraș este concentrată întreaga istorie a Egiptului.

Desfoliindu-se cu un farmec nespus, Cairo își arată, pe rînd, straturile vieții, suprapuse fără întrerupere din timpuri imemoriale.

Pe chipul zdrobit, Sfinxul are încă privirile încărcate de taine îndreptate, în același timp, înăuntru și în depărtare. Pare că a apărut odată cu primele gînduri ale omenirii, că a urmărit cu meditația sa mută lunga stră-

Șoseaua care leagă Cairo de centrul industrial Heluan

danie a omenirii, că este menit să supraviețuiască ultimei speranțe a omenirii. Este opera care pare tot atît de permanentă ca scurgerea vremii.

Vechii egipteni n-au încetat o clipă să contemple moartea ; au crezut că numai formele organizate mor, în mijlocul unei naturi imuabile. Au urmărit persistența vieții în înfățișările sale schimbătoare. Iar dorința de a supraviețui i-au făcut să atribuie sufletului eternitatea. După moarte, omul intra, pentru ei, în adevărata viață și, de aceea, gîndeau să asigure un înveliș material spiritului mereu viu, gîndeau să-i clădească o locuință secretă, în care trupul îmbălsămat să fie la adăpost. Trebuia să aibă cu el obiectele sale familiare, hrană, apă. Așa au apărut piramidele. În marginea orașului, la Ghizeh, piramidele lui Keops, Kefren și Mikerinos continuă să înfrunte timpul, uitarea, nisipul și oamenii.

Din aceeași epocă, Muzeul din Cairo conține 150 000 de obiecte, fără a mai ține seama de alte sute de mii îngrămădite în depozite. Numai colecția din mormîntul copilului-faraon, Tutankamon, cuprinde 1 700 de obiecte și care nu pot fi toate expuse din lipsă de spațiu : emoționante mumii primitive în coșciuge simple sau sarcofage somptuoase, statuete fragile sau colosale statui ale straniului Akhenatou și ale celebrei printre celebre Nefertiti, nenumărați scarabei de aur sau argint, podoabe fabuloase sau modeste obiecte de toaletă.

Din epoca creștinismului primitiv, se păstrează numeroase vestigii. Între ele, cele șase vechi biserici din fortăreața romană Babilon, sau mărturiile din Muzeul copt de lîngă biserica Mo'allaqa.

În anul 640, arabii au cucerit Egiptul. După ce Abu-Bekr a proclamat războiul sfînt, după moartea lui Mahomed, primii cuceritori ai Egiptului au făcut să domnească visul lor în bisericile bizantine sau copte pe care le întîlneau în drum. Acopereau mozaicul și frescele cu un strat de vopsea, săpau un mihrab în zidul dinspre Mecca și se cufundau în extaz cu ochii pironiți în acea parte. Cînd aflau printre ruinele romane coloane antice, le potriveau la întîmplare, adesea cu capitelul sprijinit pe pămînt. Pe trei laturi ale curții interioare a noii moschei, unde fîntîna destinată abluțiunilor aducea pămîntului uscat apa, șirurile lor paralele susțineau pe arcadele ogivale acoperișurile plate.

Agățată parcă de Mokattam, El-Kalaa (citadela), construită de Saladin în secolul XII pentru a apăra orașul, cuprinde nenumărate moschei ce au proliferat de-a lungul secolelor. Cea mai celebră este și cea mai recentă : moscheea lui Mohamed Ali sau moscheea de alabastru, ridicată în secolul trecut. Te surprinde prin luxul ei cam greoi, prin proporțiile sale impunătoare și prin orologiul gigant dat în dar lui Ali de regele Franței, Ludovic-Filip.

Cairo, spuneam, este o lume cu mai multe orașe. Mai întîi, a fost capitala militară arabă — Fostat — fondată în anul 640 de Amr Ibn el-Ass, generalul califului Omar. Apoi au apărut, spre nord, Katai (870) și El Qahira (969). Generalul Gohar, după cucerirea Egiptului, va da capitalei numele pe care-l păstrează și azi : El Qahira, Cairo, „Victorioasa". De atunci, orașul va contopi toate aceste diferite elemente, se va întinde continuu, trecînd pe malul sting al Nilului (Zamalek, Ghizeh, Dakki) în direcția marilor piramide.

Cairo s-a transformat și în cel mai mare centru industrial al țării : industria siderurgică, de ciment, construcții de mașini, la care se adaugă industriile textile și alimentare. Districtul Heluan, suburbie a orașului, odinioară o așezare liniștită, a devenit astăzi un important centru siderurgic, copleșit de o vie activitate industrială.

Aici, privind prefacerile aducătoare de progres ale noii ere, ce va zidi alte monumente, te copleșește sentimentul că egiptenii de azi nu încetează o clipă să contemple viața. La Heluan, nu departe de piramide, se înfruntă, astăzi, timpul și viitorul.

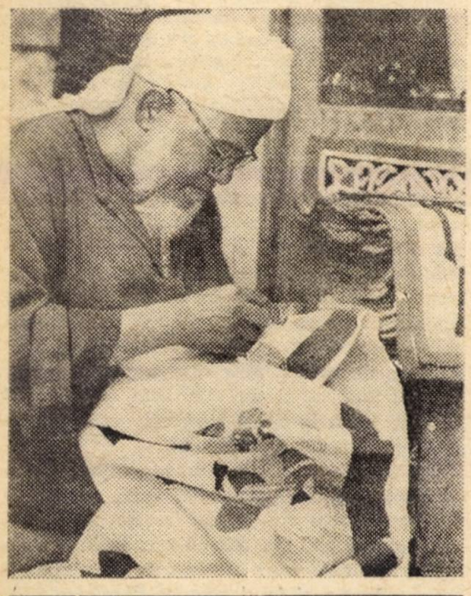

Creația artizanală se transmite din generație în generație

Cuprinzînd-o în gînd, Lima are răsucirile blînde și imponderabile ale poeziei lui Verlaine, unde confidențe vagi sînt exprimate cu glasul scăzut, în amurg. Salazar Bondy, scriitor peruan, numea această capitală „oraș fără ploi și tunete, inundații și secete, zăpezi și călduri toride, care suferă numai de umiditate și, la intervale regulate, de cîte un cutremur catastrofal". Oraș de grație și mișcări modelate, unde convulsiile pămîntului par întinate ca uciderea pruncilor.

Este situat pe coasta pacifică, la zece minute de Ocean. Curentul Humboldt egalizează sezoanele, înmuind iernile și răcorind verile. Din decembrie pînă în mai, Lima devine oraș estival, cu plaje aglomerate și băuturi răcoritoare. În celălalt interval, cerul dispare sub pîclă și aerul se îmbibă de apă. Lima așteaptă cu devoțiune o rază de soare.

Se spune că s-a născut dintr-o eroare, beneficiind, de aceea, de splendoarea enigmatică a genezei din greșeală. Ar fi greșit Pizarro cînd a spus : „Aici să se înalțe cetatea". Coborîse pe rîul Rimac și dăduse de climă dulce, crezînd în eternitatea ei. Lima a fost fondată cu solemnitate, la 18 ianuarie 1535, ca „Oraș al regilor". Cuceritorul a tras liniile dreptunghiului pentru Piața Mare, apoi străzile drepte, cu piețe la inter-

Din decembrie pînă în mai, Lima devine un oraș estival

LIMA

Anca Voican

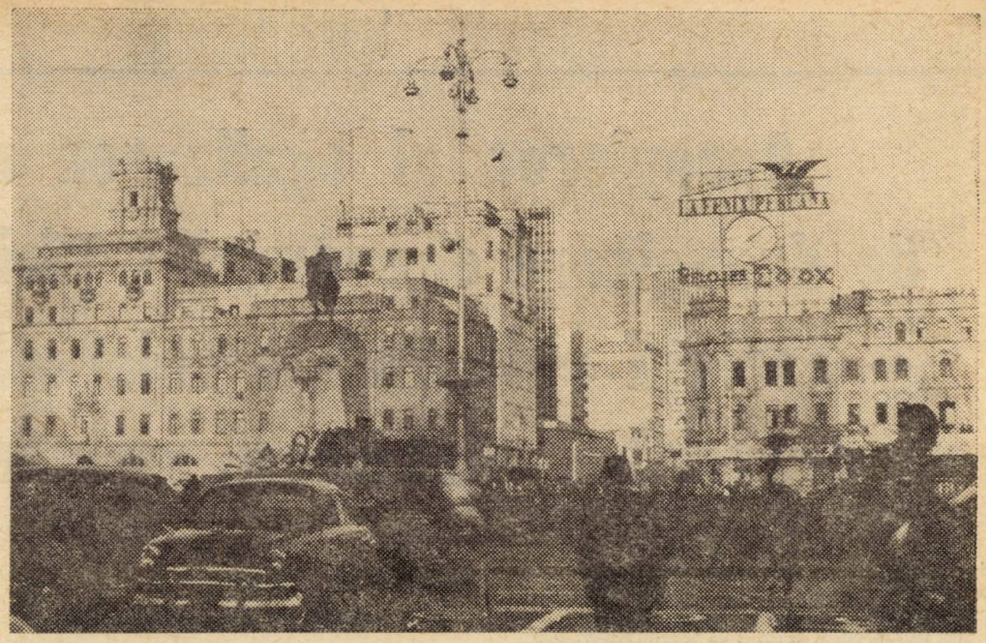

Piața San Martin — loc de întîlnire a cîtorva mari bulevarde

vale precise. Cînd a venit sezonul umed, oamenii sufereau deja de statornicie. Nu le-a rămas decît să aștepte rotirea Pămîntului spre soare, singura eternă.

Desenînd planul orașului, Francisco Pizarro a fixat locul catedralei, semn al nașterii cetății. La dreapta intrării, într-un unghi de întuneric rece, se află și azi mormîntul „cuceritorului", împăcat, prin moarte, cu civilizațiile robite. Lima devine capitala viceregilor spanioli, inima conquistei. În 1551, Carlos al V-lea fondează aici prima universitate din America Latină, Universitatea San Marcos. Orașul își construiește pilonii și începe să se întindă, dar cutremurul din 1746 îl distruge pe porțiuni mari și doar cîteva din clădirile de azi pot fi antedatate. Renașterea din cenușă este plină de forță. La 28 iulie 1821, independența Perului este declarată la Lima, care se leagă de trunchi pentru totdeauna. După acea dată, orașul crește văzînd cu ochii.

Melancolia Limei, liniștea liniilor ei coboară din incandescența zidurilor bătute de soare, din strălucirea albă a curților interioare (patios) și a ungherelor lor umbroase, tainice, unde simți nevoia să mergi pe vîrfuri. Oraș de amurg, retrăiește prin linii și suflete transperanța dorului care impăienjenește privirea indianului, în timp ce case cu balcon închid ceva din legănatul molatic al gondolei. Balcoanele sculptate în lemn sînt, de fapt, podoaba cea mai surprinzătoare, prezentă în Piața Armelor (piața mare) și pe străduțele înguste ale epocii coloniale. Par cutii muzicale, cu rezonanțe născute din dantelăria lemnului, eleganța rotunjimilor ducîndu-te cu gîndul la viori. Poate nimeni nu iese să privească strada din aceste balcoane. Grația lor nu este funcțională, ci numai o „stare de spirit" a lemnului, simțindu-și înfiorate nervurile.

Gustul palatin al colonilor spanioli și al familiei lor creole a dat capodopere de arhitectură, contrazicînd rigiditatea criteriului fondator – acele linii drepte trase de Pizarro. Gustul ornamental, extravertit și senzorial al locuitorilor Limei a impus apoi adoptarea arhitecturii podoabelor și înfloriturilor. Barocul, platerescul și chiar rococoul căutau posibile înrudiri cu liniile din Bagdad și Andalucia, lăsînd în urmă un stil aparte, al locului, numit „barroco limeño" (baroc de Lima).

Împrumutînd sau creînd el însuși, orașul s-a întins, lărgindu-se continuu, pînă spre portul Callao. Așezări vecine, la sud și la vest de nucleul colonial, au fost absorbite. Printre ele, districtele de coastă Magdalena, Barranco și Chorrillos, făcînd din Lima cel mai mare oraș din Peru și unul din cele mai mari din America Latină. În interior, clădirile vechi primesc vecinătatea construcțiilor moderne.

Universitatea San Marcos este alăturată Ministerului Educației, un zgîrie-nori simbolic pentru Lima de azi, latino-americană și totuși peruană, distinct peruană. Lima își definește, ca Peru însuși, adevăratele sale origini și destine istorice, adevărata sa personalitate. Nu se precupețește nici un efort pentru a-i contrazice pe apărătorii Arcadiei coloniale, care recunosc numai virtuțiile vechiului „oraș al regilor". A spus-o același scriitor Salazar Bondy : „...Arcadia colonială nu dorește altceva decît actualizarea trecutului – o întoarcere îndărăt a timpului. Dar timpul, care se scurge fără complexe de îmbătrînire, pune în evidență, cu fiecare zi mai convingător, că America – și Peru și Lima – dorește o revoluție".

Fapt împlinit în octombrie 1968, cînd guvernul președintelui Juan Velasco Alvarado preia puterea și, concomitent, inițiativa „peruanizării". De atunci, se spune la Lima, o salutară demnitate națională – ce, timp de secole, a fost sufocată de colonialismul spaniol, în trecut, și apoi de alt colonialism (sau „coca-colonialism"), mai subtil – ca și o deschidere treptată spre alte sisteme de viață sînt factorii ce-i îndeamnă pe peruani să-și îndrepte privirile către țări care nu le sînt străine. Așa au simțit și s-au convins de consistența impresiilor lor atunci cînd, la Lima, au primit vizita președintelui Nicolae Ceaușescu, prilej de exprimare a unor sentimente durabile și profunde.

Trebuie menționată și acceptată existența unui factor de predispoziție, de ambianță, care a determinat o realitate : „el limeño" (locuitor al Limei) poate fi comparat, într-un anumit fel, cu clima orașului său – el este suav, cald, melancolic, neexpansiv. Cînd își exteriorizează sentimentele, înseamnă că impresiile sînt prea puternice, că rădăcinile indiene își pun în acțiune neconformismul tradițional. Așa vor fi fost, probabil, în marile momente ale istoriei lor, de pe vremea incașilor pînă azi. Din generație în generație, peruanii au transmis urmașilor devotiunea pămîntului.

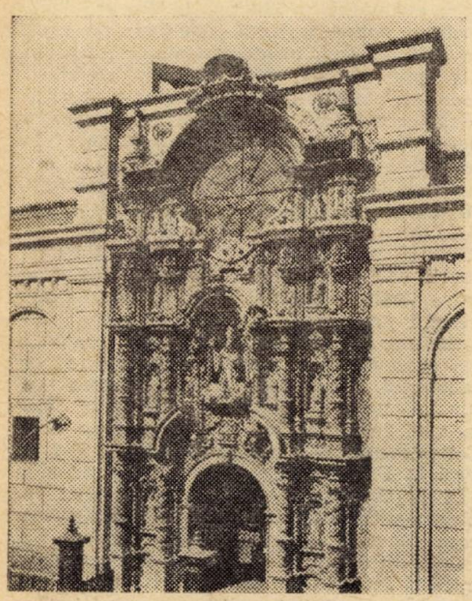

Una din bijuteriile orașului — biserica San Augustin

Sediul Ministerului de Externe este o dovadă vie a gustului pentru ornamente arhitectonice

Apropierea și egalizarea nivelurilor de dezvoltare economică a țărilor socialiste – cerință obiectivă a colaborării frățești, a dezvoltării sistemului mondial socialist [II]

Prof. univ. dr.
Gheorghe Crețoiu

În ce privește diferențierile în nivelurile de dezvoltare, acestea se accentuează dacă analizăm producția pe locuitor a ramurilor industriale care determină în mod hotărîtor nivelul tehnic și promovarea progresului tehnologic în economia națională. Astfel, așa cum se poate observa și din tabelul nr. 2, producția pe locuitor în ramura constructoare de mașini a țării noastre reprezintă numai 23,8 la sută în comparație cu nivelul celei din R.D.G., iar în cazul industriei chimice, nivelul este de trei ori mai mic.

Tabel nr. 2

Evoluția producției pe locuitor în ramurile de bază ale industriei (R.D.G. = 100)
— în procente —

Țara	Electroenergetica		Construcții de mașini		Industria chimică	
	1950	1970	1950	1970	1950	1970
Bulgaria	9,8	48,7	11,5	38,1	6,2	38,0
Cehoslovacia	70,7	81.4	88,5	78·1	43,8	60,1
R.D. Germană	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100·0
Polonia	21,2	37,2	23,9	51,4	22,1	44,5
România	9,8	46,0	8,8	23,8	4,3	33·5
Ungaria	38,9	48,7	46,9	38,1	16,7	42,0
U.R.S.S.	51,8	88,5	88,5	95·2	38,8	50,0

După datele publicate în revista „Voprosî Ekonomiki", nr. 6/1974, pag. 72, recalculate față de R.D.G. = 100.

Dacă vom analiza structura internă a construcțiilor de mașini, vom observa că ponderea ramurilor de vîrf (electrotehnică, electronică etc.), cu un grad ridicat de valorificare a materiilor prime și a potențialului uman de înaltă calificare, este sensibil mai mare în țările mai dezvoltate, ceea ce influențează în mod diferit asupra posibilităților de modernizare a economiei și de creștere a eficienței producției sociale.

De aici decurg și diferențele sensibile ce există în nivelul producției pe locuitor la unele produse de bază ale industriei, în expresie fizică. În această privință, odată cu reducerea decalajului relativ (respectiv a nivelului producției pe locuitor într-o țară mai puțin dezvoltată procentual față de cel din țările mai dezvoltate) se remarcă, în unele cazuri, o accentuare a decalajului în mărime absolută (respectiv a diferenței absolute între cei doi indicatori). Astfel, la producția de energie electrică pe locuitor, diferența absolută dintre nivelul R.D.G. (1 059 kWh) și nivelul țării noastre (130 kWh) era, în 1950, de 929 kWh, în timp ce, în cifre relative, nivelul acestui indicator, în România, reprezenta 12 la sută față de cel din R.D.G. În 1972, deși a avut loc o relativă apropiere, la 49 la sută, între nivelul producției de energie electrică pe locuitor a României (2 103 kWh) și cel din R.D.G. (4 273 kWh), diferența absolută, între cei doi indicatori a fost de 2 170 kWh, adică de peste 2 ori mai mare în comparație cu diferența absolută din 1950. Un fenomen asemănător se constată și față de U.R.S.S., mărimea absolută a diferenței între cei doi indicatori crescînd de la 377 kWh, în 1950, la 1362 kWh, în 1972, deși nivelul producției de energie electrică pe locuitor a României a reprezentat, în comparație cu cel din U.R.S.S., 25 la sută în 1950 și 61 la sută în 1972.

Dacă ne vom referi la producția de oțel, pentru unele țări se observă același fenomen al creșterii decalajului absolut între indicatorii respectivi. De exemplu, în 1960, țara noastră producea 98 kg oțel pe locuitor, în timp ce în R.S. Cehoslovacă se produceau 496 kg; în 1972, cînd România a realizat o producție de 358 kg oțel pe locuitor, producția R.S. Cehoslovacă a ajuns la 879 kg., ceea ce înseamnă o reducere a decalajului relativ de la circa 20 la sută la 40 la sută, dar o creștere a celui absolut de la 398 kg la 521 kg pe locuitor[2]).

Aceste date pun în evidență însemnătatea realizării de către țările mai puțin dezvoltate a unor ritmuri înalte de dezvoltare, atît la întreaga producție industrială, cît și la principalele ramuri industriale, care determină structura și profilul unei industrii moderne, care asigură progresul continuu al întregii economii naționale, spre a fi în măsură să reducă diferențele nu numai sub aspectul lor relativ dar și, mai ales, sub aspectul lor absolut.

Așa cum menționam, în analiza procesului de apropiere și egalizare a nivelurilor de dezvoltare ale țărilor socialiste este necesar să fie avuți în vedere și indicatorii care caracterizează structura macroeconomică, distribuția populației pe ramuri ale economiei naționale și contribuția acestor ramuri la crearea venitului național. Este evident că industrializarea țărilor care au pornit de la un nivel mai scăzut de dezvoltare economică se concretizează în transformarea industriei în ramură conducătoare a economiei, ceea ce contribuie, în mod firesc, la apropierea nivelurilor de dezvoltare ale țărilor socialiste. Acest fapt, numai prin el însuși, nu ar putea fi, însă, asimilat cu procesul egalizării nivelurilor de dezvoltare. Cu alte cuvinte, nu s-ar putea spune, de exemplu, că transformarea unei țări socialiste din agrară în industrial-agrară și transformarea industriei în ramura conducătoare a economiei naționale ar însemna, în mod automat, rezolvarea problemei egalizării nivelului de dezvoltare, așa cum ar putea să pară la prima vedere și cum lasă să se înțeleagă unele studii apărute în literatura economică a unor țări socialiste. Lăsînd la o parte situațiile puțin obișnuite (dar posibile) cînd ponderea industriei în producerea venitului național poate crește pur și simplu în condițiile reducerii producției agricole (în anii nefavorabili) și făcînd abstracție, de asemenea, de influența sistemului de prețuri în care se face evaluarea producției în fiecare țară, trebuie remarcat rolul însemnat pe care, în primul rînd, productivitatea muncii în diversele ramuri, dar și alți factori, îl joacă în stabilirea configurației structurale a economiei naționale, în stabilirea ponderii participării fiecărei ramuri la formarea venitului național.

O analiză mai atentă arată, de exemplu, că deosebirile existente între țările socialiste din punctul de vedere al ponderii industriei în venitul național nu sînt foarte mari, deși există diferențe sensibile între țările socialiste în ce privește atît nivelul producției industriale cît și în structura populației ocupate pe ramuri ale economiei naționale. Astfel, ponderea industriei și construcțiilor în crearea venitului național era, în 1972, de 59,8 la sută în Bulgaria, 74,3 la sută în R.S. Cehoslovacă, 69,3 la sută în R.D.G., 61.8 la sută în Polonia, 65,6 la sută în România, 53,7 la sută în Ungaria, 63,4 la sută în Uniunea Sovietică. Aceste date ar putea crea impresia că între țările respective nu există diferențe în dezvoltarea lor economică și industrială, sau, dacă există, aceste diferențe sînt, în orice caz, mici, iar, în anumite cazuri, chiar că unele state în realitate mai puțin dezvoltate ar avea un nivel de dezvoltare economică mai ridicat

[2]) Date calculate după Anuarul statistic al țărilor membre ale C.A.E.R., 1973, Moscova, pag. 131—132

decît alte țări în fapt mai dezvoltate. Dacă luăm, însă, în considerare repartizarea populației pe ramuri ale economiei naționale și o corelăm cu participarea ramurilor la formarea venitului național, atunci, pe de o parte, se găsesc explicațiile acestei relative mici diferențieri între țările respective în ce privește ponderea participării industriei la crearea produsului social, iar, pe de altă parte, sînt puse în evidență deosebirile substanțiale între țările cu un grad mai scăzut de dezvoltare și cele cu un grad de dezvoltare mai înalt. Astfel, în 1972, în Bulgaria 40,1 la sută din populația activă era ocupată în industrie și construcții și 32,8 la sută în agricultură și silvicultură. In cazul altor țări socialiste membre ale C.A.E.R., aceste ponderi sînt după cum urmează : 47,3 la sută și, respectiv, 16,7 la sută în R.S. Cehoslovacă ; 49,8 la sută și, respectiv, 12,1 la sută în R.D. Germană ; 21,9 la sută și, respectiv, 46,4 la sută în Mongolia ; 38,5 la sută și, respectiv, 33 la sută în Polonia ; 34,5 la sută și, respectiv, 44,0 la sută în România ; 43,3 la sută și, respectiv, 25 la sută în Ungaria; 37,2 la sută și, respectiv, 25,6 la sută în U.R.S.S.

Prin urmare, în cazul României de pildă, actuala pondere (65,6 la sută) a participării industriei și construcțiilor la formarea venitului național, în condițiile în care aceste sectoare nu ocupă din populația activă decît 34,5 la sută, se explică, în bună măsură, prin faptul că sectorul agriculturii și silviculturii, deși ocupă 44 la sută din populația activă, participă la formarea venitului național doar în proporție de 23 la sută. Or, o productivitate înaltă în agricultură este condiționată în mod direct de o puternică industrializare care să asigure o înaltă înzestrare tehnică a muncii în sectorul agricol. În planul comparațiilor internaționale, dacă, din punctul de vedere al ponderii industriei și construcțiilor în venitul național, diferența între țara noastră și R.D.G. era, în 1972, de numai 2,6 la sută, din punctul de vedere al ponderii populației ocupate în aceste sectoare exista un decalaj apreciabil (49,8 la sută în R.D.G., dar 34,5 la sută în România) ; în timp ce ponderea populației ocupate în industrie și construcții reprezenta în țara noastră 69 la sută față de nivelul R.D.G., ponderea populației ocupate în agricultură și silvicultură era în cazul României de 3,5 ori mai mare în comparație cu R.D.G. (44,2 la sută față de 12,1 la sută).

Datele respective pun în lumină diferențele existente între cele două țări în ce privește productivitatea muncii sociale și nivelul de dezvoltare atît în sectorul agriculturii și silviculturii cît și în cel al industriei și construcțiilor, dovedind, totodată, că ponderea ridicată a participării industriei la crearea venitului național și chiar creșterea acestei ponderi nu constituie, numai prin ele însele, indicii ale apropierii și egalizării nivelurilor de dezvoltare, fiind absolut necesară în acest sens aprecierea lor în legătură cu evoluția altor indicatori, în special a celor care exprimă **nivelul** venitului național și al producției industriale pe locuitor — cei care dau, de fapt, dimensiunea reală a nivelului de dezvoltare economică și în privința cărora există actualmente, după cum s-a putut constata, încă sensibile diferențe între țările socialiste.

Aceste deosebiri se manifestă și în planul comerțului exterior. Astfel, se poate arăta că, deși țările socialiste, pe măsura dezvoltării economiei lor naționale, și-au intensificat participarea la schimburile economice externe reciproce și, în general, la circuitul economic mondial, se mențin încă diferențieri însemnate, între aceste țări, în privința gradului angrenării lor în schimburile internaționale, a eficienței acestei angrenări — reflectare a nivelului lor diferit de dezvoltare economică (deși, bineînțeles, nu există o strictă proporționalitate în această direcție, întrucît mulți alți factori — între care, desigur, dimensiunea pieței interne — influențează participarea unei țări la circuitul economic mondial). Iată cum a evoluat (în tabelul 3) volumul exportului unor țări socialiste (calculate în dolari pe locuitor):

Tabel nr. 3

Țara	1950	1960	1971
Bulgaria	6	73	255
Cehoslovacia	63	141	300
Cuba	—	90	122
R.D. Germană	22	128	297
Iugoslavia	9	31	86
Polonia	26	45	118
România	13	39	103
Ungaria	35	88	241
U.R.S.S.	10	26	56

Întocmit pe baza datelor din „Viața Economică" nr. 52/1973, pag. 8.

Deosebirile existente în nivelurile dezvoltării economice se răsfrîng, desigur, și în domeniul nivelului de trai, al gradului general de civilizație.

Toate cele semnalate, datele privind existența unor importante diferențieri în nivelurile de dezvoltare economică a țărilor socialiste pun, o dată mai mult, în evidență actualitatea și necesitatea intensificării eforturilor pentru dezvoltarea economică mai accelerată a acelor țări socialiste care au moștenit de la vechea orînduire un nivel mai scăzut de dezvoltare a economiei naționale. Desigur, aceasta cere, înainte de toate, mobilizarea maximă în fiecare din țările respective a resurselor proprii, alocarea unei cote înalte din venitul național pentru dezvoltare, valorificarea cu eficiență ridicată a întregului potențial material și uman, în concordanță cu obiectivele stabilite, în fiecare din aceste țări, de partidul clasei muncitoare pentru dezvoltarea economico-socială.

În același timp, colaborarea dintre țările socialiste este chemată să joace un rol tot mai mare în această direcție. Apropierea și egalizarea treptată a nivelurilor de dezvoltare economică ale țărilor socialiste reprezintă o cerință de prim ordin a acestei colaborări între statele membre ale C.A.E.R., între toate statele socialiste. Această cerință a apropierii și egalizării nivelurilor de dezvoltare economică a țărilor membre și-a găsit, de altfel, reflectare în toate documentele de bază cu privire la activitatea C.A.E.R. ; în Statutul acestuia, în „Principiile fundamentale ale diviziunii internaționale socialiste a muncii" (adoptate în iunie 1962), în care se prevede că diviziunea internațională socialistă a muncii are ca scop să „sporească eficiența producției sociale, să contribuie la realizarea unui ritm înalt de creștere a economiei în toate țările socialiste, la industrializarea țărilor socialiste și înlăturarea treptată a diferențelor formate în cursul istoriei între nivelurile lor de dezvoltare economică, la crearea bazei materiale pentru trecerea lor la comunism mai mult sau mai puțin în același timp, în limitele aceleiași epoci istorice" ; în „Programul complex", adoptat de țările membre ale C.A.E.R., în 1971, în cadrul căruia apropierea și egalizarea nivelurilor de dezvoltare economică reprezintă „un proces istoric obiectiv, în dezvoltarea sistemului mondial socialist", proces „condiționat de caracterul socialist al relațiilor de producție din țările socialiste și de dezvoltarea între acestea a colaborării politice, economice și tehnico-științifice..." În „Programul complex" se arată, de asemenea, că „problemele apropierii și egalizării treptate a nivelurilor de dezvoltare economică a țărilor membre ale C.A.E.R. trebuie să fie luate în considerare în toate domeniile și formele concrete ale colaborării", preconizîndu-se, în cazurile necesare, condiții prioritare de colaborare, ca mijloc suplimentar de dezvoltare a economiei țărilor mai puțin dezvoltate din punct de vedere industrial.

„Un obiectiv de importanță primordială al Consiliului de Ajutor Economic Reciproc, înscris și în documentele sale de bază — se subliniază în Mesajul tovarășului **Nicolae Ceaușescu**, adresat participanților la ședința jubiliară consacrată celei de-a XXV-a aniversări a Consiliului de Ajutor Economic Reciproc —, **este realizarea de măsuri și acțiuni concrete care să contribuie la sprijinirea eforturilor statelor membre mai puțin dezvoltate industrial, în vederea accelerării progresului lor economic și tehnic. Într-o epocă în care decalajele economice, tehnologice și științifice se adîncesc pe plan mondial, ridicînd noi obstacole în calea cooperării și provocînd neîncredere și tensiune, apropierea și egalizarea nivelurilor economice dintre țările membre ale C.A.E.R. sînt de natură să releve în modul cel mai concludent că socialismul este singura orînduire capabilă să lichideze urmările politicii de inegalitate din trecut, să asigure progresul multilateral și armonios al tuturor națiunilor, să pună bazele unei vieți economice internaționale cu adevărat echitabile".**

Este aici exprimată, într-o formă concisă și de înaltă principialitate marxist-leninistă, concepția partidului nostru cu privire la conținutul și semnificațiile politice și sociale majore ale apropierii și egalizării nivelurilor de dezvoltare economică a țărilor socialiste. Natura relațiilor socialiste de producție din aceste țări — care sînt incompatibile cu rămînerea în urmă a forțelor de producție și cu inegalitățile economice, care înseamnă, prin definiție, relații noi, echitabile, atît în interiorul fiecărei societăți, cît și între națiuni — cerințele revoluției tehnico-științifice contemporane și ale realizării unei înalte productivități a muncii sociale, precum și sarcinile întăririi sistemului mondial socialist și afirmării plenare a influenței socialismului pe arena internațională, toate acestea fac din apropierea și egalizarea nivelurilor de dezvoltare a țărilor socialiste un imperativ major, o necesitate obiectivă în actuala etapă în care se află

sistemul mondial socialist, o cerință legică a dezvoltării sistemului socialist mondial și, în același timp, un obiectiv de importanță primordială al colaborării între țările socialiste.

Înfăptuirea acestui obiectiv este menită să lichideze urmările vechii diviziuni a muncii, să permită dezvoltarea fiecărei țări socialiste pe calea progresului industrial. Numai pe această bază devine posibilă realizarea unei abundențe de mijloace materiale necesare asigurării unui înalt nivel de trai în fiecare țară care construiește noua orînduire și, totodată, se creează o temelie trainică pentru lărgirea colaborării și cooperării între țările socialiste, știut fiind că, așa cum subliniau Marx și Engels, „raporturile dintre diferite națiuni depind de gradul în care fiecare dintre ele și-a dezvoltat forțele productive, diviziunea muncii și relațiile interne“[3]).

Dialectica raportului între factorul național și cel internațional face ca rezultatele dobîndite de fiecare țară socialistă în dezvoltarea economico-socială să corespundă atît intereselor poporului din țara respectivă, cît și intereselor dezvoltării sistemului mondial socialist, cauzei generale a socialismului. Numeroaselor popoare care, în lumea de azi, înlăturînd jugul colonialismului și asuprirea străină, caută căile progresului economic și social, țările socialiste trebuie să le ofere imaginea unor state care, dezvoltîndu-se independent și suveran, colaborînd și întrajutorîndu-se reciproc, lichidează decalajele moștenite de la orînduirea capitalistă, ridicîndu-se pe noi trepte ale progresului și civilizației.

Totodată, lărgind colaborarea dintre ele și întărindu-și necontenit economia lor, țările socialiste dispun de posibilități sporite pentru extinderea continuă a cooperării economice și tehnico-științifice cu țările în curs de dezvoltare, cu toate statele care au pășit pe calea dezvoltării economico-sociale independente, de sine stătătoare — cooperare care, în condițiile epocii contemporane, cînd cresc foarte mult interdependențele economice internaționale, are o însemnătate covîrșitoare pentru ridicarea economică și socială a țărilor în curs de dezvoltare, pentru progresul general al umanității, pentru cauza destinderii și păcii în lume.

Întregul proces de realizare a apropierii și egalizării nivelurilor de dezvoltare economică a țărilor socialiste, măsurile și acțiunile menite să ducă la accelerarea acestui proces trebuie să se sprijine pe afirmarea plenară și respectarea consecventă a principiilor care sînt chemate să stea la baza relațiilor de tip nou dintre țările socialiste : principiile internaționalismului socialist, ale suveranității și independenței naționale, neamestecului în treburile interne ale țărilor, egalității depline în drepturi, avantajului reciproc și întrajutorării tovărășești. Toate aceste principii alcătuiesc un tot unitar, indivizibil, stricta lor respectare asigurînd dezvoltarea continuă a fiecărei țări, coeziunea și unitatea țărilor socialiste, întărirea sistemului mondial socialist.

Legată indisolubil de afirmarea deplină a tuturor acestor principii, de evidențierea relațiilor dintre țările socialiste ca un model de raporturi între state, înfăptuirea apropierii și egalizării nivelurilor de dezvoltare a economiilor naționale ale statelor socialiste constituie un factor esențial al progresului multilateral al fiecărei țări în parte, al dezvoltării colaborării dintre țările socialiste și, în același timp, o contribuție de cea mai mare importanță la întărirea sistemului mondial socialist, a unității sale, la creșterea influenței socialismului în viața internațională, la cauza socialismului și păcii în lume.

[3]) Marx-Engels, „Opere“, vol. 3, Editura Politică 1962, pag. 21

DIN TARILE SOCIALISMULUI

MOSCOVA

„Saliut-3“ – bilanț preliminar

Corespondență de la Laurențiu Duță

Cosmonauții sovietici Pavel Popovici (dreapta) și Iuri Artiuhin după încheierea cu succes a misiunii lor cosmice

Activitatea cosmică propriu-zisă a celor doi exploratori extratereștri, Pavel Popovici și Iuri Artiuhin, s-a încheiat, după 15 zile, la sfîrșitul săptămînii trecute. După o scurtă odihnă, cosmonauții au trecut la etapa „concluzii“, alături de numerosul grup de oameni de știință care i-au urmărit și le-au dat indicații și sarcini. Prima și, sigur, cea mai importantă concluzie : ambii sînt sănătoși, și-au revenit relativ repede la starea „terestră“. Deși renunțarea la starea de imponderabilitate nu s-a dovedit a fi tocmai pe placul lor. „Am vrut să ridic jurnalul de bord, care nu cîntărește mai mult de 300—400 de grame și am văzut că e greu de-a binelea“ — remarca Iuri Artiuhin la puțin timp după coborîre. Și, tot el : „Cînd ajungi din Cosmos pe Pămînt, parcă nu-ți vine să stai în picioare, sau să ridici capul, căci îți apare o senzație de învîrtitură, iar organismul parcă te avertizează «stai cuminte»“ „Sîntem însă sănătoși acum, am redevenit pămînteni“, apreciază Pavel Popovici și, ca o confirmare, ambii cosmonauți se fotografiază, fiecare cu „mezinul“ în brațe : Pavel cu Oxana, Iuri cu Vladimir.

Gimnastica la aparatele despre care am relatat în corespondența trecută și-a dovedit rolul binefăcător. Asta încă din Cosmos, cînd, după relatările celor doi, după fiecare ședință se simțeau ușurați.

Acum, cîteva din concluziile, să le zicem „statice“ : inginerii constructori au dat o înaltă apreciere modului de funcționare a paletelor bateriilor cosmice care au „căutat“ singure Soarele, fără să fie nevoie de o rotație a întregii stații orbitale ; și-a dovedit utilitatea aparatul care permite o supraveghere exterioară a stației orbitale ; a fost experimentat cu succes noul aparat de orientare stelară la bordul navei „Soiuz-14“, pentru momentul coborîrii navei pe Pămînt, chiar în cazurile cînd se află pe partea întunecoasă a orbitei. Aici, a fost folosit „vechiul“ instrument „Vzor“ („Privire“), care și-a făcut intrarea în Cosmos încă... de pe timpul lui Gagarin. Instrumentul, bineînțeles, perfecționat, a fost instalat într-unul din hublourile lui „Soiuz-14“, fiind destinat, mai ales, zonei de hotar între zi și noapte, cînd discul Pămîntului se vede ca o uriașă Lună umbrită pe jumătate.

Un alt „amănunt“ interesant : după fiecare ședință de gimnastică, cei doi cosmonauți și-au frecat trupurile cu prosoape umede. Deși la bordul celor două corpuri cosmice nu au fost luate cantități suplimentare de apă, ea a fost „fabricată“ de instalația „Priboi“, din vaporii care pluteau în cabină, emanați de corpul omenesc. Și, pentru că ne aflăm la acest capitol, trebuie arătat că „Priboi“ a rezolvat și o altă problemă, nu mai puțin complicată, cea a hranei cosmonauților. Aceasta a constat în mare parte din alimente sublimate. Procesul sublimării constă din pregătirea hranei din alimente supuse prima dată presiunii, apoi, în vacuum, fierte. (Se știe că temperatura de fierbere a apei scade proporțional cu presiunea. Or, în condiții de vacuum absolut, aceasta este de sub zero grade). Problema revenirii „la normal“ a alimentelor astfel pregătite poate fi rezolvată exclusiv prin absorbția de apă. Apă care n-ar putea fi luată la bordul navei în cantități satisfăcătoare decît cu condiția reducerii corespunzătoare a numărului de aparate și instalații necesare cercetărilor. Aparatul „Priboi“ constituie o nouă reușită a zborului lui „Saliut-3“, demonstrînd că recuperarea apei emanată de organismul uman și readucerea acesteia la calitățile „apei de izvor“ este posibilă.

Operațiunile de funcțiune, desprindere și coborîre au demonstrat prin reușita lor înaltul nivel de precizie al pregătirii cosmonauților și al funcționării tuturor aparatelor.

Dintre concluziile „de perspectivă“ ale actualului zbor, activitatea de spectrografie a planetei noastre este situată pe primele locuri. După cum remarcă, în ziarul „Pravda“, unul din savanții de renume în acest domeniu, K. Kondratiev, membru corespondent al Academiei de Științe, „perspectiva cea mai considerabilă în domeniul studierii planetei noastre o constituie îmbinarea măsurătorilor directe cu cele indirecte (de la distanță). Primele, deși foarte sigure, prezintă o lipsă destul de serioasă, prin aceea că au un caracter local. Cu totul altceva reprezintă măsurătorile efectuate de sateliții artificiali, care au și avantajul caracterului global, în cazul cînd sînt plasați pe orbite polare“. Trebuie însă să se ajungă la situația cînd sateliții pot efectua singuri asemenea observații. Pînă atunci... domenii mai apropiate de viața de zi cu zi. O întrebare pusă științei : este adevărat că emisfera boreală a Pămîntului are o tendință de răcire, din cauza prăfuirii atmosferei, datorită activității economice a omului ? Trebuie măsurat gradul de prăfuire a atmosferei terestre, în primul rînd, spre a se putea da un răspuns. La bordul lui „Soiuz“ s-a aflat un aparat manual de spectrografie, perfecționat față de cel folosit de E. V. Hrunov la bordul lui

„Soiuz-5", care a obținut spectre ale aureolei ce se formează în amurg în jurul Pămîntului. Calculele teoretice au demonstrat că schimbarea luminozității păturii atmosferice a Pămîntului este determinată de gradul de prăfuire a acesteia la diferite înălțimi și în diferite puncte ale globului. Aceleași spectre sînt obținute simultan din avioane, sau din diferite puncte terestre, stabilindu-se totodată și gradul de penetrabilitate a atmosferei. (Lucru, din nou, foarte important, pentru a preciza posibilitățile sateliților artificiali de transmitere prin telefoto a observațiilor cu caracter permanent asupra Pămîntului).

„Folosirea spectroscopiei, consideră savantul sovietic menționat, deschide largi posibilități în studierea formațiunilor naturale : diferențierea tipurilor de sol, caracterizarea stării masivelor păduroase și agricole, descoperirea zonelor poluate din oceanul mondial". Spectrogramele permit, după cum aprecia comentatorul științific al agenției TASS, ing. D. Vasiliev, „o diferențiere destul de precisă a genurilor de sol, a masivelor vegetale sau a suprafețelor de apă". Un alt comentator științific sovietic, Vitali Golovacev, arăta că „pădurile de foioase, conifere sau mixte, își au spectre strict individuale, care se schimbă în funcție de anotimp, umiditatea solului și alți factori. De pe o orbită permanentă, s-ar putea ține tot timpul sub control situația acestor masive, prevenindu-se invaziile de dăunători. Se pot preciza zonele de ninsori abundente etc." În prezent, se alcătuiesc adevărate „bibliospectrograme" ale Pămîntului (există deja circa 300, urmînd a li se adăuga cele primite de pe „Saliut-3" — din Cosmos, trecute prin „sita" atmosferei, sau aduse pe peliculă), pentru a se putea acționa asupra fiecărei zone potrivit datelor primite ulterior din Cosmos.

Ca fiecare experiment fundamental, orice sfîrșit de etapă înseamnă implicit un început. În prezent, după cum declara Pavel Popovici, atît el cît și colegul său, Iuri Artiuhin, trec la analizarea rezultatelor acestui zbor. Vor urma apoi noi sarcini, noi pași în cercetarea nesfîrșitului Cosmos, noi încercări de a folosi bogatele posibilități ale acestuia în slujba omului.

Las Villas — contururi noi

Corespondență din Havana de la Mihai Fabian

Situată în chiar centrul Cubei, Las Villas este provincia care, spre deosebire de celelalte, avea, în momentul triumfului revoluției, cîteva obiective economice de oarecare importanță. Dar, la fel ca celelalte provincii, Las Villas a cunoscut, în anii socialismului, metamorfoze înnoitoare, de nebănuit în urmă cu 15 ani, metamorfoze care, chiar în condițiile avîntului general al țării, o individualizează în peisajul mereu înnoit al țării. Practic, nici un domeniu de activitate nu a rămas în afara acestui proces.

Dezvoltarea industrială în Las Villas datează din anii 1963—64, cînd au fost înălțate importante obiective în Santa Clara — capitala provinciei —, ca și în alte orașe. De o importanță covîrșitoare pentru dezvoltarea în ansamblu a provinciei a fost construirea unei hidrocentrale, la Hanabanilla, și a unei termocentrale, la Cienfuegos, ceea ce a însemnat o creștere de șapte ori a producției de energie electrică, reflectată în îmbunătățirea alimentării cu energie și electrificarea a 50 de localități în mediul rural. Alături de industriile de bază, în provincie au fost înălțate obiective ale industriei ușoare, alimentare, s-au dezvoltat serviciile.

Acest proces a determinat efecte nu numai economice, dar și sociale. Ilustrativ pentru timpurile noi pe care le trăiesc oamenii acestor locuri este orașul Caibarien, tradițională așezare de pescari, în care locuitorii nici nu-și imaginau că se poate trăi și fără a ieși în fiecare dimineață în larg. Localitatea adăpostește, astăzi, cel mai modern combinat de încălțăminte din țară, precum și unități aparținînd altor industrii. Fiii pescarilor sînt ingineri, tehnicieni sau muncitori de înaltă calificare. Destinul acestora este, de fapt, destinul întregii provincii care, departe de a fi renunțat la îndeletnicirile tradiționale, a optat pentru activități moderne, pe măsura timpurilor pe care le trăiește astăzi Cuba socialistă. Stau mărturie combinatul siderurgic din Santa Clara, fabrica de motoare Diesel din Cienfuegos, combinatele de lapte și fabricile de conserve din Caibarien ș. a. Asigurarea unei înalte eficiențe economice a determinat și o susținută campanie de modernizare și amplificare a vechilor obiective, în care scop au fost alocate, an de an, sume importante. Rezultatul : multe obiective și-au dublat și chiar triplat producția în ultimii ani.

Industrializarea, începută în 1963—1964, nu se oprește, însă, aici. Noi și moderne obiective se vor construi în această provincie, care menține un ritm intens de industrializare, fapt ce se repercutează favorabil asupra economiei naționale în ansamblu.

În vederea susținerii ritmului industrial alert și asigurării necesarului de produse alimentare, agricultura provinciei s-a organizat și ea pe baze noi, moderne. Adevărata istorie a dezvoltării industriale a provinciei a început să fie scrisă acum 15 ani, odată cu aplicarea reformei agrare, cînd visul dintotdeauna al țăranului cubanez a devenit realitate. Cîmpurile și-au schimbat fizionomia, fiecare palmă de pămînt fiind cultivată. Imense plantații de trestie de zahăr (care continuă să fie principala plantă cultivată aici), orezării, ferme organizate pe baze industriale, mecanizarea în proporții mari a lucrărilor agricole, foarte numeroase lacuri de acumulare și de sisteme de irigații sînt numai o parte din succesele pe care le-au adus anii de muncă intensă și plină de entuziasm.

Pentru înțelegerea la adevărata lor dimensiune a acestor transformări, o referire la trecut este absolut necesară, fie și numai pentru a aminti că, înainte, existau doar 200 de tractoare la o suprafață de peste 25 000 de kilometri pătrați, iar apa necesară, îndeosebi în sezonul secetos, era înmagazinată în două lacuri de capacitate medie.

După triumful revoluției, trestia de zahăr, tutunul, cafeaua, creșterea vitelor au continuat să reprezinte principalele activități, însă munca a fost organizată pe baze mai largi, preponderente devenind plantațiile de stat, ce se întind pe suprafețe mari și sînt specializate pe culturi. Aceasta permite o mai bună pregătire și specializare a cadrelor, o folosire optimă a suprafețelor cultivate, îmbunătățirea metodelor de conducere și planificare. O atenție deosebită se acordă recoltatului mecanizat al trestiei (în provincie există deja 96 de combine care lucrează cu rezultate bune) și extinderii suprafețelor irigate. De aceea, au fost construite peste 200 de lacuri de acumulare, care înmagazinează peste un miliard de metri cubi de apă, punînd la adăpost recoltele de capriciile timpului.

Imaginea dezvoltării ample a provinciei Las Villas ar putea fi completată de o autentică explozie culturală ce are loc aici. Peste 280 000 de copii învață în școli primare, 39 000 în școli medii, numărul studenților depășește 6000. Și aceasta, într-o provincie în care analfabetismul atingea aproape 25 la sută din totalul populației active. Universitatea a pătruns în fabrici și uzine, în sensul cel mai propriu al cuvîntului. Peste 3000 de studenți îmbină studiul cu activitatea productivă, iar 2218 sînt muncitori care studiază la seral sau fără frecvență. Investițiile în învățămîntul superior, care numai în 1973 au însumat peste 7 milioane peso, sînt de zeci de ori mai mari. Dacă vom aminti că, acum, funcționează șapte facultăți (față de numai două înainte), că numărul studenților este de cîteva ori mai mare, că peste 3000 de specialiști s-au calificat în universitatea din Santa Clara, vom avea o imagine a ceea ce cubanezii definesc „revoluția culturală din Las Villas".

Izbînzile oamenilor muncii din Las Villas conturează destinul nou al acestei străvechi provincii și completează imaginea țării întregi, angajate cu toate forțele în edificarea unei vieți noi, la înălțimea societății socialiste.

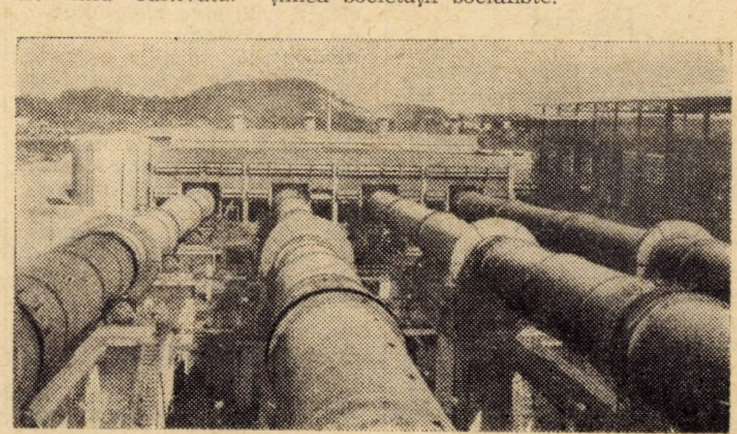

Fabrica de ciment Siguaney, din provincia Las Villas, cea mai mare și mai modernă fabrică de ciment din întreaga țară

1000 + 1

Convingere

Președinții Mexicului și Perului și-au exprimat, la 18 iulie, convingerea că Republica Cuba va participa la viitoarea reuniune a miniștrilor de externe latino-americani, care va avea loc la Buenos Aires, se afirmă în declarația comună semnată de cei doi președinți la încheierea vizitei efectuate de Luis Echeverria la Lima. Cei doi șefi de stat au cerut încă o dată ca Republica Cuba să fie integrată în O.S.A., acesta fiind un lucru „foarte important pentru popoarele noastre", menționează agenția Prensa Latina. Credem că fiecare stat are dreptul să aibă legături comerciale cu toate statele cu care dorește, a precizat Echeverria, subliniind că Mexicul nu a participat niciodată la blocada economică aplicată Cubei de Organizația Statelor Americane.

Regina Iuliana a primit echipa națională de fotbal a Olandei, vice-campioană a lumii

Partid

Fostul premier Palma Carlos a comunicat că, împreună cu un număr de prieteni ai săi, intenționează să organizeze Partidul Social-Democrat al Portugaliei. Fondatorii săi afirmă că din acest partid vor face parte numeroase personalități cunoscute care au aparținut totdeauna opoziției democrate, precum și personalități din rîndul generațiilor noi, care nu s-au compromis în nici un fel prin colaborarea cu regimul răsturnat la 25 aprilie.

Urări

Președintele Nixon a primit în Grădina roz de la Casa Albă delegația chineză de Wushu (box tradițional chinez și joc cu sabia), conform unei informații de la Washington. La primire a luat parte Henry Kissinger. Președintele american, menționează agenția China Nouă, a cerut delegației „să transmită caldele noastre urări de bine președintelui Mao, premierului Ciu En-lai și tuturor bunilor noștri prieteni cu care ne-am întîlnit în 1972". „Normalizarea relațiilor dintre cele două țări continuă să constituie un scop major al politicii externe americane", a conchis președintele.

Diplomați

Robert Anderson, purtător de cuvînt al Departamentului de Stat, a declarat că nu a fost încă stabilit de autoritățile americane nici un contact diplomatic cu conducătorii rezistenței palestiniene. Anderson, care a ținut să facă o deosebire între existența contactelor preliminare și deschiderea unui dialog diplomatic, a subliniat că este încă prematur să se vorbească de întîlniri la nivel înalt. El a confirmat că diplomați sau funcționari americani aflați la post în Orientul Mijlociu au putut întîlni membri ai organizațiilor palestiniene în cursul recepțiilor și s-au întreținut cu aceștia.

Interviu

„Atît Franța, cît și Uniunea Sovietică sînt interesate în încheierea cu succes a etapei a doua a Conferinței general-europene pentru securitate și cooperare și în trecerea la faza a treia a conferinței", a declarat ministrul de externe francez, J. Sauvagnargues, într-un interviu acordat televiziunii din Moscova, înaintea plecării din U.R.S.S.

Amînare

Premierul Pakistanului, Zaltikar Ali Bhutto, a adresat părții sovietice rugămintea ca vizita pe care urma s-o efectueze în U.R.S.S. în prima jumătate a lunii iulie să fie amînată pentru toamnă, din cauza unor probleme interne urgente cu care este ocupat. Partea sovietică a venit în întîmpinarea dorinței lui Bhutto.

D-na Lucille Armstrong a fost invitata de onoare a marii parade a jazzului de la Nisa. Însoțită de primarul orașului și de Grace de Monaco, este fotografiată lîngă bustul lui Louis Armstrong

Noul secretar de stat al condiției femeii: Françoise Giroud, directoarea săptămînalului francez „L'Express". A participat la prima reuniune de cabinet

Cele mai bune desene ale concursului pentru copii organizat de U.N.I.C.E.F.-1974 sînt prezentate la Geneva de Peter Ustinov (desen din Polonia, premiul I), Petula Clark (Iugoslavia, premiul II) și d-na Brugger, soția președintelui Confederației Helvetice (Finlanda, premiul III)

Cu prilejul întîlnirii anuale a Fundației Humboldt, la Bonn s-au întîlnit 800 de oameni de știință din 40 de țări. Președintele Walter Scheel (centru) a primit la reședința sa cîțiva reprezentanți ai acestora, împreună cu familiile

Pescari

Potrivit unor informații provenite din surse demne de încredere, relatează agenția ACTC, două vase japoneze de pescuit au pătruns în apele teritoriale ale R.P.D. Coreene. Navele de patrulare de coastă le-au somat de cîteva ori să părăsească apele teritoriale, dar cele două vase de pescuit japoneze au refuzat să părăsească zona. Navele de patrulare le-au reținut, aducîndu-le la țărm. Ținînd însă seama de scuzele exprimate de echipaje și luînd act de faptul să sînt pescari japonezi, organele de resort ale R.P.D. Coreene i-au iertat, lăsîndu-i să plece.

Turism

În actualul sezon estival, „mai multe hoteluri spaniole sînt pe trei sferturi goale, volumul rezervărilor în Tunisia marchează o rămînere în urmă de mai multe luni în raport cu 1973, sosirile la frontierele Portugaliei sînt cu 20 la sută inferioare lunilor corespunzătoare ale anului precedent. Africa neagră, unde sezonul turistic începe toamna, prevede, în cel mai bun caz, un statu quo". Revista franceză „L'Express" explică această situație nesatisfăcătoare în domeniul turismului prin faptul că, „sărăciți de criză, mulți vesteuropeni se văd siliți să rămînă acasă".

Regina Elisabeta a Angliei, împreună cu soldații din garda sa, după o inspecție la Buckingham Palace

Colecționari

Un om de afaceri american a achiziționat, pentru suma record de 90 000 lire sterline, manuscrisul „Povestirilor din Canterbury", de Geoffrey Chaucer. În ce privește manuscrisul, el a aparținut colecției ducelui de Devonshire. Au mai fost vîndute, cu același prilej, ediția I a „Oratoriului" de Vicegon – prima carte imprimată în Italia (1 465), „Geografia" lui Strabo (prima carte a genului) ș.a. Prețurile au fost, de data aceasta, mai modeste : între 40 000 și 62 000 lire sterline.

Bilaterale

La Belgrad a fost înființată Camera iugoslavă pentru perfecționarea colaborării economice cu Statele Unite ale Americii, creată din inițiativa celor două guverne, anunță Taniug. În cursul acestei luni, la New York se va înființa Camera americană corespunzătoare. În primele cinci luni ale anului în curs, s-a ajuns la o puternică expansiune a schimburilor economice. Astfel, exportul iugoslav a crescut cu 51 la sută, iar importul cu 115 la sută. Rezultate favorabile au fost obținute și în investirea în comun a unor capitaluri.

Numire

Cancelarul Schmidt l-a numit la 6 iulie, pe Egon Bahr, negociatorul „politicii răsăritene" a lui Willy Brandt, ministru al cooperării economice.

Cotidian

„La Nation", care, din martie 1962, este ziarul oficial al partidului gaullist U.D.R., nu va mai apărea cu începere de la jumătatea lunii iulie. U.D.R. proiectează să editeze un săptămînal, menționează France Presse.

Acuzație

Camera Deputaților din Italia i-a ridicat lui Giorgio Almirante, lider al partidului neofascist M.S.I., imunitatea parlamentară, acuzîndu-l de instigare la rebeliune armată împotriva statului.

Candidatură

Fostul cancelar Willy Brandt își va depune din nou candidatura la președinția Partidului Social-Democrat, la viitorul congres al partidului, care va avea loc în noiembrie 1975. Această hotărîre a fost anunțată de Willy Brandt însuși.

În parcul Palatului Elysée, președintele Valéry Giscard d'Estaing (stînga) a oferit o recepție cu prilejul zilei naționale a Franței. Vedete : membrii grupului folcloric „Veselii podgoreni", din Alsacia

Sursă

S-a stabilit, în principiu, că Jean Sauvagnargues va face o vizită în Israel la toamnă, s-a aflat din sursă israeliană, în urma audienței acordate de ministrul afacerilor externe al Franței lui Asher Ben Natan, ambasadorul Israelului în Franța. S-a stabilit, de asemenea, că Yigal Allon, ministrul afacerilor externe al Israelului, va vizita Franța înainte de sfîrșitul anului.

Inaugurare

Șeful Departamentului politic (Ministerul Afacerilor Externe) al Elveției, Pierre Graber, va face, în cursul lunii august, timp de două săptămîni, o vizită la Pekin, la invitația omologului său chinez, Ci Pin-fei, s-a anunțat oficial la Berna. La 7 august, el va inaugura Expoziția industrială și tehnologică organizată de Elveția la Pekin.

Cancelarul vest-german Helmut Schmidt este un cunoscut iubitor al muzicii și dansului popular

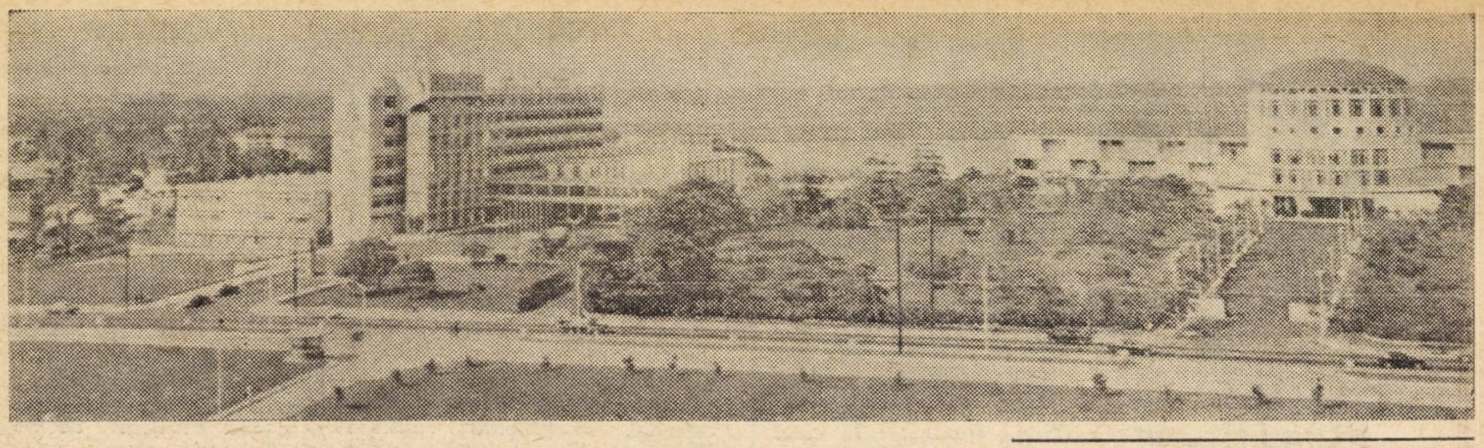

Monrovia, capitala țării, surprinde prin tinerețea ei

REPORTAJ PE GLOB

MONROVIA

Iosif Socaciu

Privită de sus, prin hubloul avionului, delta fluviului Mesurado îți apare în toată splendoarea policromă a apelor oceanului care, aici, capătă nebănuite nuanțe — de la albastrul închis al adîncurilor neștiute, pînă la verdele crud împrumutat de la vegetația luxuriantă a pădurii virgine ce se prelungește pînă pe țărmurile bătute de valuri. Nicăieri, poate, impresia de imensitate pe care ți-o dau cele două oceane, cel albastru și cel verde, la fel de tăcute și misterioase, nu este mai puternică decît aici, pe coastele liberiene ale Atlanticului. Atît cît poți cuprinde cu ochii, nu vei putea distinge altceva decît aceste două elemente ale naturii, — apa și pădurea — atotstăpînitoare pe zeci de mii de kilometri și care se împreunează, aici, într-o prelungă îmbrățișare, într-o încleștare permanentă și teribilă. Poate, de aceea, admirația oricărui călător pe aceste meleaguri este cu atît mai mare cînd distinge în aceste nemărginiri, așezări sau orașe în plină dezvoltare, mărturii ale energiei omului, ale luptei și victoriei sale asupra unei naturi ce invadează implacabil tot ceea ce-i apare în cale.

Natura a dăruit Liberiei o insuliță, plasată în mijlocul deltei fluviului Mesurado, care, de sus, are forma unei chitare uriașe. A fost numită insula Dîrzeniei, iar apoi insula Providenței, pentru că ea a oferit găzduire primilor coloniști negri americani, eliberați de sclavie, veniți aici, în 1822, la bordul corăbiei „Alligator" să redobîndească în patria lor adevărată — Africa — libertatea ce le fusese răpită de negustorii de sclavi. Din insula Providenței a început istoria Liberiei, pentru că cei sosiți pe aceste pămînturi întemeiază, la 26 iulie 1847, prima republică independentă din Africa. A urmat o perioadă de grele privațiuni, dar și de muncă dîrză depusă de generații întregi, pentru a impune dreptul lor de a exista, pentru a-și împlini aspirațiile de libertate consemnate cu atîta forță evocatoare în cuvintele înscrise pe stema țării : „Dragostea de libertate ne-a adus aici".

La început lente, schimbările devin evidente după cel de-al doilea război mondial, cînd încep să fie exploatate, la scară industrială, importantele resurse ale țării : în primul rînd, minereul de fier, apoi aurul, pietrele rare, fondul forestier, cauciucul natural. Ele s-au accelerat, cu deosebire în ultimii ani, sub conducerea energică a președintelui William Tolbert jr., care a inițiat un plan vast de dezvoltare și transformare a țării, cu accent pe eforturile proprii, pe folosirea bogățiilor și resurselor naționale în interesele poporului liberian.

Imagine a acestor transformări — Monrovia —, capitala țării, surprinde prin tinerețea ei, prin ritmul alert în care a crescut și s-a extins. Deși înnoirile sînt evidente peste tot, Monrovia rămîne, totuși, un oraș al contrastelor, al paradoxurilor, care îi conferă o personalitate aparte. Căci, alături de ultimul confort oferit de clădiri moderne durate din beton, aluminiu și sticlă — adevărate oaze de răcoare în zăduful tropical — există locuințe sau magazine specific africane — cabane mărunte din lemn sau piatră, avînd doar trei ziduri, în care se intră direct din stradă.

Un tur al orașului este edificator în acest sens. Sosit la Robertsfield, principala poartă aeriană a țării, vor trebui străbătuți aproape 80 km de junglă pentru a ajunge, în sfîrșit, în siguranța pe care ți-o dă orașul. Congo Town și Sinkor, primele cartiere cu care facem cunoștință, surprind prin vilele și bungalowurile construite aici, multe suspendate pe stîlpi de piatră pentru a-i apăra pe locatari de pericolele inundațiilor ce se produc frecvent în sezonul ploios, cînd cantitățile de apă depășesc 5 000 de mm pe metru pătrat.

Impresionantă ni s-a părut seriozitatea cu care liberienii privesc viitorul țării lor. Problema dezvoltării, a progresului patriei lor este abordată în discuții cu o seriozitate, cu o gravitate care impun. În ceea ce privește prioritățile dezvoltării țării, acestea au fost recent sintetizate de președintele William Tolbert jr. Este vorba, în primul rînd, de crearea unui sistem de învățămînt capabil să garanteze societății liberiene cadrele necesare dezvoltării diferitelor ramuri industriale pentru care există materii prime în țară. În acest sens, a fost elaborat un plan care preconizează extinderea învățămîntului superior și a celui secundar și elementar, crearea unor rețele care să asigure cadre tehnice necesare unor ramuri industriale. Problema asistenței medicale, înscrisă pe locul doi în ordinea priorității, impune eforturi permanente privind construcția de spitale, creșe, case de nașteri, precum și pregătirea de medici și personal specializat, într-o țară în care procentul mortalității este încă ridicat.

În sfîrșit, construcția de locuințe și șosele, tot atît de vitale pentru îmbunătățirea condițiilor de viață ale populației, concentrează atenția responsabililor economiei, care recomandă alocarea unor fonduri însemnate în aceste lucrări. „Dacă prioritățile vor fi soluționate, spunea președintele Tolbert, atunci această națiune va păși ireversibil pe drumul reconstrucției și dezvoltării".

...Din această țară, în care frumusețea naturală a tropicelor se împletește cu ultimele dezvoltări moderne, unde pădurile virgine se învecinează cu plantații organizate după cele mai noi metode ale științei, unde modul de viață tradițional coexistă cu însemnele celei mai avansate civilizații, am plecat cu sentimentul că Liberia s-a angajat ferm pe drumul progresului și civilizației.

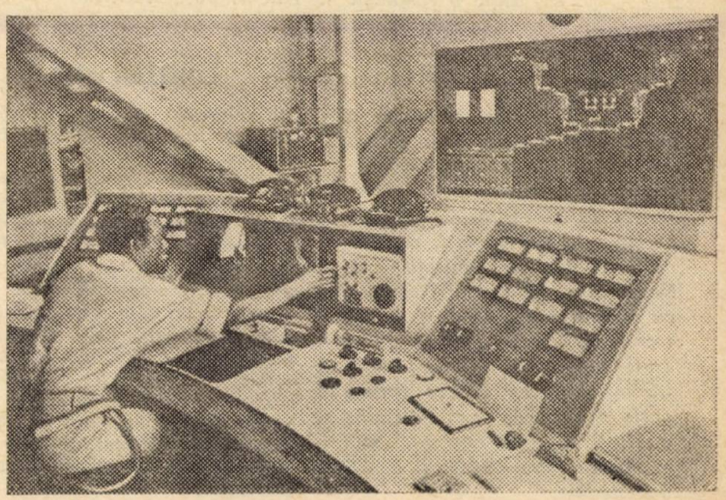

Printre prioritățile liberiene se numără dezvoltarea diferitelor ramuri industriale pentru care există materii prime în țară

DECLARAȚIA PARTIDULUI COMUNIST PORTUGHEZ

— text integral —

Președintele Antonio de Spinola și noul premier portughez Vasco Gonçalves anunțînd formarea guvernului

COMITETUL POLITIC al Comitetului Central al Partidului Comunist Portughez a dat publicității o declarație în care se spune :

„A fost format noul guvern. Menținîndu-se ca guvern de coaliție, el diferă de cel anterior prin două caracteristici esențiale : intrarea directă a Mișcării forțelor armate în guvern, asumîndu-și în cadrul lui cele mai înalte responsabilități, și înlăturarea elementelor conservatoare care au pus în cauză programul Mișcării forțelor armate și au încercat să împiedice procesul de democratizare. Aceste caracteristici arată că noul guvern are condiții mai bune decît cel anterior de a pune în practică programul Mișcării forțelor armate, de a face față manevrelor și conspirațiilor reacțiunii, de a continua democratizarea, de a pune capăt războiului colonial și de a conduce țara pînă la realizarea de alegeri libere pentru Adunarea Constituantă.

Partidul Comunist Portughez salută noul guvern provizoriu și declară solemn că va depune toate eforturile pentru a contribui la succesul activității sale. Criza care a dat loc formării noului guvern are o semnificație care trebuie reținută. Propunerile făcute Consiliului de Stat de primul ministru, prof. Palma Carlos, ar fi avut, în cazul aprobării, consecința de a termina cu coaliția guvernamentală, de a pregăti terenul pentru instaurarea unui regim antidemocratic. Este simptomatic că aceste propuneri au fost precedate de o ascuțire a conflictelor sociale stimulate de agenții reacționari, de creare a unei psihoze de criză și haos economic, de o campanie isterică împotriva Partidului Comunist Portughez și de succesive acte de provocare practicate de reacțiunea sprijinită de grupuri pseudorevoluționare, ca incendieri de culturi agricole, manifestații contra guvernului provizoriu și tentative de perturbare a funcționării sale, greve decretate artificial, ocuparea și paralizarea serviciilor, tentative de a crea un climat de dezordine și nesiguranță pe străzi etc. Propunerile fostului premier în sensul de a abandona programul Mișcării forțelor armate și de a stabili un guvern de forță trebuie considerate ca parte integrantă a unei largi ofensive conservatoare și reacționare împotriva noului curs al politicii portugheze inițiat la 25 aprilie. Deciziile Consiliului de Stat respingînd aceste propuneri și, în sfîrșit, constituirea noului guvern înseamnă un serios eșec al conservatorismului și reacțiunii și o consolidare a forțelor ce luptă pentru democrație și progres social.

Noul guvern provizoriu va fi confruntat cu serioase și grave dificultăți :

— dificultăți politice, rezultînd din complexitatea instituționalizării libertăților și drepturilor cetățenilor, în dublul scop de a garanta exercitarea lor și de a asigura noua ordine democratică ;

— dificultăți economice, rezultînd din greaua moștenire lăsată de fascism și din acțiunea economică și financiară, uneori cu caracter de autentic sabotaj din partea marilor grupuri monopoliste care încearcă să contravină, să compromită și, dacă este posibil, să anuleze noul curs democratic al politicii portugheze ;

— dificultăți sociale, inevitabile în măsura în care continuă să se ceară oamenilor muncii să-și limiteze reclamațiile și să plătească prețul stabilității economice, în timp ce marele capital creează nepedepsit mari dificultăți economiei portugheze ;

— dificultăți în soluționarea problemei coloniale, derivînd din ezitările și tergiversările negocierilor, din exploziile de rasism, din rezistențele în recunoașterea noilor realități și a evoluției inevitabile și ireversibile spre lichidarea colonialismului.

Sarcinile pe care noul guvern provizoriu le are în fața sa sînt extraordinar de complexe. Nu este de așteptat, nici de cerut, să le poată rezolva în termen scurt. Partidul Comunist Portughez face un apel la clasa muncitoare, la masele de oameni ai muncii, la toate forțele democratice, la tineret, la întregul popor portughez pentru a înțelege complexitatea situației prezente, pentru a sprijini Mișcarea forțelor armate și noul guvern provizoriu, pentru a înlesni și participa activ la realizarea sarcinilor guvernului. Noul guvern provizoriu, bazat pe Mișcarea forțelor armate și pe forțele politice democratice, este în măsură să ducă mai departe cu succes programul Mișcării. Partidul Comunist Portughez subliniază că actualul guvern constituie o ocazie unică și istorică de a asigura instaurarea în Portugalia a unui regim democratic stabil, ales de poporul însuși. Cine combate sistematic guvernul provizoriu și Mișcarea forțelor armate servește interesele reacțiunii și fascismului. Partidul Comunist Portughez apără, firește, dreptul cetățenilor de a nu fi de acord cu măsuri guvernamentale și de a critica acte ale guvernului provizoriu, de a reclama și a protesta. Dar insistă asupra faptului că, în situația actuală, apărarea și consolidarea libertăților obținute, succesul luptei contra reacțiunii, continuarea politicii de democratizare cer din partea forțelor democratice și a maselor populare un sprijin activ, constant și creator față de noul guvern provizoriu și Mișcarea forțelor armate. Partidul Comunist Portughez cheamă clasa muncitoare, forțele democratice, masele populare să-și întărească unitatea și acțiunea în jurul noului guvern provizoriu, să facă tot ce este în puterea lor pentru a întări alianța maselor populare cu Mișcarea forțelor armate, ca o condiție esențială pentru cucerirea păcii și a unui regim democratic stabil, ales de poporul însuși".

Convorbiri franco-britanice. La întrevederea dintre președintele Franței, Valéry Giscard d'Estaing, și premierul britanic, Harold Wilson, aflat în vizită oficială la Paris, au fost abordate atît aspecte ale relațiilor bilaterale, cît și o serie de probleme internaționale. Un purtător de cuvînt al guvernului francez a anunțat, printre altele, că s-a ajuns la un acord privind construirea a 16 avioane supersonice de călători de tip „Concorde"

afrique asie

LAOS: DE LA RECONCILIERE LA PACE

PACEA s-a instalat în Laos. După ce generaţii de laoţieni nu au cunoscut decît suferinţele războiului, viaţa cotidiană se reorganizează în sensul păcii proaspăt instaurate. La Vientiane şi Luang Prabang, capitala regală, trupele Frontului Patriotic Laoţian (F.P.L.) s-au reîntors la viaţa citadină, după ce au petrecut zece ani în jungla munţilor. Puţin stînjeniţi şi veşnic în gardă, ei s-au încadrat rapid în agitaţia oraşelor şi au regăsit bonomia „colegilor" lor guvernamentali. Îmbrăcaţi cu aceeaşi brasardă roşie sau verde, patrulele mixte circulă calme pe străzi. Cele două armate au fraternizat imediat, unii soldaţi regăsindu-şi de partea cealaltă un frate sau văr. Căile de comunicaţie între oraşe, altădată controlate de forţele guvernamentale, au fost redate liberei circulaţii. Acum, se poate călători de la Vientiane la Luang Prabang.

Pentru a marca această redeschidere, delegaţii guvernamentale şi membrii corpului diplomatic s-au deplasat la Luang Prabang pe drumurile prăfuite şi accidentate pentru a sărbători primul Pi-May (noul an) de reconciliere. Pe marginea drumurilor se mai vedeau soldaţi fără ocupaţie, făcînd autostop pentru a-şi vizita tovarăşii din posturile învecinate. Vechile puncte strategice sînt în repaus, tunurile de 105 şi 155 sînt dezarmate, ţăranii recuperează obiectele părăsite de armată pentru a-şi fabrica recipiente, unelte sau arme de vînătoare.

La Luang Prabang, noul an a fost sărbătorit cu vechiul fast regăsit. După defilările tradiţionale, balul regelui a reunit, la palat, pe foştii inamici. Soldaţii F.P.L. s-au încadrat şi ei, încetul cu încetul, în sărbătoare. Respectînd obiceiul, au dansat, au băut „Mekong" (whisky local), au aruncat apă colorată, în semn de purificare. Un alt semn de pace: baza de la Long-Chen, la 250 km nord de Vientiane, aparţinînd C.I.A. şi armatei generalului Vang Pao, este acum deschisă publicului. Dacă, înainte, nu se putea intra decît înarmat cu o autorizaţie a ambasadorului S.U.A., acum se circulă liber, fără nici un control. Generalul Vang Pao ne-a primit personal, odată cu primii turişti. Făcînd onorurile bazei sale şi crescătorieimodel de pui, el a permis vederea şi fotografierea întregii baze. Pe străzile oraşului din apropierea bazei, soldaţii îşi fac cumpărăturile în micile magazine.

Rămîne de văzut dacă pacea va dura. Va trebui să se lupte pentru menţinerea ei, împotriva colonizării industriale, să se organizeze şi să se repartizeze ajutorul de care ţara încă nu poate să se dispenseze, să se combată inflaţia care a început să se facă simţită.

Laosul posedă resurse naturale importante. Mekongul şi afluenţii săi pot furniza electricitate în cantitate suficientă pentru acoperirea nevoilor, munţii ascund nichel, cupru, argint şi aur. S-a găsit, de asemenea, petrol.

Dacă independenţa şi pacea sa sînt respectate, dacă pacea va permite folosirea rapidă a resurselor naturale, implantarea unei infrastructuri industriale şi repartizarea echitabilă a resurselor între cetăţeni, Laosul va cunoaşte o eră durabilă de progres şi prosperitate.

Cristophe Naigeon

Rinascita
ROMA

SOCIALIŞTII BELGIENI ŞI FORMAREA NOULUI GUVERN

ÎN 18 LUNI, Belgia a schimbat de două ori guvernul, iar socialiştii, care, de şase ani, erau la putere şi conduceau ultimul cabinet, se află astăzi, în opoziţie. Acest lucru poate părea surprinzător, cu atît mai mult cu cît coaliţia bipartită, formată în 1968 de Partidul Creştin-Social şi Partidul Socialist Belgian, părea să fie sigură că va rămîne mult timp la putere. Alegerile din octombrie 1971 au permis acestei coaliţii să-şi păstreze o largă majoritate (128 din 212 locuri în Cameră). Guvernul bipartit, prezidat de trei ani de Gaston Eyskens (Partidul Creştin-Social), urma să rămînă în funcţie pentru rezolvarea problemelor curente, deoarece alegerile legislative au loc din patru în patru ani.

Lucrurile s-au desfăşurat, însă, altfel. După un an de la formarea acestui guvern, el şi-a prezentat demisia pentru a lăsa locul, în ianuarie 1973, unei coaliţii lărgite, în care intrau liberalii din Partidul Libertăţii şi al Progresului, şi care era condusă, de data aceasta, de un prim-ministru socialist, Edmond Leburton. Aceas-

Tel Aviv. Ideea dialogului cîştigă teren

„Problema palestiniană" care, după primul război arabo-israelian din 1948, nu figura aproape deloc în vocabularul politic al israelienilor, este, acum, împreună cu neliniştile economice interne, în centrul preocupărilor lor.

Pagini întregi sînt consacrate în ziare acestei probleme, televiziunea şi radioul îi acordă un larg spaţiu în dezbateri, adeseori publice, la care sînt invitaţi reprezentanţii tuturor curentelor politice. Nimeni nu mai poate spune azi, cum au făcut-o într-un trecut apropiat anumiţi lideri israelieni — „Palestinienii? — nu-i cunosc".

Guvernul condus de Rabin a înscris problema palestiniană pe ordinea de zi a uneia din viitoarele reuniuni „de reflectare", pe care a hotărît să le ţină săptămînal. Desigur că, în zilele următoare, cabinetul se va apleca asupra acestui dosar, în legătură cu care ministrul de externe, Yigal Allon, va fi, fără îndoială, întrebat în cursul întrevederilor de la Washington.

Aceasta marchează, oare, o cotitură în politica urmată pînă acum? Potrivit tezei oficiale israeliene, conflictul, care durează din 1948, opune Israelul statelor arabe. Palestinienii ca e, după alipirea Cisiordaniei la Transiordania în 1951, ar fi devenit, ca şi locuitorii malului oriental al Iordanului, iordanieni, ar fi incluşi într-un ansamblu ce ar depinde de autoritatea guvernului de la Amman.

Ansamblul statelor arabe consideră că palestinienii nu depind de autoritatea de la Amman, deoarece Organizaţia pentru Eliberarea Palestinei, prezidată de Yasser Arafat, este recunoscută drept singurul reprezentant al poporului palestinian. Numeroase state, diverse organisme internaţionale şi, mai recent, comisia Naţiunilor Unite pentru dreptul mării reunită la Caracas adoptă aceeaşi atitudine, ceea ce îi conferă O.E.P. o bază internaţională pe care Israelul nu o mai poate ignora. Chiar americanii admit că au luat contact — „la un nivel scăzut pînă acum", precizează ei — cu reprezentanţi palestinieni.

În opinia publică israeliană, ideea dialogului cu palestinienii îşi croieşte cu răbdare drum şi suscită un număr crescînd de păreri favorabile. Recent, a fost publicat un manifest în acest sens, unde, în mod surprinzător, figurau numele lui Shlomo Lahat şi Israel Peled, respectiv primarii Tel Avivului şi Ramat-Ganului, amîndoi aleşi în funcţii pe listele Likoud-ului. Totuşi, semnatarii acestui manifest nu sînt mai expliciţi decît celelalte grupări favorabile dialogului în definirea interlocutorului palestinian. Dar, este greu de întrevăzut cum va fi posibil să se găsească interlocutorul ideal în afara celor pe care statele arabe şi majoritatea palestinienilor îi consideră drept singurii reprezentanţi ai poporului palestinian.

Este destul de surprinzător că tocmai un membru al guvernului — şi care, pe deasupra, a fost omul de încredere al d-nei Golda Meir — a mers mai departe decît toţi cei ce doresc dialogul, declarînd la radio, la 12 iulie, că „dacă O.E.P. admite existenţa statului Israel, s-ar putea dialoga cu ea." Această declaraţie a generalului Yariv, fost consilier oficial al d-nei Meir şi acum ministru al informaţiilor în guvernul Rabin, a avut ecou în Israel, în numeroase capitale şi în sînul organizaţiilor palestiniene. Trei dintre acestea din urmă au anunţat imediat că resping categoric propunerile lui Yariv.

(După ziarul **„Le Monde"**)

Leo Tindemans a fost cel care a reuşit să formeze guvernul

tă lărgire a majorităţii guvernamentale se explică, în parte, prin importanţa căpătată în Belgia de acele probleme care se numesc „comunitare", adică de relaţiile dintre comunitatea de limbă franceză şi cea flamandă.

Crearea guvernului tripartit, prezidat de Edmond Leburton, apărea ca o modalitate de rezolvare a problemelor comunitare, prin aplicarea diferitelor măsuri de regionalizare.

Echipa guvernamentală nu a căpătat, însă, acea trăinicie care i-ar fi permis să dureze sau, mai simplu, să acţioneze în mod eficient. Ca în întreaga Europă occidentală, situaţia economică s-a degradat în Belgia în cursul ultimelor luni. Dacă activitatea industrială s-a menţinut la un nivel ridicat, numărul şomerilor totali a depăşit 100 000 de persoane în iarna trecută, cifră care nu a mai fost atinsă în ultimii şase ani. Creşterea impetuoasă a preţurilor a comportat în întreaga ţară, atît în regiunile flamande, cît şi în cele valone, o succesiune neîntreruptă de conflicte sociale, de greve importante, organizate de oamenii muncii pentru a-şi apăra puterea de cumpărare şi locul de muncă.

În faţa acestor dificultăţi, guvernul Leburton s-a limitat să încerce să frîneze daunele, deoarece, în marea majoritate a problemelor, divergenţe grave îi dezbinau pe membrii guvernului. Fiecare dintre partidele coaliţiei aştepta în mod ostentativ prilejul de a găsi un „punct de cădere", care să-i permită să se prezinte apoi în faţa corpului electoral în lumina cea mai favorabilă.

Partidul socialist a crezut că a găsit această ocazie în „afacerea Ibramco". Este vorba de o societate publică, constituită în vederea construirii unei rafinării de petrol în provincia Liège. Construirea acestei rafinării, susceptibilă de a servi drept bază dezvoltării industriei petrochimice, era cerută de mult timp de regiunea Liège, în mod dur afectată de şomaj. Primul ministru Leburton ţinea cu atît mai mult la acest proiect, cu cît el era unul dintre promotorii săi şi cu cît era vorba de o iniţiativă industrială publică fără precedent în Belgia. Tocmai din acest motiv, trusturile petroliere, care controlau toate rafinăriile instalate în Belgia, s-au dovedit a fi chiar de la început contrare unui proiect susceptibil să declanşeze concurenţa şi ele au găsit, bineînţeles, aliaţi printre miniştrii cei mai ataşaţi prerogativelor „liberei iniţiative".

Luni de zile, proiectul Ibramco a fost obiectul unor violente polemici între partidele guvernamentale şi, în cele din urmă, în faţa ostilităţii membrilor creştin-sociali şi liberali ai coaliţiei, proiectul a trebuit să fie abandonat : Edmond Leburton şi colegii săi socialişti şi-au prezentat imediat demisia. În faţa imposibilităţii de a găsi o formulă de repliere, Camerele au fost dizolvate şi alegătorii au fost convocaţi pentru data de 10 martie.

„Punctul de cădere" ales de socialişti părea, în mod evident, favorabil consolidării influenţei lor electorale. În momentul în care criza energetică a atras atenţia ţării asupra manevrelor societăţilor petroliere multinaţionale, Partidul socialist se prezenta ca promotorul unor iniţiative industriale publice menite să lovească în trusturile petroliere şi să asigure prioritatea intereselor colectivităţii. Alegerile de la 10 martie n-au răspuns însă speranţelor Partidului socialist, care a pierdut mai multe voturi şi locuri decît a cîştigat.

Aceste alegeri nu comportau modificări profunde în echilibrul general al forţelor politice ; creştin-socialii cîştigau cinci locuri, iar socialiştii pierdeau numai două şi liberalii unul singur. Posibilităţile unei formule guvernamentale nu erau, aşadar, schimbate în mod radical, cu excepţia faptului că era evident că noua coaliţie n-ar mai fi fost condusă de un socialist. Într-adevăr, un creştin-social flamand, deputatul de Anvers, Leo Tindemans, a fost cel care a obţinut sarcina de a forma guvernul. I-au trebuit opt săptămîni pentru a reuşi.

Tindemans a început prin a propune Partidului socialist şi liberalilor să participe, împreună cu creştin-socialii, la un nou guvern tripartit. Deoarece socialiştii au refuzat orice nouă colaborare cu liberalii, Tindemans a început tratative în vederea formării unui guvern bipartit. Întrucît tratativele s-au împotmolit după două săptămîni, Tindemans s-a adresat din nou liberalilor, care s-au grăbit să accepte propunerea de a forma un guvern bipartit P.S.C. — P.L.P.

Dar Tindemans nu ajunsese încă la capătul dificultăţilor sale, deoarece nu dispunea de o majoritate în Cameră. Aşadar, a fost obligat să solicite cel puţin neutralitatea benevolă a partidelor „comunitare", sugerîndu-le posibilitatea de a intra mai tîrziu şi ele în echipa condusă de el. Tratativele pe care le-a dus în acest sens au permis guvernului său minoritar să obţină o „mini-încredere" (100 voturi pentru, din 210 votanţi) datorită acţiunii partidelor regionaliste.

Interviu

Într-un interviu acordat ziarului algerian „El Moudjahid", la încheierea vizitei în Algeria şi a convorbirilor cu preşedintele Houari Boumediene, Yasser Arafat, preşedintele Comitetului Executiv al Organizaţiei pentru Eliberarea Palestinei (O.E.P.), a arătat că vizita „a avut loc într-un moment în care cauza palestiniană cunoaşte o nouă cotitură politică decisivă, atît din punct de vedere al relaţiilor arabe şi internaţionale, cît şi al acţiunilor militare". „Am avut cu preşedintele Boumediene — a adăugat el — convorbiri foarte importante, pe care le pot califica fructuoase, pentru că a existat o concordanţă a punctelor de vedere în ansamblul problemelor care au fost abordate".

În legătură cu „declaraţiile unor conducători israelieni privind eventualele negocieri între Israel şi O.E.P.", Arafat a arătat că „aceste declaraţii, făcute mai ales de Yariv şi cîţiva intelectuali israelieni, contrazic pe cele ale lui Y. Rabin". „Aceste declaraţii — a adăugat el — dovedesc un lucru sigur pentru noi : că poziţia revoluţiei palestiniene este hotărîtă, că ea a ajuns să impună existenţa poporului palestinian, a problemei palestiniene. Şi, dacă noi am ajuns la o situaţie atît de favorabilă, este graţie luptei aspre şi continue pe care o duc poporul palestinian şi fedainii". În acest context, Arafat a arătat că „sacrificiile revoluţiei palestiniene, în al zecilea an de existenţă, sînt evaluate la 37 000 de palestinieni morţi pe cîmpul de luptă sau răniţi, 17 000 aflaţi în temniţele israeliene, 19 000 locuinţe distruse pe malul occidental al Iordanului şi în sectorul Gaza".

Întrebat asupra problemelor pe care le va aborda în timpul apropiatei sale vizite la Moscova, Arafat, după ce a confirmat că va face vizita respectivă la invitaţia personală a lui Leonid Brejnev, a răspuns : „Noi putem spune că această vizită intervine în conjuncturi internaţionale, arabe şi palestiniene foarte importante, mai ales după întrevederea Nixon—Brejnev de la Moscova".

În sfîrşit, în legătură cu situaţia din Cipru, Arafat a spus : „Noi sîntem alături de preşedintele Makarios şi poporul cipriot. Lansăm un apel tuturor celor care sînt dornici de pace, pentru ca aceştia să-şi manifeste sprijinul şi solidaritatea lor faţă de poporul cipriot şi preşedintele său, Makarios".

(După **„El Moudjahid"**)

JENMINJIBAO

PEKIN

TINERETUL STUDIOS LUCREAZĂ LA SATE

PE LINIA directivei potrivit căreia „este foarte necesar pentru tinerii cu studii să meargă la ţară", oraşul Ciuciou (provincia Hunan, China centrală), un oraş industrial în dezvoltare, a trimis, în ultimii doi ani, peste 8 000 tineri cu studii, organizaţi în grupuri, pe pămînturile cultivate de comune, în pă-

durile și fermele de ceai din împrejurimi. Această acțiune de pionierat a fost salutată cu căldură de muncitori, țărani și tinerii cu studii.

În străduința de a sprijini agricultura, fiecare fabrică din Ciuciou a stabilit legături cu o anumită comună sau brigadă de producție. Pe măsură ce se dezvoltă industria, sporește numărul școlilor pentru copiii muncitorilor. Acestea reprezintă acum peste jumătate din numărul școlilor din oraș. Anumite fabrici au început în 1971 să trimită copii ai muncitorilor lor în comunele cu care au legături speciale.

Cea mai mare parte din cele 134 000 hectare de terenuri deluroase din împrejurimile orașului nu fuseseră amenajate pînă cînd a fost lansată o puternică mișcare de masă de a învăța de la Tagiai, model național pentru agricultură. Comunele rurale au înființat peste 400 ferme agricole, silvice și de cultivare a ceaiului în regiunile deluroase. Aceste ferme au nevoie de tineri cu studii.

Comitetul municipal din Ciuciou al Partidului Comunist Chinez a ajuns să-și dea seama că stabilirea la țară a tinerilor cu studii este o problemă de importanță deosebită pentru întregul partid și întregul popor. În funcție de condițiile locale și în conformitate cu dorința populației din oraș și de la țară, Comitetul municipal de partid a hotărît să stabilească la țară tineri cu studii, organizați în grupuri, în fermele comunelor și a întocmit un plan global de muncă.

Absolvenții școlilor medii din oraș lucrează acum în 276 ferme, conduse de comune sau brigăzi. Un plan de perspectivă pentru stabilirea la sate a tinerilor cu studii a fost elaborat pentru perioada 1974—1980.

Fabricile trimit cadre care să îndrume studiile, munca și viața tineretului. Cadrele iau parte la activitatea comitetelor de partid ale comunelor sau secțiilor de partid ale brigăzilor. Acestea se întorc regulat în fabrici pentru a informa asupra progreselor obținute de tinerii cu studii în cadrul celor trei mișcări revoluționare: lupta de clasă, lupta pentru producție și experimentul științific.

Tinerii consacră zilnic două ore pentru studii politice și de cultură generală. În unele ferme, în fiecare săptămînă se rezervă o jumătate de zi sau o zi întreagă pentru studii. Ei se consacră sporturilor și pregătirii militare. În timpul liber, ei prezintă spectacole.

Forță activă în transformarea agriculturii, tinerii cu studii, împreună cu țăranii localnici, au amenajat, începînd de anul trecut, 8 000 ha pămînt pentru plantarea pomilor fructiferi și pentru împăduriri, 21 000 ha pentru pepiniere de puieți și baze pentru cultivarea plantelor industriale. Anul trecut, în mai puțin de opt luni, au fost construite în total 957 camere noi care au fost puse la dispoziția tinerilor. Acum, 95 la sută dintre aceștia locuiesc în case noi. În ferme există săli de mese, băi și cluburi, iar unele imobile au lumină electrică și apă curentă. Tinerii cresc porci, pui, rațe și practică pescuitul, pentru a-și diversifica gospodăriile. Ei au, de asemenea, grădini de zarzavat și-și pot asigura prin resurse proprii hrana.

Serviciul medical este organizat de brigăzile de producție și se îngrijește de sănătatea tinerilor. Clinicile de pe lîngă fabrici ajută la formarea „medicilor desculți" (personal medical pregătit din rîndul țăranilor), iar unele ferme cultivă ele însele plante medicinale.

Tineretul acționează ca o verigă între oraș și sat. Cînd țăranii merg la oraș, ei vizitează fabricile și familiile acestor tineri.

Vara trecută, orașul a trimis la țară peste 20 000 de muncitori și cadre de conducere pentru a ajuta la recoltarea grîului și transplantarea orezului timpuriu. Au fost trimise grupuri pentru a ajuta sătenii la repararea mașinilor agricole și la pregătirea agrotehnicienilor.

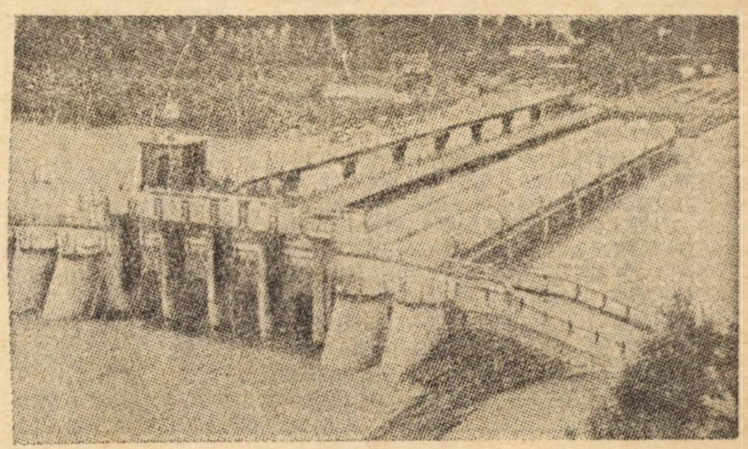

Instalații pentru irigații pe malul fluviului Haiho

PROFIL

JACQUES CHIRAC

primul ministru al Franței

Cel mai tînăr dintre membrii noului cabinet francez, primul ministru, s-a născut în 1932, la Paris. Fiu al directorului uzinelor „Potez" (aeronautică), mediul familial și vîrsta au amortizat întrucîtva pentru el zbuciumul și suferințele anilor de război: avea 7 ani la izbucnirea conflictului, 12 la eliberarea Parisului, 13 la victoria asupra fascismului.

Anii de după război au fost pentru tînărul Chirac anii ultimelor clase secundare și ai studenției la cursurile de vară ale Universității Harvard (S.U.A.). Înrolat apoi în armată, a luptat în Algeria ca locotenent. Rănit și demobilizat, a fost admis în 1957 la Școala Națională de Administrație (E.N.A.), una din așa-numitele „mari școli" franceze, celebre pentru strictețea programelor și a examenelor, celebre și datorită marelui număr dintre absolvenții lor care, în diferite domenii de activitate, au devenit personalități marcante ale vieții publice.

Pentru Jacques Chirac, cariera politică a început în 1962, cînd a intrat în grupul colaboratorilor direcți ai lui Georges Pompidou, pe atunci prim-ministru, care l-a însărcinat cu studierea dosarelor privind investițiile, amenajarea tehnico-economică a teritoriului, turismul. El reprezenta, împreună cu alți cîțiva absolvenți ai E.N.A., intrarea în arenă a unei noi generații, pe care „Le Monde" o definea, nu demult, „generația care, prima (de la proclamarea celei de-a V-a Republici — n.n.), nu avusese legătură directă cu generalul de Gaulle, ci cu omul pe care conducătorul «Franței libere» îl promovase în fruntea guvernului".

Ascensiunea lui Jacques Chirac în viața publică propriu-zisă s-a desfășurat în anii următori atît pe plan local, cît și pe plan național: în 1965, un mandat de consilier municipal al U.D.R. la Sainte-Féréole, în departamentul Corrèze; în 1967, mandatul de deputat în același departament. Este însă unul din puținii membri ai Adunării Naționale care, odată ales, nu a avut practic cînd să-și exercite prerogativele parlamentare, deoarece, cam din același moment, a primit succesive însărcinări guvernamentale. În 1967, a fost numit secretar de stat la problemele sociale, însărcinat în mod special cu chestiunea mîinii de lucru (în mai 1968, a făcut parte din echipa de lucru a premierului Pompidou în tratativele cu reprezentanții centralelor sindicale și elaborarea „acordurilor din strada Grenelle"). Reales deputat în Corrèze la scrutinul din 1968, a fost numit — în al patrulea cabinet Pompidou — secretar de stat la Ministerul Economiei și Finanțelor, funcție pe care avea s-o păstreze în guvernele Couve de Murville și Chaban-Delmas, pînă în ianuarie 1971, cînd a devenit ministru-delegat pentru relațiile cu Parlamentul.

Anii activității lui la Ministerul Economiei și Finanțelor au constituit, fără îndoială, momentul în care s-au strîns legăturile între tînărul secretar de stat, membru al U.D.R., și șeful departamentului, conducătorul grupării republicanilor independenți, Valéry Giscard d'Estaing, actualul președinte al Republicii. Fapt este că devenit, în luna martie a acestui an, ministru de interne — după activitatea sa ca ministru al agriculturii (1972—1974) — Jacques Chirac a jucat un rol de prim plan în pregătirea și desfășurarea recentelor alegeri prezidențiale.

Documentele Conferinței de la Geneva din 1954

V. Victor, Timișoara. Documentele esențiale asupra cărora participanții la Conferința de la Geneva în problema restabilirii păcii în Indochina au ajuns la un consens, la 21 iulie 1954, au fost :

— 3 acorduri de armistițiu privind încetarea ostilităților în Vietnam, Laos și Cambodgia, semnate de comandanții forțelor armate aflate în conflict în decursul primului război din Indochina ;

— o Declarație finală în 13 puncte.

Printre prevederile de natură militară și administrativă ale acordurilor se specifică : încetarea focului în Vietnam, Laos și Cambodgia ; retragerea progresivă și reciprocă a forțelor în zone de regrupare, stabilite de comun acord și delimitate, temporar, de o linie urmînd paralela 17 (linie militară de demarcație provizorie și neconstituind, sub nici o formă, o graniță politică sau teritorială) ; eliberarea tuturor prizonierilor de război și a internaților civili în termen de 30 de zile de la încetarea focului ; asumarea de către cele trei țări a obligației de a nu participa la nici un fel de alianțe militare și de a nu admite crearea de baze militare ale nici unui stat străin pe teritoriul lor.

În ce privește prevederile de natură politică ale acordurilor, ele se referă la reglementarea politică definitivă a situației din Vietnam prin unificarea pașnică și democratică a țării, precum și la reglementarea pașnică a problemelor Laosului și Cambodgiei. Această reglementare urma să aibă loc în urma unor alegeri generale libere ce ar fi trebuit să se desfășoare în cursul lunii iulie 1956 în Vietnam și al anului 1955 în Laos și Cambodgia.

„În ce privește Vietnamul — se stipulează în Declarația finală — reglementarea problemelor politice, realizată pe baza respectării principiilor independenței, unității și integrității teritoriale, trebuie să dea posibilitate poporului vietnamez să se bucure de libertățile fundamentale garantate de instituțiile democratice create ca urmare a alegerilor generale și prin vot secret. Pentru ca stabilirea păcii să înregistreze un progres suficient și pentru ca toate condițiile necesare să fie create spre a face posibilă exprimarea liberă a voinței naționale, alegerile generale se vor desfășura în cursul lunii iulie 1956, sub controlul unei comisii internaționale, alcătuită din reprezentanții statelor membre ale comisiei internaționale pentru supraveghere și control, prevăzută prin acordul pentru încetarea operațiunilor militare".

O. Manole, Tg. Mureș. 1. Președintele Nixon a prezentat, la 10 iulie, liderilor Congresului american un raport optimist cu privire la întrevederile pe care le-a avut la Bruxelles și la Moscova. Potrivit senatorului Hugh Scott, Nixon a descris negocierile sale cu Brejnev ca fiind „cele mai cordiale" pe care le-a avut de la începerea întîlnirilor lor la nivel înalt. Nixon a subliniat că întrevederile sale cu Brejnev s-au caracterizat prin „absența totală de animozitate și agresivitate". Henry Kissinger, care a asistat la întîlnirea cu liderii parlamentari, a vorbit despre întrevederile de la Bruxelles. Potrivit senatorului Scott, el a remarcat faptul că „relațiile S.U.A. cu Europa sînt în prezent cele mai bune din ultimii zece ani". Întîlnirea de la Casa Albă a fost dominată de sentimentul că trebuie evitată o escaladare a cursei rachetelor „MIRV", a declarat Scott. Nixon și-a exprimat speranța că se va ajunge cu sovieticii la un acord pe o durată de zece ani. Senatorul John Pastore (democrat din Rhode Island) a apreciat, la rîndul său, că „acordurile semnate la Moscova sînt mai degrabă minuscule, dar că, luate în ansamblu ele contribuie la a reduce și mai mult încordarea dintre cele două țări. Senatorul Scott a afirmat, în încheiere, că președintele Nixon a declarat că este încurajat de faptul că negocierile cu Uniunea Sovietică vor continua pentru încheierea unui acord de limitare a armamentelor nucleare strategice.

2. La numai o săptămînă de la semnarea de către S.U.A. și U.R.S.S. a acordului de limitare a experiențelor nucleare, Statele Unite au efectuat o explozie nucleară subterană la 10 iulie, la ora 16,00 GMT, pe poligonul lor de experiențe din Nevada.

Mihai S. Mateescu, Focșani. În nr. 26 și 27, în cadrul acestei rubrici, am răspuns altor scrisori asemănătoare : este vorba de o neînțelegere din partea organelor locale P.T.T. Vă sugerăm să vă adresați din nou acestora. Între timp, am trimis scrisoarea dv. Direcției expedierii presei.

Florianda Varlam, Poiana Cîmpina, jud. Prahova. Vă mulțumim pentru scrisoarea trimisă.

Sorina-Alina Tunețu, Sebeș-Alba. Am scris despre moartea președintelui Juan Peron în nr. 28, 29 și 30. Vom publica, curînd, datele biografice solicitate ale noului președinte argentinian.

Dumitru Teodorescu, Aleea Calatis, nr. 3, Bloc A 14, scara B, ap. 36, micro 6, Drumul Taberei, București, sector 7, vinde colecția revistei „Lumea" de la apariție pînă astăzi.

Mircea Dumitru, Brașov. Pentru datele solicitate vă sugerăm să vă adresați institutului respectiv. În ceea ce privește senatorul Kennedy, răspunsul din nr. 30 și 31 și din numerele următoare ale revistei sperăm să fie mulțumitor.

Mihai Nueleanu, com. Aninoasa, jud. Gorj. Vă sugerăm consultarea articolului despre Portugalia publicat în nr. 30 al revistei.

Ion Mihăilă, București. Vă mulțumim pentru sesizare. Într-adevăr, în nr. 29, la pag. 13 trebuie citit 361 000 000 kmp în loc de 31 000 000 kmp.

Skekely Imre, Hunedoara. 1. În timpul vizitei efectuate în R.F. Germania, președintele Tito nu a asistat la vreun meci de fotbal al recent încheiatului campionat mondial. Premierul britanic Harold Wilson a asistat la un meci al Scoției, după cum am mai anunțat în cadrul rubricii „1000 + 1". **În fotografiile** alăturate : secretarul de stat american Henry Kissinger în timpul meciului dintre Polonia și Brazilia ; prințul și prințesa de Monaco asistînd la finală.

2. Franz Josef II, prințul domnitor din Liechtenstein s-a născut în 1906 și a urmat la conducere unchiului său Franz Josef, în 1938. S-a căsătorit în 1943. Are cinci copii.

3. Nu dispunem de celelalte informații solicitate.

POSTA REDACTIEI

Familia Kennedy (II)

Sergiu Tofan, Galaţi ; Aura Dinescu, Braşov; Nicolae Stoica, Tecuci ; Viorica Neagoe, Adriana Mironescu, Bucureşti ; Ilie Călugăru, Bistriţa; Sorina-Alina Tunetu, Sebeş-Alba; Vasile Nicoară, Bucureşti. Jackie Kennedy a fost nora preferată a doamnei Rose Kennedy. În memoriile publicate anul acesta îi consacră 14 pagini. „Am simţit cu toţii, cred, că, după o perioadă adecvată de doliu şi după timpul ce-i era necesar pentru a-şi reface gîndurile, în aşa fel încît să poată participa din nou pe deplin la viaţă, Jackie avea să se recăsătorească. Femeia, nu mai puţin decît bărbatul, nu este menită să trăiască singură ; şi, în mod cert, nu Jackie, care era încă atît de tînără, care avea un suflet atît de sensibil şi de cald. Trebuiau avuţi în vedere, de asemenea, Caroline şi John-jr. Nu putea nimeni lua locul lui Jack, dar apariţia unui bărbat în viaţa lor ar fi fost un lucru bun". La vestea recăsătoriei cu Aristoteles Onassis, doamna Rose Kennedy a fost mai întîi „surprinsă, uluită, apoi perplexă". „Am hotărît, însă, să-mi las deoparte îndoielile şi să-i acord lui Jackie întreg sprijinul de care eram capabilă, lunile şi anii viitori urmînd a fi pentru ea, prin forţa lucrurilor, o perioadă de încercări".

Credem că, pentru a înţelege mai bine cum s-a ajuns la acest moment, a urmări un alt punct de vedere şi a da curs, totodată, unor multiple solicitări ale cititorilor noştri, este nimerit să reproducem **cîteva fragmente despre viaţa lui Jacqueline dintr-un articol publicat de Anne Capelle în revista „Historia".**

„Toată lumea a vorbit de ea — scrie Anne Capelle — i-a descris surîsul prea larg, mersul melancolic, ochii depărtaţi care se deschid prea mult atît în faţa triumfului, cît şi în faţa nenorocirii.

Jacqueline împreună cu sora ei Lee la primul lor bal, la Clam Bake Club din Newport

Pentru a înţelege mai bine, e nimerit să ne păstrăm aproape de cîteva fapte, date, atitudini, decizii care jalonează această viaţă, începută la 28 iulie 1929. Tatăl său, John Bouvier, este descendentul unui strămoş francez, Michel Bouvier, venit să se instaleze la Philadelphia, la începutul secolului al XIX-lea. Pentru moment, e un om bogat, căruia la Wall Street i se spune «Black Jack», «Şeicul» sau «Orhideea neagră». Îşi iubeşte cu siguranţă cele două fiice, Lee şi Jacqueline, dar nu îşi aminteşte de existenţa lor decît din cînd în cînd. Jacqueline îşi adoră tatăl, care, ruinat, nu va putea nici măcar să asiste la căsătoria ei, din lipsa unui costum prezentabil.

Janet Auschincloss, mama sa recăsătorită, e fermecătoare, superficială, calculată. Aşa cum fiica o va face mai tîrziu, nu se căsătoreşte decît cu oameni importanţi şi bogaţi. De două ori, însă, suferă acelaşi eşec : soţii ei pierd enorm de mulţi bani după căsătoria lor cu ea.

Cele două fiice, Lee şi Jackie Bouvier, au fost puternic traumatizate de suişurile şi coborîşurile şanselor familiare. De aici, mai cu seamă la

Jacqueline, tînără reporter-fotograf, calitate în care l-a cunoscut pe viitorul ei soţ, John Fitzgerald

Jacqueline, o voinţă şi o ambiţie neobosite : să fie prima, oriunde, oricînd.

Dar era numai ambiţioasă această tînără strălucitoare, ale cărei defecte erau reparate de o calitate pe care foarte rar o au femeile : simţul umorului ? Un umor care, exersîndu-se pe seama altora, i-a adus mai tîrziu cîţiva duşmani de moarte. Frumuseţii, eleganţei, dinamismului i se adăugau, desigur, calităţi mai subtile şi mai profunde care l-au făcut pe John Fitzgerald Kennedy (34 ani) să o ceară în căsătorie. Iar viitorul al 35-lea preşedinte american era contrariul unui om uşuratic, nereflexiv.

„Mă întrebam — spunea despre John sora sa Jean — dacă se va interesa vreodată destul de vreo persoană străină de familia noastră, pentru a se căsători". După ce o întîlneşte pe Jackie, însă, John se decide

După o lungă reflexie, John Fitzgerald se hotărăşte să se căsătorească cu tînăra ziaristă care îl intervievase cu un an mai înainte. Adevărul este că aceste două fiinţe sînt din acelaşi aluat, făcute pentru a se sprijini după loviturile dure, să se completeze, să fie fideli, asociaţi în ziua în care pasiunea se va fi stins. Şi, apoi, John Fitzgerald a înţeles că Jacqueline Bouvier va fi prima — şi singura — care să îndrăznească să pună sub semnul întrebării atotputernicia indiscutabilă a teribilului său tată, ale cărui hotărîri n-au fost niciodată comentate.

Se va spune, de aceea, că, chiar tînără căsătorită, Jackie a refuzat să se lase zdrobită de «clan», neacceptînd nici un dictat al bătrînului stăpîn de la Hyannis Port. Un mic detaliu e semnificativ pentru această surprinzătoare independenţă. Sportul, practicat cu violenţă, era baza educaţiei băieţilor familiei Kennedy şi chiar a fetelor, în scopul de a li se întipări îndurarea oricărei încercări şi un curaj fizic fără fisuri. Partidele de baseball şi fotbal (american), mai ales, erau numeroase şi de o brutalitate puţin obişnuită. Tînăra doamnă Kennedy, care nu iubea decît echitaţia şi nataţia, cedă, la început, modei familiei. Numai pînă în ziua în care, în focul partidei, şi-a frînt glezna. De atunci, a refuzat întotdeauna să mai participe la aceste lupte în jurul unui balon... Patriarhul, surprins de acest act de independenţă, a strigat la început, a rîs de ea apoi şi, în cele din urmă, a admis nesupunerea nurorii sale.

Pentru a se afirma total, Jackie urma să mai aştepte cîţiva ani. Pentru moment, adică în acest an, 1953, devine soţia tînărului senator de Massachusetts, ales în 1952. Apoi, începe să-şi introducă soţul într-un univers pe care acesta îl disprefuia : lumea artei. Îl poartă prin expoziţii, îi vorbeşte de literatură, îi prezintă prieteni care nu sînt nici bogaţi, nici puternici, dar dotaţi şi plini de pasiune. Surîsul lui Jackie îi dă curaj lui John Fitzgerald care, în 1954, suferă o complicată operaţie. Jacqueline nu are decît 23 de ani, dar se arată energică, eficace, răbdătoare, îndrăzneaţă, sfătuindu-l pentru operaţia de care ceilalţi membri ai familiei se temeau. Îşi pierde primul copil, dar nu dispera. Acelaşi curaj îl va arăta în momentele cele mai tragice ale vieţii sale, la Dallas, la anunţul morţii lui Bob, cînd valuri de calomnii se abat asupra ei, cînd i se reproşează totul — frumuseţe, eleganţă, relaţii prieteneşti, recăsătoria... Nu-i deci, o întîmplare că John Fitzgerald i-a dedicat cartea sa «Profiles in courage».

După 1960, au urmat trei ani de glorie, de strălucire, de bucurii amestecate cu anxietăţi, ani în care onorurile şi exigenţele unei situaţii ieşite din comun dau mai multe nelinişti decît satisfacţii. Jacqueline Kennedy a influenţat vreodată politica soţului ei ? S-a spus deja, o repetăm : politica o plictisea, e probabil că Jack să fi luat toate hotărîrile fără să o consulte. Este sigur, însă, că în timpul perioadei în care cei doi Kennedy au fost stăpîni la Casa Albă, s-au schimbat raporturile puterii cu literatura, artele plastice, muzica.

(Va urma)

O.R.T.F. (II)

Vasile Popa, Bucureşti. Continuăm publicarea cîtorva din dezvăluirile „raportului Chinaud". Comisia de anchetă a dezvăluit o altă costisitoare neregulă — emisiunile rămase în rafturi şi neutilizate niciodată. La O.R.T.F., acestea se numesc „stocuri de emisiuni nedifuzate", într-un limbaj evident eufemistic. Or, constată Comisia, valoarea acestor stocuri a sporit cu 78 la sută în doi ani. Emisiunile din stocuri au fost imobilizate din raţiuni diverse : fie cumpărarea drepturilor de difuzare n-a fost reglementată, fie (cel mai adesea) emisiunile n-au fost terminate. Astfel, la „Ducesa de Avila" se lucrează în continuare de cîţiva ani ; „Antigona" se află în inventar din 1970 ; „Soarele din Palicorna" şi „Concursul de împrejurări" sînt din 1971 „în pană" ; „Cadeţii din Saumur" e o emisiune blocată datorită unui litigiu juridic. Comisia a mai descoperit că, în afara emisiunilor „de stoc" sau aflate în curs de finisare, există şi o altă categorie de emisiuni-rebut. În martie 1972, trei emisiuni care costaseră peste 300 000 franci au fost scoase din circuit ; în decembrie 1972 — şase emisiuni (dintre care una costase peste un milion de franci) ; în martie 1973 — patru emisiuni, valorînd între 260 000 şi 410 000 franci. Membrii Comisiei au vrut să urmărească unele din aceste emisiuni-rebut şi au fost din nou surprinşi. „Moartea lui Socrate", spre exemplu, coproducţie realizată în regia cunoscutului Rossellini, condamnată de direcţia canalului 3 sub motiv că „subiectul era tratat într-un mod greu accesibil publicului", a fost considerată de Comisie o foarte bună realizare, care avea însă un handicap : dublare anostă, fără viaţă.

Au fost descoperite nereguli şi în activităţile imobiliare ale O.R.T.F. care ocupă, în Franţa, 642 000 mp. de localuri, dintre care 306 000 în regiunea pariziană şi care a vrut să-şi regrupeze serviciile în cîteva mari ansambluri funcţionale. În acest scop, s-a plănuit construirea unui turn, în care să fie reunite cele trei canale de televiziune, a fost semnat un acord cu Societatea de amenajări a frontului Senei. Costul operaţiei : 410 milioane franci. Proiectul a fost, însă, abandonat din raţiuni de economie, societatea de construcţii a protestat şi a cerut mari despăgubiri.

Sevastiţa Crişan, Tecuci. În nr. 50, 51, 52 din 1971 şi 4, 28 şi 49 din 1972 am scris pe larg despre problema care vă interesează.

Iosif Şuth, Cluj. 1. Japonia este membră a O.N.U.

2. Despre baza Guantanamo din Cuba, vă sugerăm consultarea nr. 4 din acest an.

3. Între Japonia şi U.R.S.S. nu s-a încheiat încă un tratat de pace.

Vasile Ionescu, Bucureşti. Cunoscutul scriitor suedez Pär Lagerkvist (în **fotografie**), care a încetat din viaţă la 11 iulie a.c., era în vîrstă de 83 de ani. În anul 1951, i s-a acordat Premiul Nobel pentru literatură. Opera lui, vastă, a

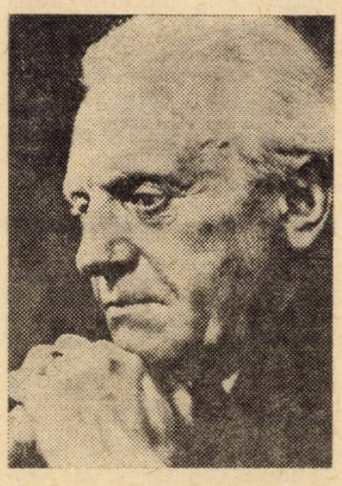

fost tradusă în numeroase limbi ale lumii, inclusiv în româneşte. Ultima traducere din opera sa a fost publicată în editura Univers, în anul 1969, în colecţia „Meridiane" (volum numit „Povestiri amare" şi cuprinzînd trei scurte romane).

Niculae I. Bîlciu, Mangalia, jud. Constanţa. Din lucrarea „România socialistă — factor activ al vieţii internaţionale contemporane", de George G. Potra, apărută în Editura Politică — 1973 (p. 114-115) puteţi afla numele a 110 state cu care ţara noastră întreţine relaţii diplomatice şi consulare. După apariţia lucrării, România a mai stabilit relaţii diplomatice cu următoarele state : în 1973 cu Taïlanda (iunie) ; Guyana (iunie) ; Honduras (iulie) ; Guineea-Bissau (septembrie) ; în 1974 : Libia (februarie) ; Oman (mai) ; Portugalia (mai) ; Mauritius (iunie).

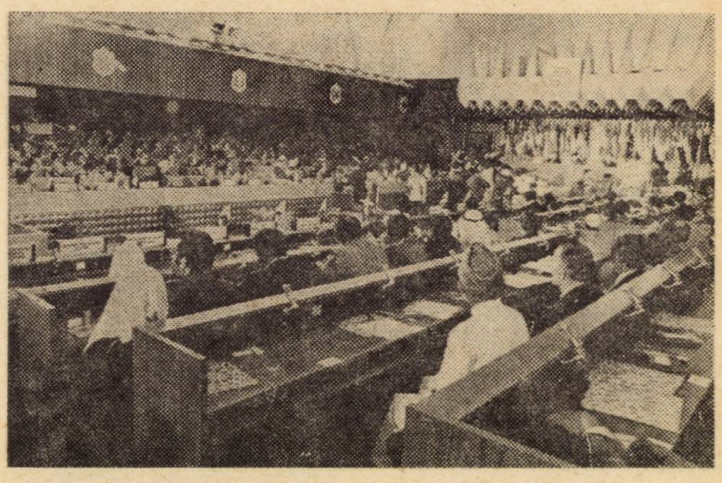

Nicu Dincă, Piteşti. 1. Planul de control al operaţiilor companiilor petroliere în platoul continental britanic din Marea Nordului a fost prezentat de guvernul laburist la 11 iunie, într-o „Carte albă". Nu este vorba de naţionalizare, ci de o participare majoritară a statului în acţiunile companiilor petroliere şi de o creştere a impozitelor asupra beneficiilor acestor companii. Diferite participări ale statului vor fi girate de o societate naţională numită Brittish National Oil Corporation, creată special în acest scop, societate care îşi va putea extinde activităţile la rafinare şi distribuire a carburantului şi care va fi instalată în Scoţia. Profiturile prevăzute pentru anul 1980 ale companiilor care operează în Marea Nordului sînt estimate la 4 miliarde lire.

2. Conferinţa miniştrilor de externe din ţările islamice care s-a desfăşurat, recent, la Kuala Lumpur (şi de la a cărei deschidere vă oferim o **imagine**) a fost a cincea de acest gen.

Gh. Negrea, Tulcea. 1. Australia a recunoscut guvernul Guineei-Bissau drept guvernul de facto al acestei ţări. Victor Maria, ministrul de externe al Guineei-Bissau, luînd cuvîntul la Kuala Lumpur, unde a avut loc conferinţa miniştrilor de externe din statele islamice, a afirmat că Guineea-Bissau salută pasul întreprins de Australia şi de guvernul său laburist. Ministrul de externe şi-a exprimat, de asemenea, speranţa că Australia va lărgi ajutorul material şi financiar pentru ţara sa.

2. În cadrul acestei rubrici (nr. 29) am scris despre preluarea funcţiei de preşedinte al R.F. Germania de către Walter Scheel. **În fotografia** alăturată : strîngere de mînă între Gustav Heinemann şi Walter Scheel la predarea şi, respectiv, preluarea funcţiei de preşedinte.

POSTA REDACTIEI

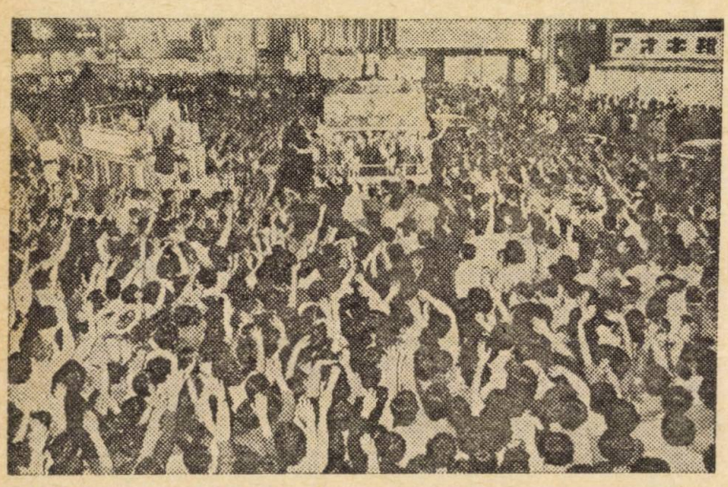

N. Georgescu, Craiova. La alegerile parțiale pentru Camera Consilierilor, desfășurate la 7 iulie, Partidul Comunist din Japonia a obținut cel mai mare spor de mandate și dispune astăzi de 20 locuri în Camera Consilierilor. În **fotografia** alăturată : aspect din timpul campaniei electorale.

Garda națională cipriotă

I. Gheorghiu, Constanța. Forțele armate din Cipru (Garda națională) numără aproximativ 12 000 militari sub conducerea a 650 ofițeri greci avînd drept comandant pe generalul grec G. Denissis.

Garda națională a fost creată în 1963 de generalul Grivas, din inițiativa arhiepiscopului Makarios. Era vorba, la acea vreme, de a grupa diversele formațiuni armate, răspîndite în întreaga insulă în perioada luptei cipriote împotriva ocupației britanice (1955-1959). În ianuarie 1968, după negocierile greco-turce ce au urmat conflictului izbucnit în noiembrie 1967, guvernul de la Atena a retras forțele grecești, lăsînd în Cipru doar aproximativ 1 000 de ofițeri însărcinați cu instruirea soldaților ciprioți.

În momentul loviturii de stat din 15 iulie, comandantul Gărzii naționale cipriote, generalul Denissis, se afla la Atena pentru a discuta cererea președintelui Makarios ca Grecia să-și retragă 600 de ofițeri din Gardă.

Aurel Iliescu, București. 1. În articolele despre Portugalia, pe care revista noastră le-a publicat începînd cu 25 aprilie, a fost tratată și problema coloniilor. Vă sugerăm consultarea acestor articole.

2. Nu se poate afirma nimic în legătură cu viitoarele alegeri din Marea Britanie care, deocamdată, nici n-au fost anunțate. Vom trata această problemă la vremea cuvenită.

Mihail Teodosiu, Bacău. Potrivit ultimelor date disponibile care asigură comparabilitatea — estimațiile Băncii Mondiale („Atlasul" pe anul 1973) — primele 20 de țări în ordinea produsului național brut anual pe locuitor (în prețuri curente) erau, în 1971, următoarele : S.U.A. (5160 dolari) ; Suedia (4240) ; Canada (4140) ; Kuweit (3860) ; Elveția (3640) ; Danemarca (3430) ; Franța (3360) ; R.F.G. (3210) ; Emiratele Arabe Unite (3150) ; Norvegia (3130) ; Belgia (2960) ; Australia (2870) ; Olanda (2620) ; Finlanda (2550) ; Noua Zeelandă (2470) ; Marea Britanie (2430) ; Austria (2200) ; R.D.G. (2190) ; Israel (2190) ; Japonia (2130). Menționăm că produsul național brut pe locuitor este doar unul din indicatorii care caracterizează nivelul de dezvoltare economică a unei țări. Numai prin el însuși, acest indicator nu exprimă totul, fiind necesară aprecierea lui în strînsă legătură cu o serie de alți indicatori, cum sînt nivelul producției industriale pe locuitor, structura pe ramuri a economiei naționale, participarea industriei și agriculturii la formarea venitului național, structura pe ramuri a populației ocupate, nivelul productivității muncii sociale etc.

Dinu Stamatescu, Constanța. Se consideră, într-adevăr, că Sahara dispune de mari rezerve de apă freatică. Astfel, în 1966, geologii americani erau de părere că aceste rezerve se ridică la 15 000 km³, în timp ce, recent, un grup de cercetători ai U.N.E.S.C.O. au descoperit, în cursul unor prospecțiuni în Algeria și Tunisia, un strat de apă de 60 000 km³. Se estimează, de asemenea, rezervele din bazinul Ciadului la 3 500 km³, cele din Niger la 2 000 km³, iar cele din Senegal la 196 700 de km³ (aproximativ două treimi din teritoriul țării). Rudolf Fromm scrie în buletinul „Actualități vest-germane" că mai mulți savanți din R.F. Germania au infirmat o ipoteză acreditată în unele cercuri — anume că apa freatică a Saharei nu s-ar putea regenera, rezervele datorîndu-se exclusiv perioadelor de umiditate din erele geologice îndepărtate. Analizele efectuate în laboratoarele din Hanovra au arătat că la formarea rezervelor de apă au contribuit și precipitațiile din cursul a 140 000 de ani și că lanțurile muntoase de la marginea deșertului alimentează, de asemenea, rezervele subterane. Dificultatea principală în utilizarea acestor pînze de apă e marea concentrație de sare care împiedică dezvoltarea agriculturii. Totuși, aproximativ a treia parte din aceste rezerve de apă poate fi utilizată pentru transformarea unor zone nisipoase.

Petre Popa, Iași. Într-adevăr, la 2 iulie s-a aflat la Washington că, pentru prima oară după două luni, vase de război americane navighează în Oceanul Indian. Crucișătorul „Chicago" (echipat cu rachete), două distrugătoare și o navă de aprovizionare au trecut la 30 iunie strîmtoarea Malacca. Această prezență navală americană în Oceanul Indian riscă să provoace proteste din partea mai multor țări riverane ; deplasările celor patru nave nu au fost anunțate oficial. Întrebat, Pentagonul a răspuns că este vorba de o manevră de rutină.

R. Marinescu, Cluj. 1. Michel Abou Jaoude, redactorul șef al ziarului „An Nahar", a declarat la 8 iulie la televiziunea libaneză că răpirea căreia i-a căzut victimă a fost „o operațiune cu caracter politic". El a afirmat că îi este imposibil să precizeze naționalitatea răpitorilor săi. Abou Jaoude a fost răpit, în seara zilei de 3 iulie, de către trei persoane înarmate, pe una din străzile cele mai circulate ale Beirutului, în timp ce se întorcea acasă însoțit de un confrate.

2. Bundestagul a respins, la 10 iulie, cu o majoritate de 262 de voturi, obiecția Bundesratului împotriva tratatului de normalizare a relațiilor cu Cehoslovacia. 167 de deputați au sprijinit obiecția Bundesratului. Astfel, în urma acestui vot din Bundestag, tratatul a fost aprobat și poate intra în vigoare.

Prof. Gh. I. Căpitan, Arad ne trimite o scrisoare din care reproducem următorul fragment : „În legătură cu răspunsul despre Statuia Libertății apărut în nr. 19 al revistei, consider interesantă și emoționantă următoarea remarcă a lui V. Firoiu, din cartea «Convorbiri cu Henri Coandă», referitoare la celebrul monument. «Un detaliu necunoscut de mulți din generațiile de azi : chipul Statuii Libertății este chipul mamei lui Eiffel, donatorul statuii care i-a cerut sculptorului să imortalizeze figura mamei sale, într-un măreț, dar mut omagiu menit să dăinuie în veșnicie». Deci, la realizarea Statuii Libertății și-a adus contribuția, pe lîngă sculptorul Frédéric Auguste Bartholdi, și inginerul Gustave Eiffel. Un alt chip de neuitat pe lîngă care trec mii de oameni fără să știe cine l-a inspirat pe sculptor este un cap de Christ din biserica aflată în localitatea Migné-Auxance din Franța. Sculptorul e renumitul savant român Henri Coandă și a fost inspirat de unicul său copil, pe care l-a pierdut de mic".

În legătură cu centrul O.N.U. din București, veți găsi un răspuns în cadrul acestei rubrici din nr. 29.

LUMEA

Redactor-șef
Ion Cârje

Redacția și administrația : București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.10. Internațional 18.50.81. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. Abonamentele pentru străinătate : prin întreprinderea „ROMPRESFILATELIA" — serv. Import-Export Presă — București, Calea Griviței nr. 64–66, P.O.B. — 2001, telex 011631.

C.P.C.S.

Fabrica de piele, marochinărie şi încălţăminte

13 DECEMBRIE

SIBIU tel. 23. 595, telex: 12. 748

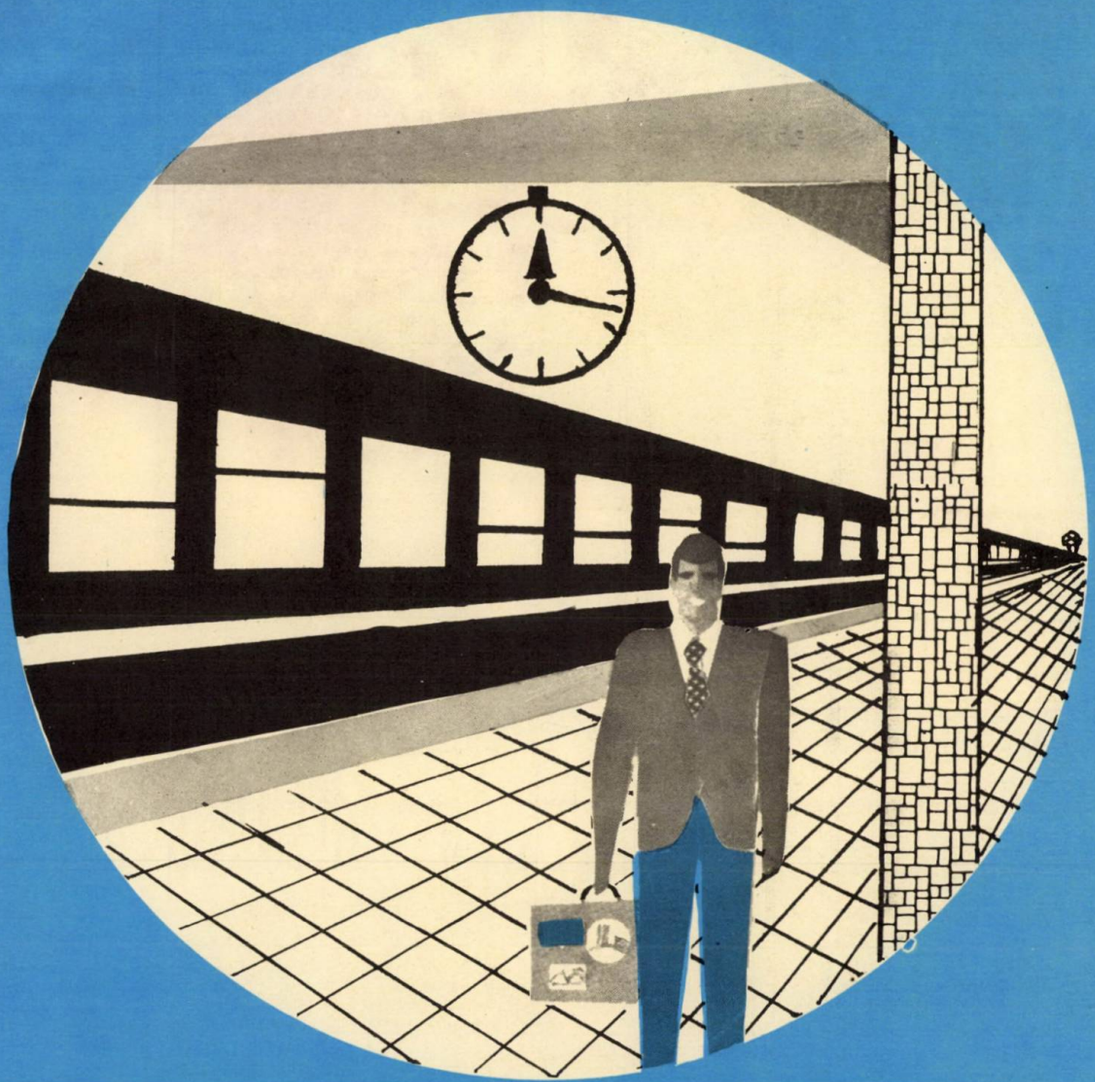

produce o gamă foarte largă de articole de marochinărie de calitate superioară, mult apreciate pe piaţa internă şi externă: serviete, mape, truse diplomatice, truse cosmetice, valize, genţi de voiaj, sacoşe, poşete, cordoane, portvizite, portmonede, portacte şi alte articole din piele cît şi din înlocuitori de piele

Sîntem în plin sezon de vacanță!

Lei 2

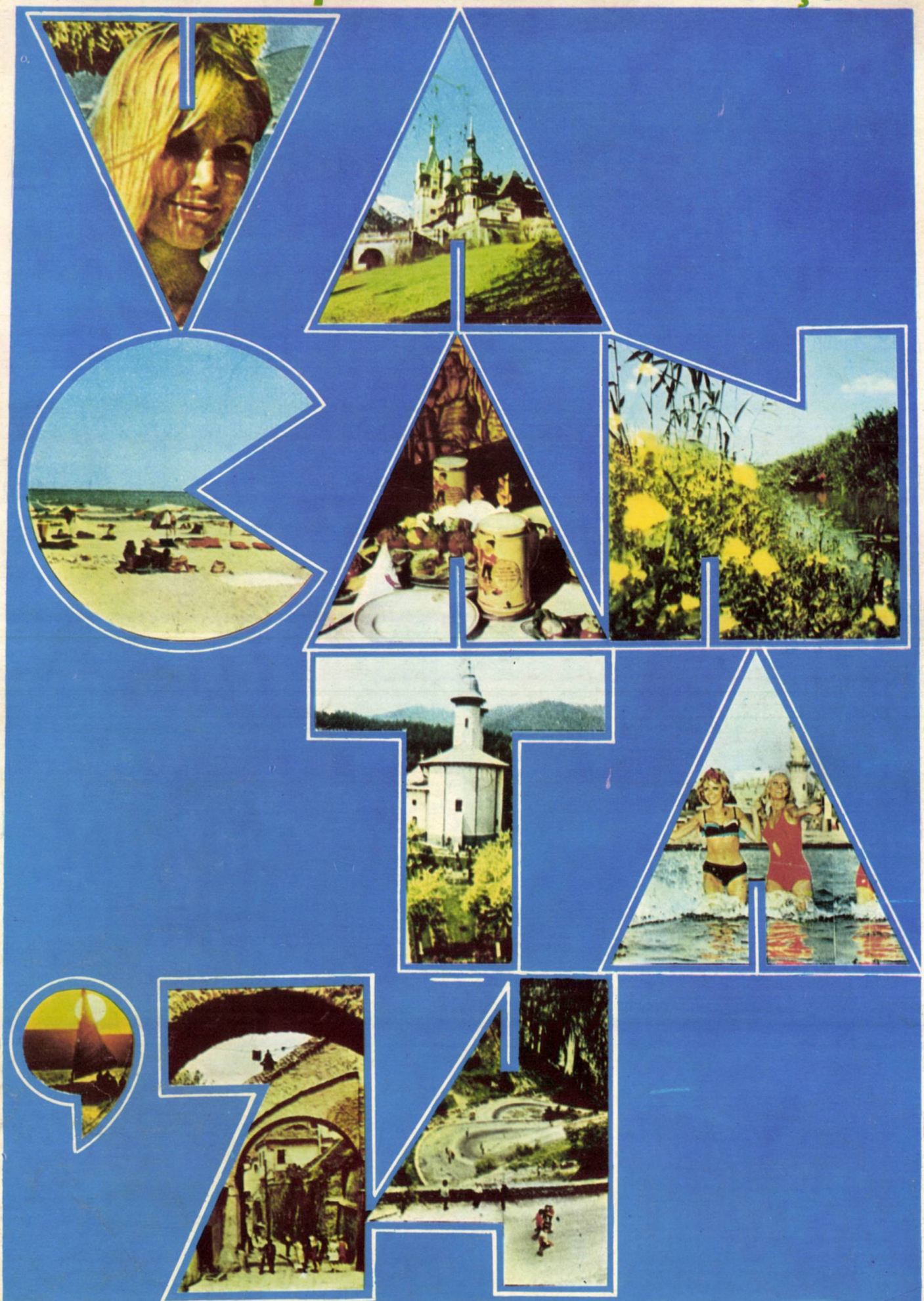

RECOM

Pentru excursia pe care intenționați s-o faceți la munte sau la mare, vă recomandăm cîteva obiecte utile : corturi pentru două, trei sau patru persoane, saltele și bărci pneumatice, mobilier pentru camping: scaune, mese și paturi pliante, aragazul „Turist" și articole de plajă: mingi pneumatice, colaci și perne pneumatice ș.a.

Nr. 32 1 august 1974

LUMEA

SĂPTĂMÎNAL DE POLITICĂ EXTERNĂ

ANCHETĂ INTERNAȚIONALĂ

ROMÂNIA ÎN CONȘTIINȚA LUMII

Conferința general – europeană la încheierea unei noi etape

AUGUST 1944 ÎNCEPUT DE ISTORIE NOUĂ

Evoluția situației din Cipru

Corespondențe speciale: ATENA • TOKIO • DAMASC

UN DAR AL PETROLULUI

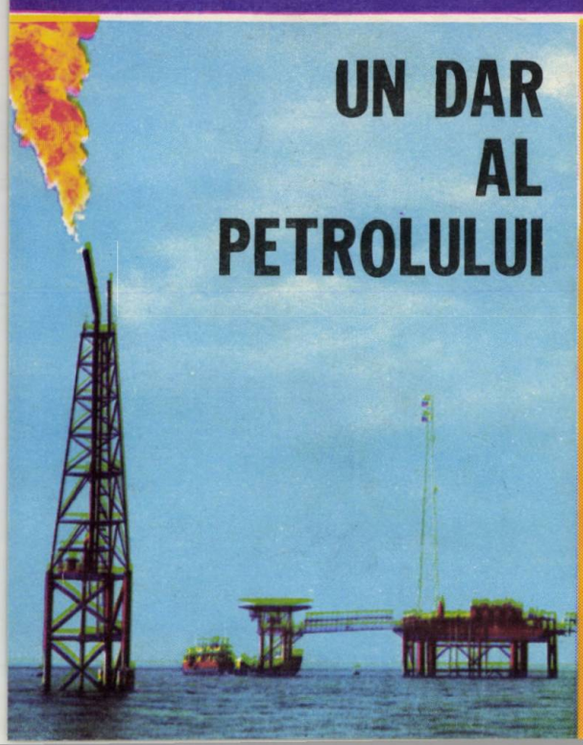

reportaj pe glob

PRAGA

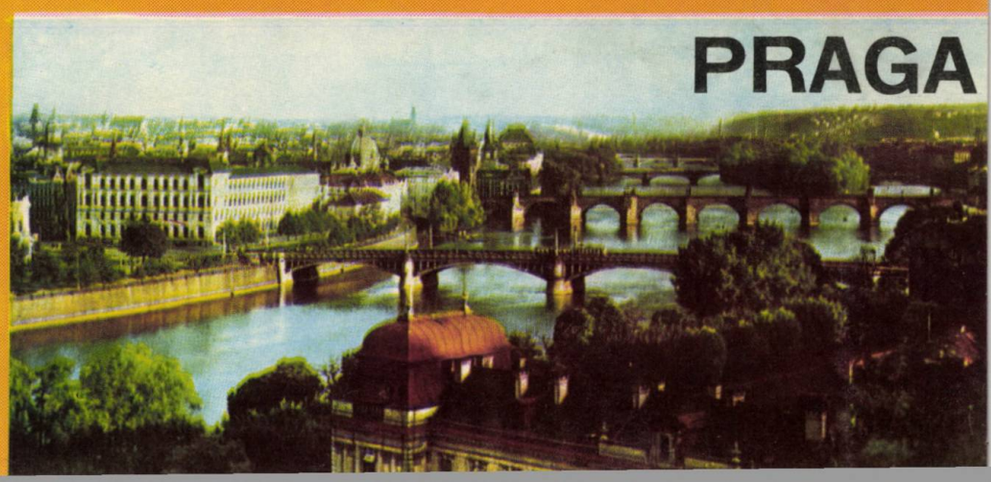

PRIMIRI LA TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU

Primirea tovarășului Piotr Jaroszewicz, membru al Biroului Politic al C.C. al P.M.U.P., președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Polone

Primirea de către președintele Nicolae Ceaușescu și tovarășa Elena Ceaușescu a unui grup de peste 300 de elevi și studenți americani care vizitează România în cadrul programului „Ambasadorii prieteniei"

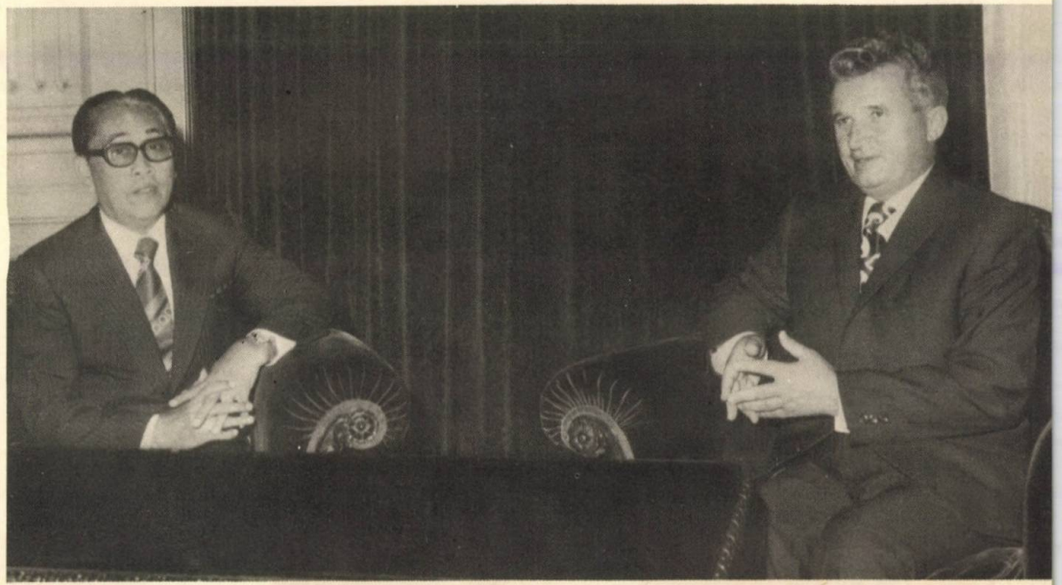

Primirea vicepreședintelui Parlamentului indonezian, președintele general al Partidului Democrat Indonezian, Mohammad Isnaeni

PROGRAMUL PARTIDULUI — PROGRAMUL ȚĂRII

Luni 29 iulie: în încheierea dezbaterilor Plenarei comune a C.C. al P.C.R. și Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale a României, a luat cuvîntul tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român

Sînt momente în care conștiința istoriei durează fapta prezentului și decide destinele noi ale Țării, cu forța și puritatea de cristal ale întregii noastre națiuni socialiste. Sînt clipele sacre care nasc viitorul României.

Partidul Comunist Român — forța conducătoare a societății noastre socialiste — va avea, pentru prima oară în istoria sa, un vast program de perspectivă, document de excepțională însemnătate teoretică și practică, document care stabilește strategia și direcțiile de acțiune în toate domeniile vieții politice, economice și sociale, operă de supremă răspundere politică și morală, adevărată Cartă ideologică a partidului nostru.

Însușirea, în unanimitate, de către recenta Plenară a Comitetului Central, a proiectului de program al Partidului Comunist Român de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și trecere la construcția comunismului pe pămîntul României reprezintă un eveniment de însemnătate națională, care angajează conștiința politică a întregului popor, chemat să dezbată acest document de înaltă valoare istorică.

Plenara Comitetului Central — și, odată cu ea, partidul și poporul nostru — văd, în această operă, o nouă confirmare a aportului hotărîtor, nemijlocit, al tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al Partidului Comunist Român, inițiatorul de fapt al Programului, aportul celui care conduce destinele partidului și țării, al celui care, prin întreaga sa activitate, dă o neprețuită pildă de clarviziune politică, realism și cutezanță în gîndire, fierbinte dragoste de patrie, intransigență revoluționară, capacitate de profundă analiză marxist-leninistă, creatoare și însuflețitoare, animată de idealul propășirii, libere și demne, a României socialiste, de cauza păcii și socialismului în lume.

Primite cu satisfacție și mîndrie patriotică de către toți comuniștii, de către întreg poporul, Programul și celelalte documente fundamentale vor marca, în viața României, unul din acele evenimente creatoare de istorie, care angajează răspunderea și conștiința politică și patriotică ale întregului partid, ale întregii națiuni socialiste române. Supus celei mai largi dezbateri — la scara Țării —, Programul partidului, această sinteză de gîndire comunistă în acțiune, va reprezenta un factor de dinamizare a întregii societăți pe calea progresului și civilizației socialiste. Vedem în chiar procesul, profund democratic, de dezbatere națională, la care sînt supuse aceste documente și care conjugă plenar toate capacitățile umane ale țării, o dovadă elocventă a forței lor mobilizatoare de energii și conștiințe.

Sînt documente care marchează valoarea prezentului pe care-l trăim și a viitorului pe care-l construim. Nicicînd partidul și România nu ar fi putut să le aibă în trecut. Este profund semnificativ faptul că țara ia cunoștință, dezbate și își însușește aceste documente într-un moment jubiliar, la 30 de ani de la Eliberare, după trei decenii de eroică și demnă construcție socialistă. Vedem, în aceasta, dovada cea mai grăitoare a experienței și maturității creatoare ale partidului și poporului nostru, pe drumul făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate, al creării condițiilor pentru edificarea comunismului în România.

O idee esențială le subsumează pe toate, fundamentează concepția și spiritul programului: legatar al celor mai nobile tradiții naționale, Partidul Comunist Român, ca unic conducător al destinelor țării, este exponentul contemporan, legitim al istoriei României, în continuitatea sa de idealuri și demnitate, în devenirea ei socialistă, pe calea edificării noii orînduiri, a înaintării spre comunism. Este, aceasta, expresia cea mai clară a modului în care partidul nostru — sub conducerea fermă, înțeleaptă și de înaltă responsabilitate a tovarășului Nicolae Ceaușescu — a știut să aplice, în mod creator, pe baza concepției științifice despre lume — materialismul dialectic și istoric — adevărurile generale, universal valabile ale marxism-leninismului la condițiile concrete ale țării noastre, în deplin consens cu datele originare ale trecutului multisecular al României, cu experiența construcției socialiste, cu legitățile interne de dezvoltare a societății românești.

Pornind de la unitatea dialectică, indisolubilă dintre politica internă și externă a țării noastre, Programul reflectă înaltul spirit de responsabilitate cu care partidul și statul își îndeplinesc atît datoria națională, cît și cea internațională. Se dovedește a fi de mare importanță practică și teoretică concepția după care înfăptuirea societății

socialiste multilateral dezvoltate este legată de evoluția vieții internaționale, că dezvoltarea în ritm accelerat a țării presupune, în mod necesar, amplificarea și diversificarea colaborării cu toate țările socialiste, cu toate țările lumii, fără deosebire de orînduire socială. Totodată, paralel cu studierea legilor de dezvoltare a societății noastre socialiste, este exemplară analiza proceselor și fenomenelor vieții internaționale, a tendințelor de dezvoltare ale societății contemporane, a raportului de forțe pe arena internațională.

Sînt de o mare însemnătate tezele teoretice înscrise în Program asupra fenomenelor majore, direcțiilor și tendințelor principale de dezvoltare ale vieții internaționale, analizate în lumina schimbării raporturilor de forțe pe plan mondial, în perspectiva trecerii, în viitor, a noi popoare pe calea socialismului și comunismului. Aprecierile făcute de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Plenara Comitetului Central luminează, în acest context, contribuția concretă, de mare valoare, pe care Programul o aduce la îmbogățirea tezaurului gîndirii și practicii revoluționare.

„Programul — arată, în acest sens, tovarășul Nicolae Ceaușescu — **subliniază că deceniile următoare vor duce la noi și noi schimbări în raportul de forțe, la trecerea a noi popoare pe calea socialismului, că viitorul aparține socialismului și comunismului, unei lumi în care vor dispare pentru totdeauna clasele exploatatoare, asuprirea unui popor de către altul, în care se va realiza convietuirea pașnică și întrajutorarea activă a tuturor națiunilor pe calea dezvoltării lor economico-sociale.**

Programul pornește de la faptul că țările socialiste au un rol tot mai important în evoluția societății și că în perspectivă va crește și mai mult influența lor asupra cursului vieții internaționale. Se subliniază intensificarea activității forțelor revoluționare, a clasei muncitoare, a celorlalte clase și categorii sociale care doresc și luptă pentru realizarea unei orînduiri mai drepte și mai bune. În acest context va crește continuu rolul partidelor comuniste, al celorlalte partide și forțe revoluționare, chemate să călăuzească lupta maselor populare, să organizeze întreaga acțiune de transformare revoluționară a societății. Întărirea continuă a unității și colaborării, pe baze noi, între toate aceste partide și forțe revoluționare, constituie factorul hotărîtor al desfășurării cu succes a întregii lupte revoluționare pe plan național și internațional, al dobîndirii victoriei în lupta pentru o politică de colaborare și pace între popoare".

Luptînd pentru întronarea în viața internațională a principiilor noi de relații între state — respectul independenței și suveranității naționale, egalitatea în drepturi, neamestecul în treburile interne, avantajul reciproc, renunțarea la forță și la amenințarea cu forța —, România își aduce o contribuție concretă, remarcabilă la instaurarea unei noi ordini economice și internaționale, mai echitabile și democratice, pentru creșterea forțelor socialismului, democrației și păcii în lume.

În acest sens, prin direcțiile de acțiune afirmate, Programul reprezintă nu numai o strălucită analiză, ci și o contribuție activă la opera de pace și colaborare internațională. Dimensiunile sale internaționale, rezonanța de care sîntem convinși că se va bucura peste hotare constituie o nouă confirmare a prestigiului României socialiste în cadrul mișcării comuniste și muncitorești internaționale și, în general, pe plan mondial — o mărturie vie a patriotismului și internaționalismului care animă Partidul Comunist Român, întreg poporul român în lupta pentru întărirea forțelor socialismului și păcii în lume, pentru consolidarea cursului spre destindere și progres social.

„Se poate spune deci — arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu — **că Programul dă o orientare generală științifică, marxist-leninistă, pentru întreaga activitate pe plan național și internațional a partidului și poporului nostru. El stabilește linia generală de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și de înaintare pe calea comunismului în România, de participare activă a țării noastre la viața internațională, la lupta pentru transformarea pe baze noi a omenirii, pentru făurirea unei lumi mai drepte și mai bune, a unei lumi a păcii și colaborării între toate popoarele".**

În spiritul poziției sale de principiu, România va acționa, și în viitor — așa cum subliniază proiectul de Program al partidului și proiectul de Directive ale Congresului al XI-lea — pentru dezvoltarea continuă a relațiilor sale internaționale pe multiple planuri. În acest sens, țara noastră va intensifica colaborarea cu toate țările socialiste, cu țările membre ale C.A.E.R. — în scopul dezvoltării puternice a fiecărei economii naționale, pentru creșterea potențialului economic al fiecărei țări socialiste, și, totodată, pentru sporirea forței și prestigiului socialismului în lume. Se vor dezvolta, în continuare, relațiile de colaborare cu țările în curs de dezvoltare, cu statele care au pășit de curînd pe calea unei dezvoltări independente, colaborare reciproc avantajoasă — care constituie, totodată, un factor important în lupta pentru depășirea decalajelor economice, pentru democratizarea reală a vieții internaționale, în plan politic și economic. România va dezvolta, și în viitor, relații cu toate statele, fără deosebire de orînduire socială, inclusiv cu țările capitaliste dezvoltate, participînd activ la diviziunea internațională a muncii, la schimbul mondial de valori materiale și spirituale.

Pronunțîndu-se cu consecvență pentru participarea, egală și activă, a tuturor statelor, indiferent de mărimea lor, la viața internațională, la rezolvarea marilor probleme ale contemporaneității, România — prin prisma Programului partidului său, a principiilor care guvernează întreaga sa politică externă — se înfățișează astăzi lumii ca o entitate distinctă, cu o voință proprie, răspicat exprimată, cu o contribuție specifică, originală la înfăptuirea idealurilor de pace, colaborare și socialism.

Radu Pascal

LUMEA

Săptămînal de politică externă editat de Uniunea Ziariștilor din Republica Socialistă România

32 (562)

1 august 1974

ARTICOLE, CORESPONDENȚE

Programul Partidului — Programul Țării. Radu Pascal 1

Convorbiri rodnice româno-poloneze. Ilie Olteanu 6

Evenimentele din Cipru :

— Negocierile tripartite și drepturile poporului cipriot. Corneliu Vlad 6

— Cronologie 7

Grecia. Schimbări semnificative. Ion Badea 9

Lupta P.C.R. pentru crearea frontului unic național antifascist. Aspecte privind poziția partidelor burgheze față de dictatura antonesciană și războiul antisovietic (septembrie 1940 — iunie 1944). Col. dr. Ilie Ceaușescu 10

Geneva. Conferința general-europeană. Evaluări înaintea pauzei de vară. Corneliu Vlad. 13

Tokio. Trei săptămini de intensă viață politică. Paul Diaconu 14

Portugalia la ora decolonizării. Rodica Dumitrescu 15

Lideri palestinieni despre preocupări actuale și de perspectivă ale O.E.P. Rodica Georgescu 22

ANCHETA INTERNAȚIONALĂ
ROMÂNIA ÎN CONȘTIINȚA LUMII

Răspund : Leopold Sedar Senghor, Mohammad Isnaeni, Giancarlo Elia Valori 3–5

REPORTAJ PE GLOB

Praga. Constantin Prisăcaru 16

Un dar al petrolului. (I) Crăciun Ionescu 17

Imagini helvetice. Tiberiu Bogdan 18

1 000 + 1 20–21

ÎN LUMEA ȘTIINȚEI

„Micșorarea" planetei. Eugen Preda 23

PUNCTE DE VEDERE DIN PRESA STRĂINĂ

Nhân Dân, Rinascita, Agenția France Presse, Taniug 25–28

PROFIL

Antonio Ribeira de Spinola, președintele Republicii Portugalia 28

POȘTA REDACȚIEI 29–32

„Am o deosebită stimă pentru președintele Ceaușescu"

Leopold Sedar Senghor

președintele Republicii Senegal

La penultima ședință a Conferinței africane la nivel înalt de la Mogadiscio, președintele Leopold Sedar Senghor sosise printre primii. Cum pînă la începerea ședinței mai era încă timp, a rămas în hol discutînd cu ziariștii. Cu acest prilej, am consemnat declarația președintelui senegalez făcută cititorilor revistei „Lumea".

„Mă bucur nespus că mi se oferă acest bun prilej — primul, după cîte-mi amintesc — de a mă adresa cititorilor dv., poporului român, a cărui origine latină constituie pentru mine un argument pentru vitalitatea, originalitatea și opera sa spirituală atît de bogată și profundă în valențe.

Încă înainte de a mă întîlni, în toamna anului trecut, cu președintele Nicolae Ceaușescu, aveam o deosebită stimă față de președintele României, față de puternica sa personalitate ; din tot ceea ce întreprinde domnia-sa, din întreaga sa activitate se desprind devotamentul pentru poporul și țara sa, atașamentul său ferm la principii, ale căror importanță și semnificații le subliniază cu consecvență.

În egală măsură, pentru mine, președintele Ceaușescu este un exemplu viu de aplicare și interpretare creatoare a marxism-leninismului, călăuzit fiind de ideea fundamentală că în țara sa societatea socialistă se construiește pentru poporul său, român.

Cum vă spuneam, am avut prilejul de a-l întîlni pe președintele Ceaușescu la Dakar — e adevărat, pentru scurt timp — dar discuțiile noastre au fost cuprinzătoare. Am abordat împreună posibilitățile dezvoltării relațiilor dintre țările noastre, cît și subiecte ale vieții internaționale actuale. În toate acestea am avut o deplină unitate de opinii, fapt care mi se pare firesc, întrucît președintele Ceaușescu este un fervent susținător al extinderii raporturilor României cu țările africane — de altfel, a vizitat în mai multe rînduri continentul nostru — și un excelent cunoscător al problemelor internaționale.

Sărbătoarea apropiată — a XXX-a aniversare a eliberării României — îmi oferă prilejul de a ura multe succese poporului român, Partidului Comunist Român și președintelui țării dv., domnul Nicolae Ceaușescu".

Interviu realizat de trimisul nostru special Dumitru Constantin

„Popoarele indonezian și român nutresc sentimente de prietenie și stimă reciprocă"

Mohammad Isnaeni

vicepreședinte al Parlamentului indonezian și președinte general al Partidului Democrat Indonezian

Cu prilejul vizitei efectuate, recent, în țara noastră, vicepreședintele Parlamentului indonezian, președintele general al Partidului Democrat Indonezian, Mohammad Isnaeni, a avut amabilitatea să răspundă întrebărilor adresate, în numele revistei „Lumea", de colaboratorul nostru George Tătărani.

— Vă rugăm să ne precizați scopul acestei prime vizite întreprinse în țara noastră, precum și impresiile pe care vi le-ați format în timpul ședерii dv. în România.

— Scopul vizitei mele este de a da curs invitației primite din partea conducerii Marii Adunări Naționale a Republicii Socialiste România și, în calitate de membru al Parlamentului și reprezentant al poporului indonezian, să contribui la dezvoltarea relațiilor de prietenie dintre Indonezia și România.

După o vizită de numai cîteva zile, desigur, impresiile mele nu pot fi foarte detaliate ; cu toate acestea, posibilitatea ce mi s-a oferit de a fi primit și avea contacte cu o serie de personalități ale vieții politice românești și de a cunoaște direct unele obiective economice și culturale din țara dv. mi-a facilitat crearea unei impresii profunde. Astfel, am putut fi martorul eforturilor deosebite pe care poporul român și conducătorii săi le depun pentru o cît mai bună dezvoltare a României. În acest context, îmi exprim părerea că impresiile pe care mi le-am format, în urma convorbirilor cu oficialitățile române cu privire la atitudinea favorabilă pe care România o manifestă față de acordarea de ajutor Indoneziei în procesul dezvoltării sale economice, se vor confirma.

— Ați fost primit, în timpul vizitei dv., de președintele Republicii Socialiste România, Nicolae Ceaușescu. Vă rugăm să vă referiți la conținutul acestei întrevederi.

— Am fost extrem de onorat că președintele Nicolae Ceaușescu a avut amabilitatea de a mă primi, prilej cu care a fost evocată buna evoluție a relațiilor dintre România și Indonezia și s-a putut observa interesul ambelor țări de a extinde cooperarea dintre ele în diverse domenii, îndeosebi din cel economic.

Aș dori să subliniez că, în cursul întrevederii, mi s-a consolidat convingerea privind dorința României de conlucrare reciproc avantajoasă cu Indonezia.

De asemenea, am discutat despre unele aspecte ale actualității internaționale. Am fost profund impresionat de faptul că România, ca și Indonezia, consideră necesară continuarea eforturilor din partea tuturor statelor pentru soluționarea problemelor majore ale contemporaneității, pentru consolidarea cursului spre destindere, înțelegere și cooperare între popoare, pentru promovarea unei politici noi și instaurarea unei noi ordini economice, pentru edificarea unei lumi mai bune, mai drepte.

– Cum ați aprecia, deci, perspectivele generale ale dezvoltării relațiilor româno-indoneziene ?

– Această vizită mi-a întărit impresia că, în viitor, legăturile dintre popoarele român și indonezian – care nutresc sentimente de prietenie și stimă reciprocă – vor cunoaște forme concrete de cooperare pe diverse planuri. După cum remarcam anterior, convorbirile cu factori responsabili ai vieții economice și politice din țara dv. au întărit concluzia că România dorește să sprijine eforturile de dezvoltare ale poporului indonezian.

– Care credeți că sînt preocupările esențiale ale Indoneziei în domeniul politicii externe ?

– După cum se știe, Indonezia promovează o politică externă activă și independentă. În acest sens, preocupările guvernului indonezian, sub conducerea președintelui Suharto, vizează dezvoltarea relațiilor de prietenie cu toate statele și, în primul rînd, cu cele vecine din Asia de sud-est. De pildă, prin intermediul A.S.E.A.N. (Asociația Națiunilor din Asia de sud-est), noi colaborăm în direcția instaurării unei atmosfere de destindere și stabilitate în zonă și, implicit, în lume.

– Care este părerea dv. despre rolul parlamentelor în viața politică ?

– Rolul parlamentelor diferă de la țară la țară, în funcție de condițiile interne specifice fiecărui stat. Personal, am convingerea că, în etapa actuală, pentru promovarea democrației se impune existența parlamentelor ca forme importante ale dreptului popoarelor de a participa la viața politică, socială și economică.

„Voința președintelui Nicolae Ceaușescu se identifică perfect cu voința întregii națiuni române"

Giancarlo Elia Valori

secretar general al Institutului Italian pentru Relații Internaționale

Autor al volumului intitulat „Ceaușescu" și apărut în editura italiană Bulzoni, Giancarlo Elia Valori, secretar general al Institutului Italian pentru Relații Internaționale, a fost recent oaspetele țării noastre. În cele de mai jos, Giancarlo Elia Valori ne împărtășește opinia sa asupra „experienței politice și economice a României, așa cum își găsește ea expresia în gîndirea președintelui Nicolae Ceaușescu și în activitatea sa de conducere".

România sărbătorește 30 de ani de la eliberarea de sub dominația fascistă ; ea aniversează, astăzi, acel August 1944, atît de prezent în amintirea tuturor, pentru că toți păstrăm vii tradițiile spirituale ale Rezistenței ; ale Rezistenței care pretutindeni, în Europa, a însemnat, pe lîngă o amplă mișcare de împotrivire în fața fascismului și nazismului, un impuls înnoitor al societății.

Scriind despre România prietenă, trebuie să scriu despre președintele țării, mai ales acum, cînd toți am învățat să îl cunoaștem mai bine, după vizita oficială pe care a întreprins-o în Italia, în luna mai, anul trecut. Această vizită ne-a dat posibilitatea să înțelegem și mai clar elementele esențiale ale politicii promovate de președintele României – atît ale politicii interne, cît și ale celei externe, aceasta din urmă fiind o expresie a atitudinii poporului român față de toate celelalte popoare.

Tocmai pentru că voința președintelui Nicolae Ceaușescu se identifică perfect cu aceea a întregii națiuni, s-ar putea ca, de-a lungul acestor rînduri, să atribui cînd unuia, cînd celeilalte, atitudinea în materie de politică externă și sînt, într-adevăr, bucuros că o pot face, cel puțin în ce privește România prietenă.

Am constatat că România și președintele Ceaușescu și-au consacrat eforturile, mai ales în ultima perioadă, realizării unui vast program de relații multilaterale cu toate țările lumii. La baza acestor relații se află respectarea cu fermitate a normelor dreptului internațional, a principiilor și obiectivelor Cartei O.N.U. : recunoașterea dreptului fundamental al fiecărui stat la existență, independență, libertate și suveranitate națională, precum și a dreptului de a participa la examinarea și soluționarea problemelor internaționale care îl privesc. Recunoașterea acestor drepturi este fundamentală pentru instaurarea unor raporturi internaționale destinse și, în mod sincer, pașnice.

Ceea ce admir mai mult la președintele Ceaușescu, în legătură cu aceasta, este cerința – subliniată în mod deschis și întotdeauna cu ocazia numeroaselor sale vizite oficiale în cele mai diferite țări din lume – a îndatoririi de a respecta drepturile tuturor statelor, indiferent de mărimea sau de „ponderea" lor în ce privește nivelul deciziilor internaționale. Președintele Ceaușescu exprimă cu tărie dreptul inalienabil al tuturor popoarelor de a decide singure asupra propriului lor destin, alegînd și dezvoltîndu-și în libertate sistemul politic, economic și social, conform propriilor cerințe, fără nici o intervenție sau constrîngere din afară. Folosirea forței sau a amenințării cu forța față de un stat este considerată de el ca o gravă, foarte gravă violare a acestor principii, îndeosebi acum cînd există premisele pentru ca neînțelegerile dintre state să fie soluționate prin mijloace pașnice, pentru a se instaura, în sfîrșit, un climat de destindere internațională, favorabil progresului economic și social al tuturor națiunilor.

În legătură cu cele de mai sus, președintele Ceaușescu susține – după părerea mea, cu deplină dreptate – că nu este suficient să te abții de la război pentru a asigura pacea internațională : este necesar să se mobilizeze conștiințele, popoarele și guvernele pentru a interveni direct, prin fapte, în programul unei vaste colaborări între toate națiunile, fiecare aducînd contribuția propriei sale experiențe, fiecare cu propriul său punct de vedere.

Exprimîndu-și, în repetate rînduri, poziția față de realitatea economică, politică și socială contemporană, președintele Ceaușescu nu se pronunță niciodată în favoarea unui internaționalism generic, a unui internaționalism care să elimine diferențele dintre state. Nu în eliminarea acestor diferențe, ci în armonizarea progresivă se află ideea cea mai evidentă de pace. Națiunea, înțeleasă ca rod al voinței cetățenilor și al autodeterminării popoarelor, se află în mod constant în centrul intereselor sale ; este cu atît mai adevărat faptul că tocmai lui i se datorează interesul regăsit, în România, față